

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_198107

UNIVERSAL
LIBRARY

ವ್ಯಾಟ್ಸ್‌ಡಾರ್

‘ಧನ್ಯಂತ’

ಎಚ್. ಎನ್. ರಾವ್ ಬೃದ್ಧಿ

ಹಿಂದುಸ್ತಾನೀ

ಪುನರಾಗಮನ

(ಇತಿಹಾಸಿಕ ಕಾದಂಬರಿ)

ಇದೊಂದು ಇಯುಷ್ಠಿರವನ್ನು ಹೈತ್ರೈವಾಗಿ ತೆಗೆದು
ಕೊಂಡು ಬರೆದಕಢಿ. ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜಷ್ಟಾನದ
ಅಬುಷರ್ದುತ ಪ್ರಪ್ರಚೀಕರಣದಲ್ಲಿದ್ದ ಕಲಾಪದರಾದ ಕೆಲವರು ಒಂದು
ಕಲಾಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯಾಧಾರ ಮಾಡಿದರು
ಎಂಬ ಪಿಂಡಾರವನ್ನು ಲೇತ ಮರಾತ್ರಿ ಇತಿಹಾಸಿಕ ಮೂಲ
ವನ್ನು ಮನೋರಂಭವಾಗಿ ಬೆಳಸಿ ಸಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.
ಕಢೆಯು ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿದೆ.

ಬೆಳೆ ರೂ. ೧ ೫ ೦

ಎಚ್. ಐಸ್. ರಾಜ್. ಬ್ರಿಡಲ್ಸ್,
ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ.

ವೃಷ್ಣಿ ಧಾರೆ

(ಅನುವಾದಿತ ಕಥೆಗಳು)

ಧನ್ಯಂತ

೧೩೪೯

ಎಚ್. ಎಡ. ರಾವ್ ಬ್ರಹ್ಮ

ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ

ಫ್ರಿಮ್ ಮುದ್ರಣ ೧೯೭೮

(ಸ್ವಂಧದ ಒಡತನ್ನು ಸ್ವಂಧಕರಿದು)

ಚೆಲ್ಮಿ : ಹನ್ನೆ ಕಣಾಕೆ

ಮುದ್ರಕರು :

ಎಸ್. ನಂಜಪ್ಪನವರು,

ಲಿಂಗಾ ಪ್ರೇಸ್,

ಉತ್ತರ, ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಕ್ರಿ.

ಮುಸ್ತಿ

ಈ “ಪೃಷ್ಟಧಾರೆ” ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ೧೦ ಅನುವಾದಿತ
ಕಥೆಗಳು ಸಂಗ್ರಹಿತವಾಗಿವೆ. ಅನ್ಯಭಾಷಾ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ
ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಯಾಗೆ ಆ ತೀವ್ರ ಮುತ್ತುಗೇಂದೆ ಎಂಬುದನ್ನು
ಈ ಕಥೆಗಳು ಸ್ವಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತವೆ.

ಈ ಮೊದಲು ಇಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ಕಥೆಗಳು ‘ಪ್ರಜಾಮತ’,
‘ರಾಷ್ಟ್ರಬಂಧ’ ಮತ್ತು ‘ಕಥಾವಳ’ ಮೊದಲಾದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕನ್ನು ಕಂಡಿವೆ. ಮೊದಲಾಗ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಈ
ಪತ್ರಿಕೆಯವರು ಅಂದಹಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಇವಾ ಪ್ರಸ್ತುತಿನಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ

ಬಿಂಗಳೂರು,
ಅಂ. ೧೪-೧೪.

“ಧನ್ಯಂತ”

ವರಿನಿಡಿ

	ಪ್ರಮೀ
ದೇವಗಾನ (ಇಂಗ್ಲೀಷ್)	೫
ಪ್ರತಿಫಲ (ಪಿಂಡ)	೨
ಸಿರಾಪ್ರಿತ (ಅನಕೊಲ ಫ್ರಾನ್ಸ್)	೧೧
ಆವನೊಬ್ಬ ಕೈದಿ (ಇಂಗ್ಲೀಷ್)	೧೮
ಕೆಂಪು ಸೆಟ್ಟು (ಅರಬ್ಬಿ)	೨೩
ಹಾತುಗಾರ (ಚಕ್ಕೋ)	೩೩
ಚದುರಂಗದ ಕಥೆ (ಪ್ರೇಮಾಚಂದ್ರ)	೩೪
ನನಗೆ ಬಂದ ಆಹ್ವಾನ (ಉಡ್‌ಹೋಸ್)	೩೬
ಗಂಡು - ಹೆಣ್ಣು (ಸುರೇಶ್‌ಎಂಪ್ರಿಚರ್ವತೀ)	೩೭
ದುರಂತ ಪ್ರಕರಣ (ಬಂಗಾರೀಯಿಂದ)	೪೧

ದೇವಗಾನ

ಸುರಬಾಯ (Surabaya) ಜರ್ಮಾನಿಯಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ನಗರ. ಅಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ, ಪವಿತ್ರವಾದ ಕ್ರಿಸ್ತ ದೇವಾಲಯವಿದೆ. ಮಹಾ ಸಮರಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಧ್ಯಾತ್ಮವಾದ ವಿವರಗೇಂದೇ ಈ ಕಥೆಯು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ನಗರದ ಮುಖ್ಯಬೀದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ದೇವಾಲಯವಿರುವುದು. (Adventist Church) ಜನಾದರಣೇಯವಾದ ದೇವಾಲಯ. ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿವರ. ಈ ದೇವಾಲಯ ತನ್ನ ದೇ ಆದ ಮಹತ್ವವನನ್ನು ಗೋಪಿಸಿದೆ. ಪ್ರಾರ್ಥನಾಲಯವಾಗಿತ್ತು.

ಯಾದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಾ ಆಧುನಿಕ ಮೂರಾಯುದ್ಧವೆಂದರೆ ತೇರಿತಲ್ಲವೇ! ಒಂದು ಬಾರಿ ಯಾದ್ದುದ ಇತ್ತೂಲೆಗೆ ಈ ನಗರವೂ ಸಿಕ್ಕಬಿತ್ತು. ಧಾರ್ಮಿಕ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದುಗ ಒಮ್ಮೆ ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಬಿದ್ದರು. ಬಾಂಬು ಸಿಡಿತ ಮತ್ತು ವಿವಾನಧಾರೀಗೆ ಎದುರೇನು? ವಿವಾನ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು, ಶತ್ರುಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಬಾಂಬುಗಳ ಉತ್ಪಾತ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು, ನಗರವೆಲ್ಲಾ ಉರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ದೇವಾಲಯ ದಲ್ಲಿದ್ದ ಜನರಿಗೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಭೀಕರ ಪರಿಣಾಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವ ಹಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರೆಲ್ಲಾ ಭಯದಿಂದ ದಿಕ್ಕುತೋಚದ ಮೂಕರಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದರು.

“ನೀವು ಹೆದರಲೇನು ಕಾರಣ? ದೈವ ಸಿಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವನೆಂದು ಅಭಯ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೇ! ನೀವು ಅದನ್ನು ಮರೆತಿರುವಿರಾ? ಪೂರ್ಣ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಅವನನ್ನೇ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಇಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಕೊಳ್ಳೋಣ” ಎಂದು ವಯಸ್ಸು ತುಂಬಿದ ವಾದ್‍ಬಿ ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಸಿದ. ಆಗ ಜನರು, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೆಂಗಸರೂ, ಮಕ್ಕಳೂ ತುಂಬಿದ್ದ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸದ್ಗು ಅಡಗಿ ಹೋಯಿತು. ಮೂಕರಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದವರು “ಕ್ರಿಸ್ತ ಸಂದೇಶ” ವನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತಾ ಅಡಗಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದರು.

ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಹೇಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತು? ಭಯದಿಂದ ಅಡಗಿದ್ದ ಜನರಿಗೆ ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ ಮಧುರ ಮಂಜುಳವಾದ ಗಂಥವೆಗಾನವು ದೇವಾಲಯ ದಲ್ಲಿಲ್ಲ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಧ್ವನಿಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಭಾಸವಾಯಿತು. ಹೊರಗಡೆ ಆಗ ಆಸ್ಟ್ರೋಟನೆ ಆಭರಣಗಳು ಸಡೆಯುತ್ತ ಲೇ ಇದ್ದವು. ಈ ಮಾಂತ್ರಿಕ ಶಕ್ತಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಬೆರಗಾಗಿ ಆನಂದದಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ಕಾಯ್ದು ಕೊಂಡಂತಹ ದೇವನನ್ನು ನೇನೆಯುತ್ತಾ ಭೀತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು.

ಶತ್ರುಗಳ ವಿಮಾನ ಹಿಂತಿರುಗಿತೆಂದು, ಸುರಕ್ಷಿತ ಎಡೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದ್ದವರೆಲ್ಲ ಹೊರಗೆ ಭೀತಿಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನು ಬರಬಹುದೆಂದು ಸೂಚಕ ಧ್ವನಿಯಾಯಿತು. ಅಡಗಿದ್ದ ಭೀತರಾದ ಜನರು, ದೇವಾಲಯದಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಹೊದಲೇ, ಬಹು ಜನರು ಹೊರಗಡೆ ಕೋಪದಿಂದ ಆಭರಣಗಳು ತ್ತಿರುವುದು ಹಾಡಿಗೆ ತಿಳಿಯಿತು. ಅವನು ಮುಂದಾಗಿ ಗಲಭಿಗೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ಹೊರಗೆ ಬಂದ. “ನಗರ ದಗ್ದುವಾಗಿ, ಪ್ರಾಣಗಳು ಉರಳುತ್ತಿರುವಾಗ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಗಾನವೇಕೆ? ಇಲ್ಲಿ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದವರು ಯಾರು?” ಎಂದು ನಗರ ರಕ್ಷಕರು ಪಾಡಿಯನ್ನು ಬೆದರಿಸಿದರು.

ಶಾಂತಿಸ್ವರೂಪ ಹಾಡಿ “ಇಲ್ಲಿ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದವರು ಯಾರೋ? ಬಲ್ಲವರು ಯಾರು?” ಎಂದವನು, “ದಳದವರು ಒಳಗೆ ಬಂದು ಕಾಣಬಹುದೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದನು.” ಜನರಾರೂ ಇಲ್ಲಿ ಹಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಸೋಜಿಗವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ; ಜನರು ಭೀತರಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಸ್ವೇಚ್ಚನೆಕ್ಕು ಸಿಗದೆ ದೇವಾಲಯ ಭದ್ರವಾಗಿದೆ. ಜೀವಭಯಕ್ಕಾಗಿ ನಡುಗುತ್ತಿರುವವರು ಹಾಡುವುದೆಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು! ಎಲ್ಲರೂ ಆನಂದಗೊಳ್ಳುವಂತೆ, ವ್ಯೇಮರೆಯುವಂತೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದವರು ಯಾರಿರಬಹುದು?” ಎನ್ನುತ್ತಾ ದಳದವರು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡುತ್ತಾ ಹೊರಟುಹೋದರು.

ಅಡಗಿದ್ದ ಜನರೆಲ್ಲ ತಮ್ಮನ್ನು ಸಮಾಧಾನದಿಂದಿರುವಂತೆ ಬೇಡಿಕೊಂಡ ಶಾಂತಿಸ್ವರೂಪ ಹಾಡಿಯನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತಾ, ಜ್ಞಾನಸ್ವಾನದ ತೀರ್ಥ (Baptismal Tank) ವಿದ್ದ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು, ಪುಣ್ಯಾದಕವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ದೇವಗಾನವನ್ನೂ, ರಹ್ಸ್ಯಸಿದ ದೇವತೆಯನ್ನೂ, ಶಾಂತಿಪುರುಷನನ್ನೂ ಹೊಗಳುತ್ತಾ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು.

“ಸಿಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದವನು, ದೇವಗಾನವನನ್ನು ಕಾಡಿದ ದೇವತೆಯಲ್ಲದೆ ಮತ್ತು ಈ ಅಲ್ಲ! ಕ್ರೈಸ್ತ ಸಂದೇಹದ ಮೂನತ್ತನಾಲ್ಪನೆಯ ಗೀತವನ್ನು ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಪರಿಸಲಲ್ಲವೇ? ಸೋಜಿಗವೇನು ಬಂತು! ಅದರ ಅರ್ಥ ನಿಮ್ಮನ್ನು, ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿತೆಂದು ಪಾಡಿ ಗೀತದ ಪಂಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿದ.

“Send the angels Lord, to encamp round about them that fear him and deliverth them.”

ಪ್ರತಿಫಲ

ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಸಂಸ್ಥಾನ. ಸುತ್ತ ನೀರಿಸ್ತಾದ ಆವರಿಸಿದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಅರಮನೆಯಿದ್ದಿತು. ಅರಮನೆ ಸುಂದರವಾದ ಅರಮನೆ. ಅದರೆ ಅರಸ, ಜನರ ಕೊಂಪಕ್ಕೆ ಕಾರಣನಾಗಿದ್ದ. ಅವನು ಶ್ಯಾಮಲ ವರ್ಣದ ಜಿಪ್ಪಿ ಹೆಂಗಸಿನ ಮಾರ್ಯಾಜಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ, ಹಗಲುರಾತ್ರಿಯೆನ್ನದೆ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಾ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಮರೆತಿದ್ದ. ರಾಜ್ಯದ ಇತರ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲಾ ಮೂಲಿಗೆ ಬಿದ್ದವು. ಮಹಾರಾಜನ ಹೆಂಡತಿ ಮಹಾರಾಣಿಗೂ ಈ ಆಲಂಕೃತ ವರ್ಣನೆ ಕಂಡಿತು. ಅವಳು ತೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಅಮೂಲ್ಯ ಒಡವೆನಸ್ತುಗಳು ಕೊನೆಗೆ ಜಿಪ್ಪಿ ಹೆಂಗಸಿನ ಅಲಂಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಯೊಯಿತು. ರಾಣಿ ಒಡವೆಯೊಯಿತೆಂದು ವ್ಯಾಸನಪಡಲಿಲ್ಲ. ಕಣ್ಣೀರಿಡುತ್ತಾ ತನ್ನ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಹಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಕುಳಿತುಬಿಟ್ಟಿರು.

ರಾಣಿಗೆ ಅರಸನಲ್ಲಿ ಬಲು ಪ್ರೀತಿ. “ಮತ್ತೀಂದಿಗೆ ಅರಸನ ಸ್ವಾಂದಯ ವನ್ನು ಕಾಣುವೆ” ಎನ್ನುತ್ತಾ ರಾಣಿ ಹಲುಬುತ್ತಿದ್ದಳು. ದಾಸಿಯರು ರಾಣಿಯ ಮನಸ್ಸನ್ನು, ಕ್ಕೇಶವನ್ನು ತಿದಿ ತಿರುಗಿಸಲು ಬೇಕಾದಪ್ಪು ನರು ವಾದ ರೇಖಿಮೆಯ ಪತ್ತಲಗಳನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿರು. “ಪ್ರೀತಿಗೆ ವೋಸ

ವಾಗಿರುವಾಗ ಪತ್ತೆಲದಿಂದೇನು?" ಎನ್ನುತ್ತಾ ರಾಣಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒತ್ತೆರಿಸಿ ಕಣ್ಣೆ ಏಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಕೊನೆಗೂ ರಾಣಿ ರಾಜನನ್ನು ಮರೆಯಲಾಗಲಿಲ್ಲ, ಕೊರಗೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಜಿಪ್ಪಿ ಹೆಂಗಸಿನ ತಾರ್ಯಾವೆಲ್ಲಾ ಕಳೆಯಿತು. ಅವಳಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅರಸುಗುವರಸಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲ ರಾಜ್ಯವು ಹೇಗೆ ಬಾಳಬೇಕು? ಈ ಚಿಂತೆ ಹೊಸದಾಗಿ ತಲೆದೋರಿತು. ಮೊದಲು ನೆಲ್ಲಾಗೆ ನಂತರ ಗೊಣಗು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಲ್ಲಾ ಹಬ್ಬಿತು. ರಾಜನ ಆಲಷ್ಯವರ್ತನೆ, ಅವಿವೇಕ ತನವನ್ನು ಜನರು ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟಿ ಜರಿಯಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ರಾಜ್ಯಕೆನ್ನುದಗಿದ ಅಪಮಾನ ರಾಣಿಯ ಕಿವಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿತು. ಎಲ್ಲರಿಗಂತಲೂ ಹಚ್ಚಾಗಿ ರಾಣಿ ವ್ಯಾಸನವಡುತ್ತಾ ಕಳಾವಿಹೀನಳಾಗಿ ಕರಗುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಒಂದು ದಿನ ಸ್ವಾಮಿಭಕ್ತಳಾದ ರಾಜಸೇವಕಿ ರಾಣಿವಾಸಕ್ಕೆ ಒಂದು "ತಾಯಿ! ರಾಜ್ಯಕೆನ್ನುದಗಿರುವ ಅಪಾಯದಿಂದ ವಾರಾಗಲು ದಾರಿಯಿಲ್ಲವೇ? ಯತ್ತಿ ಸುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಉಪಾಯ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲವೇ?" ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡಳು. ರಾಣಿ ಮಾತನಾಡಲ್ಲ. ಅವಳಿಗೆ ಯಾವ ಉಪಾಯವೂ ಹೊಳೆದಿರಲ್ಲ. ರಾಜಸೇವಕಿ ಧೈಯರ್ಥಿದಿಂದ ರಾಣಿಯನ್ನು ಮರೆಗೆ ಕರೆದು ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಉಪಾಯ ಸೂಚಿಸಿ, ರಾಣಿಯನ್ನು ಬಲವಂತದಿಂದ ಒಪ್ಪಿವಂತೆ ಮಾಡಿದಳು. "ಜಿಪ್ಪಿ ಹೆಂಗಸನ್ನು ರಾಜನ ದೃಷ್ಟಿ ಪಥದಿಂದ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ಎಳೆದೊಯ್ಯಿವೆವು. ನೀವು ಅವಳ ಶೋಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜನ ಶಯಾಗ್ನಹ ಹೊಕ್ಕು, ಅವನ ಹೃದಯವನ್ನು ಒಲಿಸಿ ಮನಸ್ಸು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಿ" ಎಂದು ರಾಜಸೇವಕಿ ಸಲಹಕೊಟ್ಟಳು. ಆಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ರಾಜನೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿ, ಆತನ ಹಂಬಲು ತೀರುವಂತಹ ವಶೀಕರಣ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಚದುರೆಯಾದ ರಾಜಸೇವಕಿ ರಾಣಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದಳು.

ಒಂದು ಗೊತ್ತಾದ ದಿನ ರಾಣಿ ರಾಜನ ಹೃದಯವನ್ನು ವಶಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ಚಿತ್ತ ತಿರುಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಜಿಪ್ಪಿ ಉಡುಗೆಯಲ್ಲಿ ಶಯಾಗ್ನಹವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಳು. ರಾಜನ ಹೃದಯದ ಹೇಳಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಶಿರವನ್ನಿಟ್ಟು, ಅವನು ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿರುವಾಗಲೇ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳ

ಬೇಕೆಂದು ರಾಣಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದಿದ್ದಳು. ರಾಣಿಗೆ ತೀರಿದ ಆನೆ ಕಾಡಿಸುತ್ತಲೇಯಿದ್ದಿತು. ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಯಿಲ್ಲ. ತನಗೆ ಮನುಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ. ರಾಜನ ಮನಸ್ಸು ನೆಮ್ಮೆದಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎಂದವರು ಅಳುಕುತ್ತ ಶೇಯಿದ್ದಳು. ಹೇಗಾದರೂ ಈ ಎಲ್ಲ ರುಭರಶಕುನದ ಫಲವಾಗಿ ತನಗೊಬ್ಬ ಕುಮಾರ ಜನಿಸಿದರೆ ಸಾಕೆಂದು ರಾಣಿ ಆತ್ಮಾರೇಯಿಂದ ಈ ಭಯಂಕರವಾದ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ಕೃಹಾಕಿದ್ದಳು.

“ನೀವು ಈ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸುಗೊಡದಿದ್ದರೆ ಆಗದು. ನಿಮ್ಮ ಪ್ರತಿ ಸ್ವರ್ಥ ಜಿಪ್ಪಿ ಹೆಂಗಸನ್ನು ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಯೂರಹಾಕುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲದೇ ಯೋಗುವುದು. ಅವಮಾನಿದಿಂದ, ರಾಜನ ಆಲಸ್ಯ ವರ್ತನೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲವೂ ಹಾಳಾಗುವುದು ಯಂಡಿತ” ಎಂದು ರಾಜಸೇವಕಿ ಬಹುವಿಧದಿಂದ ರಾಣಿಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಳು. ರಾಣಿ ಬಹು ಯೋಚಿಸಿ ಕಷ್ಟಮಯವಾದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಳು.

ಎಷ್ಟು ಎಚ್ಚರಿಸಿದರೇನು? ರಾಜ ಅಮಲಿನಲ್ಲಿದ್ದುದರಿಂದ ರಾಣಿಯನ್ನು ಜಿಪ್ಪಿ ಹೆಂಗಸೆಂದೇ ತಿಳಿದು ರಾತ್ರಿಯನ್ನು ಕಳೆದ. “ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳಕು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೌದಲೇ ರಾಜ ಪ್ರೀತಿ ಅಮಲನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಏಳುವ ಮೌದಲೇ ರಯ್ಯಾಗ್ನಿ ಚನಸ್ಸು ತ್ವರಿಸುವುದು” ಎಂದು ರಾಜಸೇವಕಿಯು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ವಾತು ರಾಣಿ, ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮರೆತು ಮಲಗಬಿಟ್ಟಳು.

ಆನೆ ಫಲಿಸಿದಮೇಲೆ ಅನುಕೂಲವೇಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ತಕ್ಕುತನನನ್ನು ರಾಜನಿಗೆ ನಿವರಿಸಿದರಾಯಿತು. ಮೌದಲು ನನ್ನ ಆತೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳು ಪೂರ್ಯಸಲಿ ಎಂದು ರಾಣಿ, ಅರಸನ ನಡುವಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಸಣ್ಣ ಅಲುಗಿನ ಕರಾರಿಯನ್ನು ನೆನೆದು ಒಮ್ಮೆ ನಡುಗಿದಳು. ತಾನಾಡುತ್ತಿರುವ ಆಟ ಬಯಲಾದರೆ, ಮೋಸವಾದರೆ ಈ ಕರಾರಿಯಿಂದಲೇ ಪ್ರಾಣ ಕೊನೆಗಾಣುವುದೆಂದು ಅವರು ನೆನೆದಳು. ಪ್ರೀತಿ ಮಾತುಗಳು ಪ್ರೇಮಾದಾವರಣದಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಎಪ್ಪೋ ನಡೆದಷ್ಟು. ಮದಮತ್ತ ರಾಜನಿಗೆ ದೇಹವನ್ನು ಸೀಸಿ, ಅವನ ಕೊರಳನ್ನು ರಾಣಿ ಆಲಂಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ರಾತ್ರಿ ಕಳೆದು, ನಡು

ರಾತ್ರಿ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಸೇವಕಿ “ರಾಣಿ ಕೊರಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪಂಕ ದಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿದು ಬಾ” ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಸಿದಳು. “ಸ್ತ್ರಿಯತಮನನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೀಂತಲೂ ಹಚ್ಚಿಗಿ ಸ್ತ್ರೀತಿಸುವವನನ್ನು ತೊರೆಯಲಾರೆ” ಎನ್ನುತ್ತಾ ರಾಣಿ, ರಾಜನನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಮಲಗಿಬಿಟ್ಟಳು.

ಸೇವಕಿ, ರಾಣಿಯನ್ನು ಮೂರು ಬಾರಿ ಎಚ್ಚರಿಸಿ ನಿರುಪಾಯ ಖಾದಳು. ಕಪ್ಪುತುಂಬಿದ ಆಕಾಶ ಕಪ್ಪನ್ನು ಕಳೆದು ಬಿಳಿಯ ಕಿರಣವನ್ನು ಚೆಲ್ಲಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಫೀತಳಾದ ಸೇವಕಿ ಪ್ರಮಾದವಾಗುವುದೆಂದು ದಿಕ್ಕು ಗಾಣದೆ ಅರಮನೆಯಿಂದ ಓಡಿಯೋದಳು. ರಾಣಿ ಎಚ್ಚರದಪ್ಪಿ ಪಂಕದ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿದ್ದಳು. ಸೂರ್ಯನ ಬಾಲಕಿರಣ ಜಾಲಂದರದಲ್ಲಿ ತೂರಿ ಕೊಂಡು ಬಂದು ರಾಜನ ಕಣ್ಣನ್ನು ಕೋರ್ಯಾಸಿತು. ಅವನು ಎಚ್ಚಿತ್ತ. ತೀವ್ರನಾಗಿ ಹಾಸಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ. ನಿತ್ಯವೂ ಅವನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ದೀಪ್ತಮುಕ್ತಾಫಲಗಳನ್ನು ಅವನು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ, ವೇವಧಾರಿಣಿ ಮಹಾರಾಣಿ ಅವನ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜ್ಞಾರೂಣ್ಯಾಳಾಗಿ ಮಲಗಿದ್ದಳು.

ರಾಜ ಅವಳನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕೋಪದಿಂದ ಕುದಿಯುತ್ತಾ ಚೀರಾಡಿದ. ರಾಣಿ ಏಕುವ ಮೊದಲೇ ಅವಳ ಕೃಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತಿಸೆದು, “ನಿನ್ನ ರಕ್ಷತನಕ್ಕೆ ಇಮನೆ ಪ್ರತಿಫಲ” ಎನ್ನುತ್ತಾ ಮೊನೆಯಾದ ಕರಾರಿ ಯನ್ನು ರಾಣಿಯ ಹೃದಯಾಂತರಾಳದೊಳಗೆ ನೆಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು.

ನಿರಾಶ್ರಿತ

ಆಗ ಜೀವನವೂ ಬೆಳಕೂ ಪ್ರಪುಲ್ಲಿತವಾಗಿಯೇ ಇತ್ತು. ನನಗೆ ಆದು ವರ್ಷ ಮಾತ್ರ ವಯಸ್ಸು. ನಾನು, ಇನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಮಯವಾದ ಮಂದರ ವಾದ ಸಡಿಲವಾದ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಸೋಧುತ್ತಾ ಕನಸು - ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ.

ನನಗೆ, ವಿಶ್ವೋವತ್ತಿಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಜಗದ್ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರೀತಿ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಜಗತ್ತಿನ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ನಾನು ಓಮತ್ತಿದ್ದೆ. ವರ್ಣನಾಪ್ರಸ್ತುಕ ಕೈಪಡಿದುಕೊಂಡಾಗ ನನಗೆ ಅದೇ ಒಂದು ವಿಶ್ವವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಹಳ್ಳಿಹಸುರು ಕಾಗದ ಅಂಟಿಸಿದ್ದ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ಜತೆಯಾಗಿ ನಾನು ಮಲಗಿ ಆಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಾನಿರುತ್ತಿದ್ದ ಕೋಣೆ ಮಹತ್ವಿನ ಪ್ರಭಾವಾಗಿತ್ತು. ಕಾರಣ? ಕೋಣೆಗೆ ದೃವಾನುಗ್ರಹವಿದ್ದಿತ್ತಂದು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಬೆಳಕು, ದೇವನ ಶೋಭಾರಾಶಿಯನ್ನುತ್ತರಲ್ಲಾ ಅದು, ಅಪ್ಪಿ ಬಿದ್ದು ಉಷ್ಣಲವಾಗಿ ಎಳ್ಳಿಬ್ಲಿಯೂ ಬೆಳಗುತ್ತಿತ್ತು. ದೇವನ ಚತ್ರಪಟ ಸೋಧುವರು ಅವನ ತೇಜೋರಾಶಿಯನ್ನು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲವೇ? ನಾನೂ ಕೋಣೆಯ ನಾಲ್ಕು ಸೋಧಿಗಳನ್ನು ಸೋಧುತ್ತಾ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಜೀತನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೆ.

ರಾತ್ರಿ ನಾನು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಬರಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆಗ, ನನಗೆ ಅದ್ವಿತ್ವವಾದ ಲೀಲೆ ಸೋಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಕೊಂಬಗಳಿದ್ದ ಚಿತ್ರ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಹೆಣ್ಣು-ಗಂಡು ಬೊಂಬಿಗಳು ಕೊರಡಿಯ ತುಂಬಾ ನಾಟ್ಯ ವಾಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಿದ್ದೆ. ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಾದ ನಂತರವೇ ಹಿಂದೆ ಕುಣಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಭೂತದ ಮಾದರಿಯಲ್ಲವೆಂದೂ ಅವೆಲ್ಲವೂ ನನ್ನ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಳಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಯೋಚನಾತರಂಗಗಳೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆ. ಪುಸ್ತಕಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಿವ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಏನೇನೋ ಬರದಿದೆ ನಿಜ

ಆದರೆ, ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮಾತ್ರ ಹಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಜಗತ್ತಿನ ವೈಚಿತ್ರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಟ್ಟಿದ್ದಾವೆ! ಪೃಥಿವೀ ಒಂದು ವೇಟ್ಟಿಗೆಯಂತೆ ದೇಹದ್ವಾರಾ ಆಕಾರದ ಗಾತ್ರದೆಂದೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಆಟದ ಚೊಂಬಿಗಳು ಅಡಗಿವೆಯೆಂದೂ ತಿಳಿದಿದ್ದೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ನನ್ನ ಬಾಲ್ಯದ ಅಷ್ಟವಾದ ಘ್ರಂಥಾವು ತೀರ್ಥವಾದ ವಿಚಾರ-ಸಮಸ್ಯೆಗಳು.

ಮುಂಜಾನೆಗೆ ಮುಂಚೆಯೇ ನನ್ನನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಿ, ಹೊರಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯಲು ದಾದಿ ಮತ್ತಾಯಿ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮತ್ತಾಯಿ! ಈ ತಾಯಿಯ ಕಣ್ಣ ಕೆಂಡದಂತಿದ್ದರೂ ಹೃದಯ ಮಾತ್ರ ಮೇಣದಂತೆ ಮೃದುವಾಗಿದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಬಲ್ಲೇ. ನನ್ನ ಪುಟ್ಟ ಪಾದ ದೂರ ಚಲಿಸಿದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ವಹಿ ಆಕೆಗೆ ಮನೆಯವರೊಪ್ಪಿಸಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಕಿಟಕಿಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲಿಯೂ ತುಂಬಾ ಸುಂದರ ಸ್ವಚ್ಛಪುಷ್ಟಗಳನ್ನಿಲ್ಲಿಟ್ಟ ಕಣ್ಣ ಮನವನ್ನು ರಂಜಿಸುವಪ್ಪು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಾ ನಗರದಲ್ಲಿ ನಾವಿದ್ದುದು. ನಾನು ಉಗೆಬಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ಸಾರಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿದ್ದೆ. ಪ್ರಯಾಣದಿಂದೇನೂ ನನ್ನ ಕುತೂಹಲ - ವಿಶ್ವಾದ್ವಿವರಕಣ ಬೆಳೆಯಲಿಲ್ಲ. ಭೂಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರವೆಂದರೆ ಈಗಿನಂತೆ ಆಗಲೂ ಗೋಳಿನ ಶಾಸ್ತ್ರವೆನಿಸಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು.

ಗೆಲುವಾಗಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಮಂದಸ್ವಿತನಾಗಿ ಜೀವನವನ್ನು ತಳ್ಳುವ ಮನುಜ; ಸಿಜವಾಗಿಯೂ ಜೀವನ ಸಾರಾಸಾರ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಯನೆಂದು ನನ್ನ ಮತ. ಮಾನವನ ಸಿಜವಾದ ಬೋಧಕವೆಂದರೆ ದುಃಖವೆಂದು, ಸಿನ್ನ ನಂಬಿಕೆ. ದುಃಖಿಗೆ ವಿಚಾರಸರಣಿ, ನಾಜ್ಯಯಾನಾಜ್ಯಯ ವರಿವೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಅವನು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿ ವಿಚಾರ ವಿಮರ್ಶಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಏಕೆಂದರೆ! ನಾನು ಇನ್ನೂ ಚಿಕ್ಕವನಿದ್ದು, ಪ್ರವಂಚದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ ಆನಂದವೇ ತುಂಬಿರುವುದೆಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ದುಃಖ, ಸಂಕಟ, ಭಯಂಕರ ಸಂಫಟನೆಯ ಅನುಭವ ಪಡೆದರೆ ಸಿಜವಾದ ಜಗತ್ತು ಅರ್ಥವಾಗುವುದು ಎಂದು ನನಗಿಬಹಳ ದಿನದ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಯಿತು. ನಾನು ಆನಂದಮಯ ಜಗತ್ತನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದುದು ನಿಜ. ಈ ಪ್ರಕೃತ ಸುಲೋಕನ ವ್ಯಾಪಾರಿಯ ಕಟ್ಟಿಕಡೆಯ ದುಃಖಿ ತಿಳಿದಮೇಲೆ, ನನ್ನ ಪ್ರಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಸ್ನೇತಿಕಬಲ

ಕಡಿಮೆಯೆಸಿ, ಜಗತ್ತೀಲ್ಲವೂ ಒಂದು ತಾರುವಾರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆಯೆಂದು ಅನುಭವವಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಕಥೆಯ ಕಟೆಗೆ ತಿರುಗೇಣಿ.

ಸುಶೋಜನ ವಾರುವವನೆಂಬು ಬಳ್ಳಬಳ್ಳಿದ ಗಾಜು ಮತ್ತು ಗಾಜಿನ ಕಟ್ಟಿಗೆನ್ನು ಅಂದವಾಗಿ ಒಂದು ಚೌಕಟ್ಟ ವ್ಯವಹಾರಕಟ್ಟಿ ಕೊಂಡಿದ್ದು. ಇದೆಲ್ಲವೂ ವ್ಯಾರಣೆ ನಗರವಳ್ಳಿ ನಡೆದರೆ ಬಂಬಿದನ್ನು ಮರೆಯ ಬೇಡ. ದದನಾಲ್ಕುನೇಯ ಉಯಿ ಆಗ ರಾಜುನೊಕ್ಕ ಪಟಿಕೊಂಡಿದ್ದು. ಸುಶೋಜನದ ಅಂಗಡಿ ಬಳಿ ಭವ್ಯ ಮೋಷಿಲ್ಲ ಒಂದಿತ್ತು. ವ್ಯಾರಣೆ ನಗರದ ಭವ್ಯ ಮೋಷಿಲ್ಲ ಅದು. ಉಯಿರುಂದ ಹೈತ್ಯಾದ ಜೀರ್ಣ ಅವಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಈ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಘರನದ ಪ್ರತಿರೋಧದಿಂದ ಸುಶೋಜನದ ಅಂಗಡಿಗೂ ಒಂದು ಮರೆತ್ತು ಒಂದಿತ್ತು.

ನಾನು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಸುಶೋಜನಗೆ ಸ್ವಿಳ್ಳಿದ್ದ ಡೆನ್ಡ್ರಿಡ್ ಗಾಜಿನ ಬೀರುಗಳ ಮುಂದೆ ಸಿಂತು ಸೋಡ್ರತ್ತು ಸಿಲ್ವಿಕ್ ಇದ್ದು. ವ್ಯಾಪಾರಿಗೂ ನನಗೂ ಕರಿಡೆಯ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುತ್ತಿದ್ದು. ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ದಾದಿಮತ್ತುಯು ಅವನೊಂದಿಗೆ ಸ್ಟೋರ್ ವಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇಳು. ಏನೋ ವ್ಯಾಪಾರಿಯ ಪಷಯುಂದಿಲ್ಲ ತಾನು ಕುರಿರಬಹುತ್ತಿರುವವರು ಯಾಗೆ ದಾದಿಮತ್ತುಯು “ಮೇರೆ ನಡೆದಿದೆ?” ಎಂದು ಸಿತ್ತುಕೂ ಪ್ರತ್ಯಾಸಿತಿದ್ದಾರು. ವ್ಯಾಪಾರವ ಅಂಗಡಿಯುಳ್ಳ ಕನ್ನು ಡಕಡ ಗಾಜು ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಿಗಳು ಮಾತ್ರವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇತ್ತೀವ್ಯಾಪಾರ ಕೆಲವು ಖಿಜಿ ಸಾದಾತ್ತುಗೆ ದ್ವಾರಾ ಇದ್ದು. ಜಗದ್ದಿ ವರಣಿಯಲ್ಲಿ ಅನಕ್ಕೆನಾಗಿದ್ದ ನನಗೆ, ಈ ಸಂಪತ್ತುಗೆನ್ನು ಸೋಡಿ ಆಡ್ಡಿಯ್ ವಾಯಿತು. ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿರ್ಬಿ ವಸ್ತುಗಳು ಮಾತ್ರ ಜನಾಗಿಯೇ ಗಾಜಿನ ಬೀರುವಿನಲ್ಲಿ ಅಂದವಾಗಿದ್ದು ಕೊಂಡು ಸಿದ್ದಿಮೋಗುತ್ತಿದ್ದಷ್ಟು. ಅಂದರೆ, ಆಕಣಿಕ ಸ್ವಟ್ಟಿಕ ಕಲ್ಲಿಗೆನ್ನು, ಗಾಜುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಕ್ಕಗಳ ಕಟ್ಟಿಸ್ತು ಕೊಳ್ಳಲು ಯಾರೂ ಮಜ್ಜೆಗಿ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಟ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲುಬುಹಿಷಿದು ಕಪ್ಪುಗಳ ಉಂಟುತ್ತಿದ್ದು ನೆನ್ನು ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಉದಾಹರಣೆ.

“ಮೇರೆ ನಡೆದಿದೆ?” ಎಂದು ದಾದಿಮತ್ತುಯು, ವ್ಯಾಪಾರಿಯನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಬಿಡು ಅವನು ಬೇಗ ಉತ್ತರಿಸಿಯ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ವಿನಯ

ದಿಂದೆ ಕೈಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಮೂರದ ಕಡೆಗೆ ದೃಷ್ಟಿ ಹೊರಳಿಸಿಬಿಡುತ್ತಿದೆ. ಅವನು ಚಿಕ್ಕವನೇ. ಅವನ ಮೇಲುತಲೆ ಬಿಳುವಾಗಿ, ತಾವುದಂತೆ ಯೋಳಿ ಯುತ್ತಿತ್ತು. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವರ್ಣನೆಯೊಂದರೆ ಇಷ್ಟೆ. ದೊಡ್ಡತರೆಯ ಸಣ್ಣ ಮನುಷ್ಯ ಮಾತ್ರದವನಾಗಿದೆ. ಅವನ ಭಯಂಕರವಾದ ಕಣ್ಣ ಮತ್ತು ನೀರುವಾದ ಕಷ್ಪು-ಸೀಲಿಗಡ್ಡೆ ಅವನ ನೆನಪನ್ನು ತರುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಿತ್ರ ಮನುಷ್ಯನ ಉಡುಪು ಹಾಗೆಯೇ ವಿಚಿತ್ರತರವಾಗಿದ್ದಿತು. ಉದ್ದವಾದ ಹಂಚುರುಕೊಳ್ಳಿ ಅವನ ವೈಭಾಗವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿತ್ತು. ಬಣ್ಣ ಮಾಸಿ, ಹಿಂಭಾಗ ಮತ್ತು ತೋಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣ ಬಡಲಾಯಿಸಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ನಾನೆಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದ ಅತಿ ಉದ್ದವಾದ ಹ್ಯಾಂಚ್ ಅವನು ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದು. ಶಿರೋಭೂಪಣವೆಂದರೆ ಹಸಿವು ಮತ್ತು ಹೆನ್ನೆಯ ಚಿಹ್ನೆಯೇ ಅಲ್ಲವೇ? ವ್ಯಾಪಾರಿಯು ಹೊತ್ತಿದ್ದ ಹ್ಯಾಂಚ್ ಅವನ ಆಯವ್ಯಯ, ಕಷ್ಟದುಃಖ, ಬೀರೆ ಬಡಕನವನ್ನು ತೋರುತ್ತಿತ್ತು. ಅವನ ವ್ಯಾಪಾರ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ. ಹೆಚ್ಚೇಕೆ? ಅವನು ಸುಲೋಚನಾ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಂತೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರ ಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅವಸ್ಥೆಯೊಂದಿದ್ದ ವಾದರಿಗಳು ಜನರು ಕೊಳ್ಳುವಂತಹವು ಗಳಾಗಿರಲ್ಲಿ. ನಿರ್ದಯ ವಿಧಿಯೆಂಬುದಿದೆಯಲ್ಲ! ಅದು ಅವನನ್ನು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿತ್ತು. ಅವನು ಭವ್ಯಭವನದ ಮುಂದುಗಡೆ ನಿಂತು, ಸೆಂಟ್ ಹೆಲಿನಾದಲ್ಲಿ ಪರಾಜಿತನಾದ ಸ್ವೋಲೆಯ್ ಸೋಂಡುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ತನ್ನ ಪ್ರಾಂತ್ಯವಾದ ಟ್ರೈಪ್ಲನ್ ಕಡೆಗೆ ಸೋಂಡುತ್ತಿದ್ದು.

ನನ್ನ ಅಲ್ಲ ನೆನಪಿನಿಂದ ಹೇಳುವದಿಷ್ಟೆ: ಅವನೊಡನೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ವ್ಯಾಪಾರ ಇನ್ನಿತರ ವಿಚಾರ ಹೊರಳಿ ಅವನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ಖಿನಿಜವಸ್ತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿರುಗಿತು. ಆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೇಲ್ಲ ತಾನು ಹೇಗೆ ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದನೆಂದು ಹೇಳಲು ಅವನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನನ್ನ ಜಗದ್ವಿವರಣೆ ಮತ್ತೆ ಬೆಳೆಯಿತು. ಅವನು ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿದೆ ಪ್ರಯಾಣ ಹೊರಟುದುದನ್ನೂ, ಚೈನಾ ಅಷ್ಟೇನುಕೊರರ ಸಂಗತಿಯನ್ನೂ, ಒಮ್ಮೆ ಸ್ವಯಿಸನಲ್ಲಿ ಕುತ್ತಿಗೆತ್ತಾಗಿದ್ದದನ್ನೂ ಹೇಳಿದನಲ್ಲದೆ, ಮಲಯಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಾಟಿಗೆ ತಾನು ಸಿಕ್ಕಿದನ್ನೂ ನಿವರಿಸಿದ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಹೇಳುವಾಗ, ಅವನು ಕೈಯಾಡಿಸುತ್ತಾ ತುಟಿಯನ್ನು ಅಲುಗಾಡಿ

ಸುತ್ತೂ ತನ್ನ ಜೀವನಮಂತ್ರವಾಗಿದ್ದ ಮತ್ತು ತನ್ನನ್ನ ದುರಂತಕ್ಕೆ ತಂದೊಡ್ಡಿದ್ದ ಬಂಗಾರಬೆಳಕಿನ ಸೃಷ್ಟಿ ವಾದುತ್ತಲೇಯಿದ್ದ.

ಇವನಂತೆ ಅನೇಕರು ಚಿನ್ನವನ್ನು ಗಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಬಾರಿ ಕ್ಷಾಲಿಪೋನಿಯಾಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಹೊರಟಿದ್ದರಂತೆ. ಅದ್ಭುತವಾದ ಕ್ಷಾಲಿಪೋನಿಯಾ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ರಾಶಿರಾಶಿಯಾಗಿ ಚಿನ್ನದ ಅದರು ತುಂಬಿರುವುದೆಂತಲೂ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ತಾನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂತಲೂ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಎಣಿಸುತ್ತಿದ್ದನಂತೆ! ಗೀಚಿದರೆ ಸಾಕು ಚಿನ್ನದ ಅದರು ಸಿಗುವ ದೇಶವನ್ನು ಕಂಡು, ಅವನಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಆನಂದವಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತಂತೆ! ಅಯ್ಯೋ ಅವನ ಕನಸು ನೆನೆಸಾಗಲಿಲ್ಲವಂತೆ! ದೇಶವಯರ್ಥಿಟನದಿಂದ ಅವನು ಬಂಗಾರವನ್ನು ತರದೆ, ಬಡತನವನ್ನೂ ಹಸಿವನ್ನೂ ರಹ್ಯದಿಂದ ಹೊರಬಾಗ ಸಿರಿಯಾನಿವಾದವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿಂದಿನಿಂದ ತಂದನಂತೆ. ಆಗಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ಇಚ್ಛೆಯಿರಲಿಲ್ಲ, ಮನಸ್ಸು ನಿಂತಕಡೆ ಸಿಲ್ಲಾತ್ಮರಲಿಲ್ಲವಂತೆ.

ದಾದಿ ಮತಾರು ಅವನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಳುತ್ತಾ “ದೇವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಉಚಿತನಲ್ಲ” ಎಂದು ತನ್ನೊಳಗೆ ತಾನೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ವಾತು ತೀರಿದಮೇಲೆ ನಾವಿಬ್ಬಂ ಜೀರೆ ಕಡೆಗೆ ಮಳಿಯುತ್ತಿದ್ದವು. ನಾನು ವೇಸೆಫೀಕಾಸಾಗರ, ಕ್ಷಾಲಿಪೋನಿಯಾ, ಸ್ವೇಯಿ, ಚೈನಾ, ಮಲಯ ಮತ್ತು ಹೊಸ್ತಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪರ್ವತ ನದಿಗಳ ನೆಲೆಯನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತಿದ್ದೇ. ವಾಪಾರಿಯ ಅದ್ಭುತವಾದ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ ನಾನು ಪ್ರಪಂಚವು ಕೊನೆಯಿಲ್ಲದೆಂದೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ವಸ್ತು, ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಅಡಕವಾಗಿದೆಯೆಂದೂ ತೀಂದುಕೊಂಡೆ. ನನ್ನ ಅನುಭವ ಇಷ್ಟ ವಾತ್ರವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಆನಂದವೇ ಹೆಚ್ಚು ತುಂಬಿಲ್ಲ, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದುಃಖವೂ ಅಡಗಿದೆಯೆಂದುಕೊಂಡೆ.

ನನ್ನ ತಾಯಿಯೂ ವ್ಯಾಪಾರಿಯ ಸ್ಥಿಯನ್ನು ರಿತು “ಅವನಿಗೆ ಹೊಟ್ಟಿಬಟ್ಟಿಗಿಲ್ಲ”ಯೆನ್ನುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವನನ್ನು ನೋಡಿದಕೂಡಲೇ ನನಗೆ ಕೆಟ್ಟಿದೆನಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕುತ್ತಾಹಲ ಹುಟ್ಟುತ್ತತ್ತು. ನಾವಿಬ್ಬಂ ಆಗಾಗ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವನು ನಾವಿದ್ದ ಮನೆಯ ಮಹಡಿಯ

ಮೇರೆ ನಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದು. ಕತ್ತಲು ಮುನುಕಿದಕ್ಕಾಡಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಗೆಯ ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೊಂದು ಕರಿವೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಇರಿಸಿಕೊಂಡು. ಒಮ್ಮೆ ಕಷಟ್ಟಿದಂದ ಮಾರಣಹೆಚ್ಚಿಲನ್ನು ಪರುತ್ತಿದ್ದು. ಅವನು ಯೋರುತ್ತಿದ್ದ ಪಟ್ಟಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಶೋಜನಗಳಿದ್ದವು ಹಿಂಬ. ಆದರೆ ಆ ಪಟ್ಟಿಗೆಗಳು ಹೊಂದಪಟ್ಟಿಗೆಗಳಾಗಿ ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದವು. ನಾನು ಇವನ್ನು ಸೋಡಿ ಬಂಧ ಭಯವಹುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಒಂದು ವರ್ಷಂತಕಾಲದ ಸಂಜೀ ಆರಾವರೆ ಗಂಟಿ ಹೆಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಈ ಫಂಟಿನೆ ಇರುಗೆತು. ನಾನ್ನ ಮನಸ್ಯಾಲ್ಕ ಉಬ್ಬಕ್ಕೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದೇವು. ಮನಸೆಗೆಲನ ಸೋಡಿಕೆಂಬ್ಬುತ್ತಿದ್ದ ದಾದಿ, ತಂದೆಯವರೆಲಂದಿಗೆ “ಮಾರಣಿಯ ಮೇರೆ ನಾನಿಸುತ್ತಿರುವ ವಾತಾವರಿ ಒಂದು ಸರಳತ್ವಿದ್ದಾನೆ” ಎಂದು ತಿಳಿದಬು. ಉಬ್ಬ ಮುಗಿದವೇಳೆ ತಂದೆಯವರು ಅವನನ್ನು ಸೋಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾರಣಿ ಏರಿ ಸಡೆರು. ತಿರುಗಿ ಇಂದು ಬಂದವೇಳೆ ತಾಯಿಯವರು “ಅವಸಗೇನಾಗಿ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. “ಈಗ ಏನೂ ಹೇಳಲಾಗಿವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಶೋರುಕಾರಿ ಮಾನವನ ಸೋಡುಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನ ದಟ್ಟಿ ವರಾಟಕೆಂಬ್ಬಿದ್ದ ತಂದೆಯವರು, “ಅವಸಗೆ ಮೆಚುಳು ಹೋಗವೆಂದು ಕಾಣುವುದು. ವ್ಯಾದಿರೂಪಗೆ ಹೋಡಿ ಗುಣವಾಟೇತು; ಅಲ್ಲಿಯೇ ಆದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಜಿಕ್ಕಿ ಸಡೆಯುವುದು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅವನೆಲ್ಲಿ ಹೋಡಾನು?” ಎಂದು ಮುಗಿಸಿದರು.

“ರಾಗಾದರೆ ಅವನೇನು ಸಾಯುವನೆ?” ಎಂದು ನಾನು ಅವರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಆದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಿಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಮರುಬಿನ ಪ್ರಕಾರಮಾರ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ನಾನು ಉಬ್ಬದ ಮನಸ್ಯಾಲ್ದಿದೆ. ರಾಶಿರಾಶಿಯಾಗಿ ಸಾಯುರ್ವದೆ, ಕಿಟಕಿಯೆ ತುಂಬಬ ಬಿಂಬಿದನ್ನು ಸೋಡುತ್ತಿದ್ದು. ನಮ್ಮ ತೊಳಿಂದ ಜರುದ ಮನವಾಲೆ, ಸುಖಾಸನಾಯುತವಾದ ಯೂಗಳನ್ನು ಕಿಟಕಿಗಳಲ್ಲಿರಸಿ ಪರಿಪಳ ತೂರಿಬಿಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದು. ಆಗ ನಾನು ಸೋಕಾ ಆಭಿನಾಡುತ್ತಿದ್ದು. ಕುಮರೆ, ಜಿಂಕೆ, ಕರಡಿ ಮತ್ತು ಆನೆ ಬೊಂಬಿಗಳು ಸನ್ನುಲ್ಲಿದ್ದವು. ಅವನಗಳು ಜಲಪ್ರಳಯಕ್ಕೆ ನಿಕ್ಷಿದ ಹಾಗೂ ನಾನು ಅವಗಳನ್ನು ಸನ್ನ ನೋಕೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಪ್ರವಾಚದಿಂದ ಮೂರವಾಗಿ

ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಯಾಗೂ ಸಟಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅಷ್ಟ ಮತ್ತು ಅಟಿದಬೊಂಬೆ ಮಕ್ಕಳ ಮಾನಸಿಕವೇಳೆ ಎಂತರೆ ಪರಿಸೂಪುವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯರೂ ಬಲ್ಲಿರೇನು? ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸಿಜವಾದ ಸಣ್ಣಿಬೊಂಬಿಗಳೇ ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರಾಣಿಬೊಂಬಿಗಳೇ ಹೀವಾರ್ಥಿಯೇ ಪ್ರಷ್ಣಿಸ್ತೂ ಮಾತ್ರಿಗಳೇಂದು ನನ್ನ ಘ್ಯದಯವ ತುಂಬಾ ಪ್ರೀತಿ ಕಷ್ಟಕ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ.

ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಯಾಗೀರ್ಮೇ ಮನೋ ತತ್ತ್ವಾರಥವಾದ ವಸ್ತು ಗಗನದಿಂದ ಕಳಿಕ್ಕು ಬಿಡ್ಡಂತೆ ಕಂಡಿತು. ಭಯೂಕರ ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ನನಗೆ ಕೋಣಿತು. ಅಷ್ಟು ಚೆಚ್ಚಿ ರಬ್ಬಿನನ್ನು ಸಾನು ಕೇಳಿಯೇ ಇರಲ್ಲಿ. ಏನೋ! ಯಾವ ಭಯುವಾಡಕವೇರ್ಮೇ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲೂರವನಾಗಿದ್ದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾನ್ಯ ಬಯಲ್ಲಿ ರಕ್ತದಿಂದ ತೋರ್ಯಾದ ಆಕಾರಕೆಂಬು ಮನಸ್ಸಾಕಾರವ ಮಹಿಳೆ ಇದ್ದಂತನ್ನು ಕಂಡೆ. ಸಮಾಖ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಇನರು ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಕೂಗಿ ಓಡು ಶಿಫ್ಪರು. ಎಜ್ಜಿಲ್ಲಯೂ ತೋರನಾಡ್ದಿರು ಕೇಳಿಬಂದು ಮನಸ್ಯಿಲ್ಲವ್ಯಾ ಶಾಸ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಭಾತದೂತಿ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ್ನಿರ್ವಹಕಳು ನನಗೆ ಆಗ ಕಂಡಳು. ಭಯಾನಕ ಮ್ಯಾಕ್ರಿಯೋದು “ಅರ್ಪಿಬ್ಬಾ! ಹೇಳಿರಿ! ಅವನು ಜಿತ್ತು ಒಷ್ಟುವಂತೆ ಯಿಂದ ಕಿಟಿಕೆಯಾಡಿ ತಣ್ಣಿಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ” ಎಂದು ಕೂಗಿಕೊಂಡಳು. ಆಗ ನನಗೆ ಅಧ್ಯವಾಯಿತು.

ಅಂದಿನಿಂದ ನಾನು, ಪ್ರಪಂಚದ ವೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅಟಿದಬೊಂಬಿಗಳು ಪೂರ್ತಿ ಅಡಗಿವೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದ ತಿಳಿವು ಕೆಂಪುನ್ನು ಉಟ್ಟಿ ಕೂಂಡಿ. ಪ್ರಪಂಚ ಭೂಪಟಿವಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನ್ನಿಂದ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವ ಆವಸ ತತ್ತ್ವಿಕೆದ ವಿಚಾರವೇ ಎಂದು, ನನಗೆ ಅನುಭವವಾಯಿತು. ಆನಂದ ಮುದಗಳೆರಡು ಮಾತ್ರವೇ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಶುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವುದು ತಿಳಿದಿದ್ದ ನನ್ನ ಆನುಭವಕ್ಕೆ, ಅತಿಯಾಗಿ ದುಃಖಸ್ಥ ಬಾಧೆಯೂ ಬಿಂಬಿಯೂ ಶುಂಬಿದೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು.

ಅವನೊಬ್ಬ ಕೈದಿ

ಅವನೊಬ್ಬ ಕೈದಿ. ಸರೆಮನೆಯ ವಾಸವನ್ನು ಒಂದು ಭಯಂಕರ ಆಪಾದನೆಗಾಗಿ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆಪಾದನೆಯು ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯ ತರವಾಗಿದ್ದು, ಅಪರಾಧಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಕರಿಣವಾಗಿ ವಿಧಿಸಿದ್ದರು. ಅಪರಾಧಿ ಎಂದು ಸರೆಹಿಡಿದ್ದವರು ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಿರಲ್ಲಿ, ಬದಲಾಗಿ ಗುಹ್ಯಾಂತರ ಕೋಣೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಕೈಕಾಲು ಕಟ್ಟಿ ಆತನನ್ನು ಕೆಡವಿದ್ದರು ಶ್ರೀಮಿಕೀಟಗಳಿಗೆ ನೆಲೆಯಾಗಿದ್ದ ಸ್ಥಳವು ಕೈದಿಯ ವಾಸಸ್ಥಳವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದರು. ಬೆಳೆಕು ಗಾಳಿಗೆ ಎಡೆಯಿಲ್ಲದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೀನನಾದ ಕೈದಿಯು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದನು. ಕೆಲವು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಆತನ ಕೊರಳ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಾಪ್ರೋಂದು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಣವಾಗಿ ಆತನನ್ನು ಉಗ್ರ ಕಾಣಿಲೇಗೆ ಈಡುವಾಡಿತ್ತು. ಕೈದಿಯ ಭಯಂಕರ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಮರುಗುವವರಾದೂ ಸರೆಮನೆಯಲ್ಲಿರಲ್ಲ.

ಸರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂಧಿತರನ್ನು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನೋಡಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವನೆಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಗೌರವಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವೃಧ್ಧ ದಯಾಳು ಒಬ್ಬನೇ ಆಗಿದ್ದನು. ಅವನೊಬ್ಬ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕ ಮತ್ತು ಉದಾರಿ, ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಿತಚಿಂತಕನಾಗಿದ್ದನು. ಬಂದಿವಾಸಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಆತನನ್ನು ಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದು ತಮ್ಮ ಕವ್ಯ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಹಲವಾರು ಸಲಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಂಧಿತರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದಯಾಳುವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತು ದಯಿಗಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಆತನನ್ನು ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನಿಸ್ವಾಫ್ರಸೇವೆಗೆ ಮನ್ನಣಿಯನ್ನಿತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ದಿನ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕೈದಿಗಳನ್ನು ದಯಾಳುವು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಿರುವಾಗೇ ರಾಜಕೀಯ ಬಂಧಿತನೂ ಗೋಚರನಾದನು. ಆತ ಪಡುತ್ತಿದ್ದ ಕವ್ಯ ನರಳುವಿಕೆಗೆ ದಯಾಳುವು ಮರುಗಿ ಆತನ ಉತ್ತಮಟಪ್ಪಿತಿಗೆ ರೋಗಚಿಕ್ಕಿಗಾಗಿ ಸರೆಮನೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಡಿದನು. ಉಗ್ರಕಾಣಿಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಬಹಿ

ದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕೊಡಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ತಿಳಿಯದೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಲು ಮೇಲಣ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ತಾವು ನಡೆದಿರುವುದಾಗಿ ಉತ್ತರವಿತ್ತರಲ್ಲದೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಾವು ಮತ್ತೇನೂ ಹೇಳಲಾರದೆಂದು ನಡೆದುಬಿಟ್ಟಿರು.

ವೃಧ್ಧ ದಯಾಳುವು ಈಗ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದನು. ಬಂಧಿತನ ಉಗ್ರಕಾಹಿಲೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಲಕ್ಕ್ಯ ಈವೆರದರಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಉಪಾಯಕಾಣದೆ ಹೋದನು. ಬಂಧಿತನನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಉದ್ದರಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಆತನ ಯೋಜನೆಯಾಯಿತು. ಸುಲಿಗೆ, ದರೋಡೆ ಮುಂತಾದ ಹೇಯ ಶ್ವರ್ಮವಾಡಿದವರು ಸರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುತ್ತಿರಲು ರಾಜಕೀಯ ಆವಾದಿತನಿಗೆ ಈ ತರಹ ತಿಕ್ಕೆ ಎನ್ನೆಂದು ತಿಳಿಯದೆ ಆತನಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಕೈದಿಯನ್ನು ಭೇಟಿವಾಡಿ ಕೂಲಂಕುಷ ವಿಚಾರಿಸಿ ಆತ ನಿದೋರ್ಮೇ ಮತ್ತು ಗುಪ್ತಚಾರರ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ಕರಿಣಿಕ್ಕೇಗೆ ಒಳ ಪಟ್ಟಿರುವೆನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಿಡುಗಡಿಗೆ ಯತ್ನ ನಡೆಸಿದನು.

ಬಂಧಿತನು ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಪಿತಾರಿ ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಸರೆಸಿಕ್ಕು ನರಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಸರೆಯು ಎಂದಿಗೆ ಮುಗಿದಿರ್ತಿಂಬುದರ ನಿಶ್ಚಯವು ಅವನಿಗರಲಿಲ್ಲ. ಉಲದ ಜತೀಗಾರ ಒಳಸಂಚಾಗಾರರು ಪ್ರಮಾಣಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಪ್ರಮಾಣವಿರದ್ದರಿಂದ ಆತ ಸರೆಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಉಲಿಯಬೇಕಾಯತು. ವಿಷ್ಣುವಕಾರರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವವರೂ ಕಾರ್ಯಿಕಾರಿಗಳಾಗಿರಲೇಬೇಕೆಂಬ ಸಕಾರದ ಯೋಜನೆಯಂತೆ ಗುಪ್ತಚಾರರು ಅವರನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದ್ದರು. ಇದೀಗ ಬಂಧಿತನ ಕರುಣವಿರೋಧ ಧ್ವನಿಯಾಗಿತ್ತು. ಹೆಚ್ಚು ಕರೋರವಾದ ಮಾನಸಿಕ ಶಾರೀರಕ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ದಿನವಹೀ ಕೊಣೆಯಲ್ಲಿ ಜೋತುಬಿಡ್ಡಿದ್ದ. ಕೆಲವು ವೇళೆ ಉತ್ತೇಜಿತನಾಗಿ ಎದ್ದು ಅಲ್ಲಿಂದಿಲ್ಲಿಗೆ ಕೊಂಚ ತಿರುಗಾಡಿ ಮತ್ತೆ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಸ್ತೇಜಿತನಾಗಿ ಮಲಗುವುದೇ ಆತನ ಕ್ರಮವಾಗಿತ್ತು. ಬಂಧಿತ ಮತ್ತು ವೃಧ್ಧ ದಯಾಳುವಿನ ಸ್ವೀಹಪೂರ್ವಕ ವಿಷಯವು ಜನರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಯಿತು. ದಯಾಳುವಿನ ಹಿತದ ಗೆಳೆತನದ ಮಧುರ ನುಡಿಗಳು ಬಂಧಿತನನ್ನು ಅನಂದಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಆತನ ಕೊರಳವುಣವು

ಕ್ರಮೇಣ ವಾಯವಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿತು. ದಯಾಳುವು ಬಿಡುಗಡೆಗಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಡಿಸುತ್ತಲನ್ನು ಅನೇಕ ಸಲ ವಿಫಲನಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಇನರ ಅಪರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಿದ್ದನು. ತಿರಸ್ತಾರ ಮತ್ತು ಅಪರೇಕ್ಷನಕ್ಕೆ ಗುರಿ ಯಾದ ದಯಾಳುವು ತನ್ನ ಕೆಲಸವು ಮರಣಗಾಡಿಸಲ್ಪ ಮರಿಜಿಕೆಯನ್ನು ಒಂಬಾಲಿಸುವ ರೂಪದಲ್ಲಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಎಡರಿಗೆ ಹೆದರದೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ದಯಾಳುವು ಬಂಧಿತನೀಡನೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನಾಡಮೇಳೆ, ಇನರ ಪ್ರಮುಖ ವಕೀಲನೆಬ್ಬಿಸು ಅವನನ್ನು ಫೇರಿಟ್‌ಮಾಡಿದನು. ತಾನು ಬಂಧಿತನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಪ್ತ ತಿಳಿದರುವಾವೆನ್ನೂ, ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನವಾಡುವೆ ನೆಂದೂ, ಈ ಸಾಫನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಆಗತ್ಯವೇಂದು ತಿಳಿಸಿ ಒಂದು ಕರಾರಿಗೆ ದಯಾಳುವು ಒಕ್ಕೂದಾದರೆ ತಾನು ಕಾರ್ಯ ಜಯಿಸುವೆನೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ಬಿಡುಗಡೆಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಂದ, ಯಾವ ರೀತಿ ಎಂಬೀ ವಿಷಯವನ್ನು, ಕಾರ್ಯ ಸಾಧಿಸಿದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳಿ ಹಣವನ್ನು ಒಂದಕ್ಕೆ ಕೇಳಿದಂತೆ ಒಕ್ಕೂನ್ನಾಡರೆ ಯತ್ನಿಸುವೆನೆಂದು ಸ್ವಷ್ಟಪಡಿಸಿದನು. ಬಂಧಿತನ ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ಆಧ್ಯಂತ ಯತ್ನಿಸಿದೆ ಜಯಿಸದ ದಯಾಳುವು ಜಿಂತಿನದೆ ವಕೀಲನ ವಾತಿನಂತೆ ಒಪ್ಪಿ ಹಣ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಕಾರ್ಯತ್ವರೂಪನಾಗುವಂತೆ ಚೇಡಿಕೊಂಡನು.

ಯಥಾರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಂಧಿತನ ಸಂದರ್ಭನಲ್ಲ ದಯಾಳುವಿನಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತೇ ಇತ್ತು. ವಕೀಲನ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವ ದಯಾಳುವು ಯಾವುದೊಂದು ತಿಳಿಯಾದೆ ಜಿಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಅನಾಧಬಂಧು ಒಬ್ಬನನ್ನು ವೇಚಿಸಿದೆ. ಬಿಡಿಸಲಾರದೆ ಮೋಡನೆಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಂಡು ಬಂಧಿತನ ಅಂತರ್ವು ಬಿಡುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಮರಣದಲ್ಲಿಯೇ ಮುಗಿಯುವುದೆಂದು ತಿಳಿದು ಕೊರಗುತ್ತಲೆಂದ್ದು, ಆಕಸ್ಮಾತ್ವಾಗಿ ಪರಿಷಿತ ವಕೀಲನಿಂದ ಬಂದ ಪತ್ರ ದಿಂದ ದೂರದಾಸೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟಿನು.

ಇನ್ನೂ ಬಂಧಿತನ ಬಿಡುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಇಚ್ಛೆಯಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯ ಸಾಗುವಿಕಿಗೆ ಇನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಹಣವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಸಲ್ಲಿಸಿ. ಅಲ್ಲದೆ,

ಬಂಧಿತನ ಬಿಡುಗಡೆಯು ನಿಶ್ಚಯವೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ.” ವಕೇಲನ ಪತ್ರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿದ ದಯಾಳುವು, ವಕೇಲನೊಬ್ಬ ಕ್ಲೋರಿಯೆಂದು ಕೊಂಡು; ಅನಾಧಬಂಧುವಿನ ಬಿಡುಗಡೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನಾದರಣೆ ತೋರುತ್ತಿರುವನೆಂದು “ತನ್ನಿಂದ ಏನೂ ಮುಂದೆ ಸಹಾಯ ಹೊರಿಯಲಾರ ದೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ಹಿಂದಿನ ವ್ಯವಹಾರದಿಂದ ಹೊಸದೊಂದು ವಾರ ಕಲಿತಂತಾಯಿ ತೆಂದು ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ಚಮತ್ವ ತಿಯು ಮುಂದೆ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಸಾಗದೆಂದು” ಪತ್ರದ ಮೂಲಕ ವಕೇಲನಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸಲು, ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ವಿರಸಪತ್ರ ಒಂದನ್ನು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿ ಸ್ವತಃ ಮುಟ್ಟಿಸಲು ಆತನನ್ನು ಕಾಣುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಬೆನು.

ವಕೇಲನನ್ನು ಕಾಣಲು ದಯಾಳುವು ಸುಮಾರು ಮೂರು ಮೈಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ದೊಡ್ಡ ಚಿಂತೆಯೊಂದಿಗೆ ದಾರಿ ನಡೆದು ದೂರ ಸರಿಯ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ವಕೇಲನ ಹಣ ಸುಲಿಗೆಯ ಪ್ರಕರಣ ಕಂಡ ದಯಾಳುವು ಆತ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ದ್ರೋಹಚಿಂತನೆಗೆ ಕೋಪಗೊಂದು ಬಂಧಿತನ ಕರುಣ ವೀಳಿಯ ಧ್ವನಿಗೆ ಮನನೊಂದು ತಾನು ಈಗ ತುಳಿಯುತ್ತಿರುವ ಹಾದಿಯು ತೀರ ಅವನೇಕವಾದುದೆಂದು ಆಲೋಚಿಸಿದನು. ತಾನು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿದ್ದ ಪತ್ರವನ್ನು ಹರಿದುಹಾಕಿ ಇದಾದರೂ ಕೊನೆಯು ಪ್ರಯತ್ನ ನೋಡಿಯೇ ಬಿಡುವುದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಹಣ ಪಾವತಿಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಿ ಉಪಾಯ ಕಂಡುಕೊಂಡನು. “ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಪ್ರಯಾಸದಿಂದ ಈ ಏನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಬ್ರಾಂಕು ಹುಂಡಿ ಮೂಲಕ ತಮಗೆ ತಲಪಿಸಿರುವೆನು. ಸ್ಥಿತಿವಂತನಲ್ಲಿದ ನಾನು ಈ ಹಣವನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವೆನೆಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಯೋಚಿಸಬೇಕು; ಕೊನೆಯಾಗಿ ಸಂದ ಹಣವನ್ನು ಯೋಗ್ಯಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಬಂಧಿತನ ಬಿಡುಗಡಿಗೆ ಯಶ್ವಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬೇಡಿ, ತನ್ನನ್ನು ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಮೋಸಪಡಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಜೀವಮಾನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ನಿಮ್ಮ ನಡತಿಗೆ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಪಡುವಿರಿ” ಎಂಬಧರದ ಪತ್ರವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಸಿದನು.

ಒಂದು ಸಂಧ್ಯಾಸಮಾರಣದಲ್ಲಿ ದಯಾಳುವು ಸಂಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರ ಹೊರಟು ಜನರ ಮತ್ತು ಅವಹೇಳನಗಾರರಿಂದ ಮರವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು

ಮನಶ್ಯಾಂತಿ ಪಡೆಯಲು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶ್ರೀರಾವನದಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಆತನ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನ ಧಾರ್ಮಿಕ ಗ್ರಂಥವು ಕೈಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿದ್ದ ಪುಷ್ಟವಾಟಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ರಮಸಲು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಯಾವುದೋ ಮನದಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದ್ದ ಚಿಂತೆಯೊಂದಿಗೆ ಗ್ರಂಥ ಪುಟಗಳನ್ನು ತಿರುವಹಾಕುತ್ತಿದ್ದನು. ಮುಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ಕಿರಣಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಾಗ್ಯಾ ಸ್ಥಳ ಬಿಟ್ಟೇಳದೆ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಪಗ್ಗಾನಾಗಿದ್ದನು. ಮುಸುಕು ಮೋಡವು ಆತನ ಮನ ಸ್ವನ್ನು ಬಳಸಿತ್ತು. ತೇಜಕಾಂತಿಯು ಮಾಯವಾಗಿತ್ತು. ಮನಸ್ಸು ಭಗ್ನಾವಾಗಿ ಶಾಂತತೆಯು ದೂರವಾಗಿತ್ತು. ಶ್ರೀರಾವನದಿಂದ ಜನರೆಲ್ಲ ಸರಿದಮೇಲೆ ಹೊರಡಲನುವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚೆ ಮುಂದಿಟ್ಟುನು. ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಪ್ರಯಾಸ ದಿಂದ ಕುಂಟುತ್ತಾ ಹೆಚ್ಚೆ ಹೆಚ್ಚೆ ಗೂ ಉಸಿರಿಡುತ್ತಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬನು ಅರಮಾರಿಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡನು. ದಯಾಳುವನ್ನು ಸನಿಾಸಿಸಿ ಅಪರಿಮಿತ ಆನಂದದಲ್ಲಿ ಬಾಗಿ ಆತನನ್ನು ತಬ್ಬಿಕೊಂಡು “ಸ್ವತಂತ್ರಪುರುಷನಾಗಿ ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದೆನೆಂದು” ಉಸುರಿದನು. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮಡಲಲ್ಲಿ - ಪ್ರೇಮಲೀಲೆಯಲ್ಲಿ - ನಭೋಮಂಡಲದ ಕಿರುತಾರೆಯ ಎಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಧಿತನು ದಯಾಳುವಿನೊಡನೆ ಆನಂದಪಡಿದನು.

ದಯಾಳುವಿನ ಪತ್ರ ಮುಟ್ಟಿದೊಡನೆಯೆ ವಕೀಲನಿಗೆ ಚುರುಕೆನಿಸಿತು. ಬಂಧಿತನ ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ಯತ್ನ ನಡೆಸಿದ ವಕೀಲನು, ದಯಾಳುವಿಗೆ ವಿಚಾರ ಕುರಿತು ಬರೆಯುತ್ತಾ “ರಾಜಕೀಯ ಕೈದಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜನರ ನಡತೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ಹಲವು ಪ್ರಯತ್ನಗಳವೇ. ಪರಿದಾನವು ಅನೇಕ ಸಲ ಸಫಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವುದಾಗಲೀ ಬರೆಯುವುದಾಗಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ನಾವಿಬ್ಬಿರೂ ಸಂಧಿಸಿದಾಗ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೇಗೆ? ಯಾವ ರೀತಿ ಎಂಬೀ ವಿವರವನ್ನು ತಿಳಿಸುವೆನು” ಎಂಬುದಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದನು. ಆದರೆ ವಕೀಲನಿಗೆ ದಯಾಳುವನ್ನು ಸಂಧಿಸುವ ಸುಯೋಗ ಮಾತ್ರ ದೊರಕಲಿಲ್ಲ. ದಯಾಳುವು ಬಂಧಿತನ ಬಿಡುಗಡೆಯ ನಂತರ ತೀರಹೋಗಿದ್ದನು.

ಕೆಂಪು ಮೆಟ್ಟು

ಮಹನುದ್ವೀಯ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಒಂದು ಕಥೆಯಿದು. ಪತಿಯೇನಿಸಿದವ ಹೆಂಡತಿಯ ಕೋರೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಮೊದಲು ಹೊಸ್ತಿಲ ಬಳಿ ಸೋಡುವ ಪದ್ಧತಿಯಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ಮೆಟ್ಟು ಕಂಡರೆ, ಹೆಂಡತಿಯು ಗೆಳತಿಯೋಂದಿಗೆ ನಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಈಂದು ತಿಳಿದು, ಉಳಿಯುವ ಸೂಚನೆ. ಈ ಕಥೆಯೂ ಕೆಂಪು ಮೆಟ್ಟುನಡೆ ಅಗಿದೆ.

ಸಾದರ್ಕೊ ಆಲಿ ಎಂಬ ಮಹ್ಯವಯಸ್ಸಿನ ಆಳಿಗೆ ಜಾರಿಡಾ ಎಂಬ ಪತ್ತಿ ಇದ್ದಳು. ಜಾರಿಡಾ ಅನುಪಮ ಸುಂದರಿ. ಇಷಾಬಿಲ್ ಎಂಬ ಅಕ್ಕಸಾಲಿಗನ ಮಗಳು. ಅವಳು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಾರ್ಥಹೆಂಗಸಿನ ಫಾಯೆ ತಳೆದು ಸುಂದರಿಯೇನಿಸಿದ್ದಳು. ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಬೆಳೆದ ಜಾರಿಡಾ ಕಣ್ಣಗಳು, ಕೆನ್ನೆಗಳು, ಚೆಲುವಿನ ಮೋಗವನ್ನೂ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನೂ ಎತ್ತಿ ತೋರುತ್ತಿತ್ತು.

ಜಾರಿಡಾ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಬೆಳೆದು ನಿಂತ ಕನ್ಯೆಯಾದಳು. ಮಹನುದ್ವೀಯ ಮತಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಮೋಗ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಮದುವೆಗಾಗಿ ನಿಂತವರ ವೈಕಿ ಅವಳಾ ಒಬ್ಬಭಾದಳು. ಅವಳ ತಂದೆ ಇಷಾಬಿಲ್, ವರನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಸಾಹಸದಲ್ಲಿದ್ದನು. ಯಾರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ತನಗೆ ದೊರೆಯುವುದೋ ಅವರಿಗೆ ಜಾರಿಡಾವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಲು ಅವನು ಸಿಧ್ಧನಾಗಿದ್ದ.

ಜಾರಿಡಾ ರೂಪಲಾವಣ್ಯಕ್ಕೆ ಇಷಾಬಿಲ್ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಹೆಚ್ಚು ಮೊಲ್ಯ ಸಾಜ್ಯವಾಗಿಯೇ ಇತ್ತು. ಜಾರಿಡಾ ‘ಡಾರಬುಕ್’ ಎಂಬ ವಾದನದೊಂದಿಗೆ ಮನೋಹರವಾಗಿ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅಲ್ಲದೇ ಇಡೀ ಕೊರಾನನ್ನು ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕೊನೆಯವರಿಗೆ ತಪ್ಪದೆ ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಕೊರಾನನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಮಹತ್ತಾದ ಗುಣವಾಗಿದ್ದಿತು. ಇಪ್ಪೇ ಅಲ್ಲ, ಜಾಣತನ

ದಿಂದ ಅವಳು ಬೆರಳುಗಳನ್ನಾಡಿಸಿ ಹೆಸೆಯುತ್ತಿದ್ದ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಜನರು ಆಕೆಯ ಚತುರತೆಗೆ ಅಮಾಯೆವದುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಷಾಬಿಲ್ ಈ ಗುಣ ಗಳನ್ನೇ ಲಾ ವರ್ಣಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಲ್ಯ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ.

ಜಾರಿಡಾವನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಲು ಅನೇಕ ಶ್ರೀಮಂತರು ಮುಂದೆ ಬಂದರು. ಇಷಾಬಿಲ್ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಲು ಯಾರೂ ಸಿದ್ಧ ವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಚತುರಯನ್ನು ಮದುವೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯಿಂದ ಸಾದರ್ಶ ಆಲಿಯೆಂಬ ತರುಣ ಕರ್ಬ್ಬಳು, ಇಷಾಬಿಲ್ ಮುಂದೆ ಬಂದ. ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಸುರಿಯಲು ಅವನು ಬಂದುದನ್ನು ಕಂಡ ಇಷಾಬಿಲ್, ಜಾರಿಡಾವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಲು ಮಾತುಕೊಟ್ಟ. ಸಾದರ್ಶ ಆಲಿ ಉಬ್ಬಿ ಕೊಬ್ಬಿ ದವನಾಗಿದ್ದಾನೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಸುರಿಯಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದಾನೆ! ಇವನೇ ಸುಂದರ ಶ್ರೀಯನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ವಶಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ ಆಳೆಂದು, ಇಷಾಬಿಲ್ ಸಿಫರಿಸಿದ. ಜಾರಿಡಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಾನು ಕೇಳಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತೀರ್ಜಾನಿಸಿಬಿಟ್ಟ.

ಹೀಗಾಗಿ ಜಾರಿಡಾ ತನಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಾದರ್ಶ ಆಲಿಯ ಕೈಪುಡಿಯಲು ಒಪ್ಪಬೇಕಾಯಿತು. ಇಷಾಬಿಲ್ ಅಂಗಡಿಗೆ ಸಾದರ್ಶ ಆಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದುದು, ತನ್ನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದುದು, ತನ್ನ ಕೈಯಿಂದಲೇ ಅವನು ಚಹಾ ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದುದು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಜಾರಿಡಾ ನೆನಪಿಗೆ ತಂದುಕೊಂಡಳು. ಆದರೆ ಅವಳ ಮನಸ್ಸು ಸಾದರ್ಶ ಆಲಿಯ ಕಡೆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದೆಯೇ ಇವನನ್ನು ಮದುವೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಲ್ಲ ಎಂದು ಕೊರಗುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಸಾದರ್ಶ ಆಲಿ ಉಬ್ಬಿದವನೇ ಸರಿ. ಮಧ್ಯವಯಸ್ಸಿನವ. ನೋಡು ಪುದಕ್ಕೆ ಕುರೂಪಿ. ಜಾರಿಡಾ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಒಪ್ಪಿದ ಚಿಗುರಿನ ತೆನೆಯಂತಹ ಯೋವಸ್ಥಾನನನನ್ನು ಸದಾ ನೆನೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ಇಷಾಬಿಲ್, ಜಾರಿಡಾವನ್ನು ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಕರೆದು “ನೀನು ಮದುವೆಯ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಿರುವೆ. ಸಾದರ್ಶ ಆಲಿ ಶ್ರೀಮಂತ. ಅವನ ಕೈಪುಡಿದು ಸುಖವಾಗಿ ಬಾಳು. ಸಿದ್ಧಾಗು” ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ತಂದೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಜಾರಿಡಾ ಬೆಚ್ಚಿಬಿಡ್ಡ “ಅಪ್ಪಾ, ಮದುವೆಯ ಮಾತು ಬೇಡ. ನಾನು ಅವನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಲಾರೆ” ಎಂದಳು.

ಇವಾಚಿಲ್‌ ಗಂಟುಮೋರೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು “ಏನು! ಸಾದರ್ಕ ಆಲಿ ಗಿಂತ ಯಾರು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಸುರಿಯುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಅವನಂತಹ ಶ್ರೀಮಂತ, ಯೋಗ್ಯ ಬಲಶಾಲಿ ಯಾವನಿರುವನು? ನಿನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ತಕ್ಕವನಾಗಿ ದ್ವಾನೇ” ಎಂದು ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿದ. “ಅಪ್ಪಾ! ನಾನು ಅವನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಲಾರೆ. ಮದುವೆಯಾಗದೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಇರಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯಿದೆ. ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಗೆಳತಿಯ ರೊಂದಿಗೆ ಇರಲು ಅವಕಾಶಕೊಡುವು” ಎಂದು ಜಾರಿಡಾ ಅಂಗಲಾಚಿದಳು. ಕೋವದಿಂದ ಕೈಯೆತ್ತಿ ಅಪ್ಪಳಿಸುವವನಂತೆ ಕೂಗಾಡುತ್ತಾ ಇವಾಚಿಲ್ “ಮಗಳಿನಿಸಿದವಳು, ತಂದೆಯ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಧರ್ಮ. ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನೀನು ಕೇಳಲೇಬೇಕು, ಒಪ್ಪಲೇಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಹಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಬಿಗಿತ ಬಿಗಿಯಲೇಬೇಕಾಗುವುದು! ಮದುವೆಯಾಗಲು ಸಿದ್ಧಾಗು” ಎಂದು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ.

ಸಿರುಪಾಯಳಾದ ಮುಗುದೆ ಜಾರಿಡಾ, ತಲೆತಗ್ಗಿ ಕಣ್ಣೀರಿಡು ತ್ರಿದ್ದುಳು. ಇವಾಚಿಲ್ ಎಂದೂ ಜಾರಿಡಾವನ್ನು ಇಮ್ಮು ಬಲವಂತಪಡಿಸಿರೆ ಲೀಲ್. ಸ್ವೇಚ್ಚೆಯಿಂದಲೇ ಬೆಳೆದು ನಿಂತವಳಾಗಿದ್ದುಳು. ಈಗ ತಂದೆಯ ಮಾತನ್ನು ತಾನು ವಿಂತಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ, ಭೂತದವ ನಂತಿದ್ದ ಸಾದರ್ಕ ಆಲಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ನೆನೆದಾಗ ಗಡಿಗಡನೆ ನಡುಗುತ್ತಿದ್ದುಳು.

ಮಗಳು ಹಾದಿಗೆ ಬಂದಳೆಂದು ಇವಾಚಿಲ್ ಜಾರಿಡಾವನ್ನು ಹಿಡಿದೆತ್ತಿ ಅವಳ ಮುಂದಲೆಯನ್ನು ಸವರುತ್ತಾ “ನೀನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನನ್ನಾದ ಮಗಳೇ ಸರಿ. ನೀನು ಮದುವೆಗೆ ಸಿದ್ಧಾಗಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಾದರ್ಕ ಆಲಿಗೆ ತಿಳಿಸಿಬರುವೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೊರಟುಹೋದ. ಜಾರಿಡಾ ನಡುಗುತ್ತಾ ಕಣ್ಣೀರಿಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಅವನು ಗಮನಿಸದೆ ಹೋಗಿದ್ದ.

ಜಾರಿಡಾಗೆ ಘಾತಿಮಾಯೆಂಬ ನ್ಯಾಬಿಯಾ ಜಾತಿಯ ಕಗ್ಗಾಬೆ-ಸೇವಕಿಯಿದ್ದುಳು. ಜಾರಿಡಾ ಅವಳನ್ನು ಕರೆದು, ತಾನು ಸಾದರ್ಕ ಆಲಿಯನ್ನು ಇವ್ವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿ ಬಂದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕಣ್ಣೀರಿಡುತ್ತಾ ತಿಳಿಸಿದಳು. ಹೇಗಾದರೂ ಆ ಘಟನೆಯಿಂದ ಪಾರ

ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಳು. “ತಂದೆಯ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ನಡೆಯುವುದು ನಿನ್ನ ಧರ್ಮ. ಸಾದರ್ಕ ಆಲಿ ನಿನಗೆ ಸರಿಯಾದ ಜೊತೆಯಾದವನೇ. ನಿನ್ನ ಯೋವನ, ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಅವನು ತಕ್ಕವನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಶ್ರೀಮಂತನ ಗೃಹದಲ್ಲಿ ಜೆನ್ನಾಗಿ ಬಾಳುವೆ” ಎಂದು ಫಾತಿಮಾ ಇಷಾಬಿಲ್ ಆಡಿದಂತೆಯೇ ಹೇಳಿದಳು.

ಫಾತಿಮಾ ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವಳ ಕಪ್ಪು ಕಣ್ಣಿಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ “ನೀನೂ.....ತಂದೆಯಂತೆಯೇ ಆಡುವೆ. ನನ್ನ ಗೋಪ್ಯ ವಿಚಾರ ನಿನ್ನ ಕೆವಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆಯೇ ತಿಳಿಸಿರಲಿಲ್ಲವೆ?” ಎಂದಳು ಜಾರಿಡಾ.

ಜಾರಿಡಾ ಮಾತನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವ ವೋದಲೇ ಫಾತಿಮಾ ಅಡ್ಡಿ ಪಡಿಸಿ “ಹೋದು! ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಡಿದ ಮಾತುಗಳು ಈಗ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಬಾರವು. ಕೊಳಳಲಾದುವ ಅವರನ್ನಾ ನಿನ್ನ ಪ್ರಿಯತಮನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಅದನ್ನೆ ಲಾಲ್ ಮರೆತುಬಿಡು. ಯಾರ ಕೆವಿಗಾದರೂ ಆ ಮಾತು ಬಿದ್ದು ಪ್ರಮಾದವಾದಿತು! ಕಳೆದುಹೋದ ಮಾತಿನಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ಸಾದರ್ಕ ಆಲಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಲು ಜಾಗ್ರತೆ ಸಿಧ್ಧಾಗು” ಎಂದಳು.

“ಫಾತಿಮಾ! ಅವರನ್ನಾ ನನ್ನ ಪ್ರಿಯತಮ. ಅವನನ್ನು ಮರಿಯ ಬೇಕೆನ್ನು ವೆ. ಅವನ ಕೊಳಳಲಾನವನ್ನು ನೀನೂ ಕೇಳಿರುವೆ. ಬಾದಾಮಿಗಿಡ ದ್ವಾರಾ ಗಾಳಿಯಾಟದಲ್ಲಿ ಜೋಲಾದುವಂತೆ ನನ್ನ ಹೃದಯವೂ ಅವನನ್ನು ನೀನೆಂದು ನಲಿಯುವುದು. ಅವನ ವೋವನ್ನು ಒಂದು ಬಾರಿ ನೋಡಿದರೆ ಸಾಕು, ಸ್ವಚ್ಛ ತಿಳಿನೀರಿನ ತಳ ಕಂಡಂತೆ ಆನಂದವಾಗುವುದು. ಒಂದುಸಾರಿ ಅವನನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ.....ಪ್ರಿತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಪಡಿಸಿದರೆ.....ರೋಜಾಹೂವಿನ ಮೇಲೆ ಕೈಯಾಡಿಸಿದಂತೆಯಿ! ನಾನು ಅವನ ಪ್ರಿಯ ತಮೇ.....” ಎಂದು ಜಾರಿಡಾ ನಿಲ್ಲಿಸಿದಳು.

ಕೊಳಿಪದಿಂದ ವ್ಯಗ್ರಾಗಿ ಕೂಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಫಾತಿಮಾ “ಏನು ಹುಳ್ಳು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರೆ? ನೀನೂ ಅವನೂ ವನದಲ್ಲಿ ಕದ್ದು ಮಾತನಾಡಲು ನಾನು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟುದೇ ತಪ್ಪಾಗಿಲು. ಬಾಲ್ಯ ಕಳೆದು ಯೋವನಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಟ್ಟು ಮುಖಪರದೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ತೀರಿತು! ಹಳೆಯದನ್ನು

ಮರೆತುಬಿಡು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ತಂದೆಗೆ ತಿಳಿಸಿಬಿಡುವೆ” ಎಂದು ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕಿದಳು.

ಇಷಾಬಿಲ್, ಫಾತಿಮಾ ಯಾರೂ ಸಾದರ್ ಆಲಿಯೊಡನೆ ಮದುವೆ ಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲಾರರು, ಎಂದು ಜಾರಿಡಾವಿಗೆ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ವಾಯಿತು. ಅಮರನ್ ಜಾರಿಡಾವಿನ ಹಳೆಯ ಗೆಳೆಯ. ಅವನನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ಒಂದೇಕಡೆ ಬೆಳೆದು ಯಾವನ ತಳೆದು ನಿಂತಿದ್ದರು. ಅವರಿಬ್ಬರ ಭೇಟಿ, ಪರಸ್ಪರ ಸಂಯೋಗ, ಪ್ರೀತಿಮಾತುಗಳಿಗೆ ಯಾರೂ ಅಡ್ಡಿ ಬಂದಿರಲ್ಲ. ಜಾರಿಡಾ ಅಮರನಿಗೆ ತನ್ನ ಹೃದಯವನ್ನು ಅರ್ಥಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಜಾರಿಡಾ ನೋಗನುಚ್ಚಿ ಗಂಭೀರಳಾಗಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದಮೇಲೆ ಗೆಳೆತನ ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ನಿಂತಿತ್ತು.

ಕಿತ್ತಲೆಗಿಡಗಳ ನಡುವೆ ಮುಚ್ಚಂಜೆಯ ವೇಳೆ ಪ್ರೇಮಿಗಳು ತಮ್ಮ ಹೃದಯವನ್ನು ತೋಡಿಕೊಂಡು, ಗಲ್ಲಗಲ್ಲ ಹಚ್ಚಿ ಕೂತು, ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೀತಿ ಬೆಳೆಯಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಕಾಂತಿಯುತ್ತ ಕಣ್ಣಿಳಿ ಹದಿನೆಂಟು ವರ್ಷದ ಯುವಕ ಅಮರನನ್ನು, ಜಾರಿಡಾ ಮನಃಪೂರ್ತಿ ಪ್ರೀತಿಸಿದ್ದ ಶೀಂದರೆ ತಪ್ಪೇನು? ಹೀಗಿದ್ದಾಗ ಸಾದರ್ ಆಲಿಯೊಬ್ಬ ಇವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಅಡ್ಡವಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದ.

ಒಂದು ದಿನ ಉದಯವಾಗುವುದರೊಳಗಾಗಿಯೇ, ಅಮರನನ್ನು ನಿತ್ಯವೂ ಸಂಧಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಜಾರಿಡಾ ಕದ್ದು ಬಂದಳು. ಕೊಳಲಿನ ಮೇಲೆ ಬೆರಳಾಡಿಸುತ್ತಾ ಚಿಂತಾಮನ್ಯಾ ನಾಗಿದ್ದ ಅಮರ ಜಾರಿಡಾವನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇಲೇ “ಏನು ನನ್ನ ಹುಣ್ಣಿ ಮೆಯ ಹೂವೆ! ಕಂದಿಹೋಗಿರುವೆ?” ಎಂದು ಮೃದುಮಧುರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿಸುತ್ತಾ, ಕುಣಿಕುಣಿದು ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಚಲುವೆ ಇಂದು ಕಣ್ಣೀರಿಡುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಅವಳನ್ನು ಸಂತೃಪ್ತಿಸುತ್ತಾ ತನ್ನ ತೋಳತೆಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡ. ಮದುವೆಯ ಮಾತು ನಡೆದು ನಿಶ್ಚಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಪ್ರೇಮಿಗಳು ಕದ್ದು ಬಂದಾಗುವುದು ನಡೆದೇ ಇದ್ದಿತು.

ಅಮರನನ್ನು ಜಾರಿಡಾ ಮರೆಯಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವನೂ ವಿಜಾರ ತಿಳಿದು ಹೃದಯ ಒಡೆದುಕೊಂಡು, ಹಾಡಿನ ಕೊಳವೆಯೋಂದಿಗೆ ಆಲೆ ಯುತ್ತಾಯಿದ್ದ.

ಸಾದರ್ಕ್ ಆಲಿಯೋಂದಿಗೆ ಜಾರಿಡಾ ಮುದುವೆ ನೇರಿನೇರಿತು. ಸೀರಿಕೆಗೆ ಯಾಗಿ ಉಡುಗೊರೆಗಳ ಓಡಾಟ, ಪನ್ನೆ ಏರಿನ ಸ್ವಾನ, ಮುದುವೆಯ ಮನೆ ಯಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯ, ಎಲ್ಲಾ ಮುಗಿಯಿತು. ಪ್ರೇಮಿಗಳ ಸಮಾಗಮವ ಕೊಳ್ಣಿ ಸುಸಜ್ಜಿತವಾಗಿ ಪೂರ್ಯಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ರಾತ್ರಿಯಾಯಿತು. ಇಷಾಬಿಲ್ ಯಿದ್ದ ಕುಗ್ರಾಮ, ಮರಳುಕಾಡಿನಂತಿದ್ದ ಉಂಟಾಗಿ ದಷ್ಟಿಗಾಳಿ ಬೀಸಿ ಕಿತ್ತಲೆಯ ಗಿಡವನ್ನು ಆಡಿಸಿತು. ಗಾಳಿ, ಪ್ರೇತಿಯ ಹೂವು, ತಾರೆಗಳು, ಪ್ರೇಮದ ಮಾತನಾಡಿದವು. ಇನ್ನುಗಳೋಂದಿಗೆ ಜಾರಿಡಾ ತೀರ್ವಾರ್ಥನ ಮುಗಿಯಿತು. ಅವಳು ಸಾದರ್ಕ್ ಆಲಿಯ ಪ್ರೇತಿಯ ವಸ್ತುವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಳು.

ಅನೇಕ ಹುಣ್ಣೆಮೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಡಾ ಪತಿಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಕಳೆದರೂ ದೂರ ವಾಗಿ ಉಳಿದು ಮುರೆಯಾಗಿದ್ದ, ಅಮರನ ಕೊಳೆಲನ್ನು ನೆನೆಸಿ ವ್ಯಾಸನ ಪಡುತ್ತಾ ಕೊರಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಸಾದರ್ಕ್ ಆಲಿ ಜಾರಿಡಾವನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧ ದಲ್ಲಿಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ನಿತ್ಯವೂ ಅವಳು ಸುಳಿಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಯಾಮ ಮಾಡುವ ನಿಯಮವಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಒಂದು ಯಷ್ಟಿಂದೇ ಶಟ ಆಗ ನಡೆಯಿತು.

ಒಮ್ಮೆ, ಶೀತಲಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಯಾಮ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಜಾರಿಡಾ ಭಾವಣೆಯ ಮೇಲೆ ಪಿರಮಿಸುತ್ತೇ ಮಲಗಿದ್ದಳು. ಅವಳ ದೃಷ್ಟಿ ಮಸೀದಿಯ ಗೋಪುರದ ಮೇಲೆ ಹಾರಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಪಾರಿವಾಳದ ಮೇಲೆ ಇತ್ತು. ಆಗ ಅವಳಿಗೆ ಮಧುರ ಮಂಜುಳ ಕೊಳೆಲಿನ ನಿನಾದ ಕೇಳಿಬಂತು.

ಆ ಸುಮಧುರ ಧ್ವನಿ ಆಲ್ಯೇಸಿದ ಜಾರಿಡಾ ದೂರದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಕೊಳೆಲು ನುಡಿಸುತ್ತಿರುವರೋ ಎಂದು ದಿಟ್ಟಿಸಿದಳು. ಶೈಂಟಿದಲ್ಲಿ ನನ್ ಮಾಲಿ ವಿನಾ ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆ ವನವಾಲಿ, ಸಾದರ್ಕ್ ಆಲಿಯ ಶೈಂಟಿದ ಮಾಲಿ ಅಮರನಾಗಿ ಕೊಳೆಲೂದುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನು ಎತ್ತರವಾದ ಮರದ ಮೇಲೆ ಕೂತು ಬಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಜಾರಿಡಾ ಕಣ್ಣಿಬಿಟ್ಟು ಹುಡುಕು ತ್ತಿದ್ದಾಗಲೇ ಅವನೂ ಎಚ್ಚಿತ್ತು, “ಪ್ರಿಯತಮೆ” ಎಂದು. ಮರಳುಗಾಡಿನ ವಾಯಾಜಾಲದಂತೆ ಆ ಪದ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಯಿತು.

ಸಾದರ್ಕ್ ಆಲಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಮರನ್ನು ಕಂಡನರು ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಪರಾಧಿನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಯಾರೂ ಗಣನೆಗೆ ತಂದಿರ

ಲೀಲ್. ಸ್ತ್ರೀತಿಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಡ್ಡೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಒಂದಿರುವುದು ಮರ ವನ್ನೇ ರಿದ ಅಮರಸಿಗೂ ಭಾವಣೆ ಅಲಗಿಗೆ ಬಂದು ಸಿಂತಿದ್ದ ಜಾರಿಡಾವಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದ್ದಿತು.

ಸಾದಕ್ ಆಲಿ ಬಂದು ಸಣ್ಣ ಸಂಸಾರದ ಜಗತ್ ವಿಚಾರಿಸಿ ಷ್ಯಾವಸ್ಥೀ ಮಾಡಿಬರಲು ತಾನಿದ್ದ ಉಳಿಸಿಂದ ಮಾರ ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು. “ಒಂದು ವಾರದೊಳಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರುವೆ. ಸಿನ್ನ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಸೇವಕರಿದ್ದಾರೆ. ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಂದಿರು” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವನು ಉರುಬಿಟ್ಟು. “ಸ್ತ್ರಿಯತಮು, ನಿನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯೆಂತಾಗಲಿ” ಎಂದು ಜಾರಿಡಾ ಅವನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಳು. ಸಾದಕ್ ಆಲಿಗೆ ಜಾರಿಡಾ ತನ್ನನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಬೀಳೋಟ್ಟಳೆಂದು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಯಿತು. ಸಂತೋಷದ ಹಿಂದೆ ಅಡಗಿದ್ದ ಗಾಢಭಾವ ಅರಿ ವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಸಾದಕ್ ಆಲಿ ಮರೆಯಾದ. ಶೈವಸ್ತುಣಯಿ ಅಮರ ಮತ್ತು ಜಾರಿಡಾ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ತಡೆಯಿಲ್ಲದಂತಾಯಿತು. ಜಾರಿಡಾ ಅಮರನನ್ನು ಅಂತಃಪುರಕ್ಕೆ ಬರನೂಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಂದು ಉಪಾಯ ಮಾಡಿದಳು. ಇತರ ಉಳಿಗದ ಆಳುಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗದಂತೆ ಬಂದು ತಂತ್ರ ಮಾಡಿದಳು. ಈ ಮುಂಚೆಯೇ ಜಾರಿಡಾ ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಗೆಳತಿಯರನ್ನು ತನ್ನ ವಾಸಕ್ಕೆ ಬರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿಸಿ ಕಳುಹಿಸುವ ಪದ್ಧತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಅಮರನನ್ನೂ ಹಾಗೆಯೇ, ಮಹಮ್ಮದಿಯ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಮುಖ ಮರೆಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಬರುವಂತೆ, ಸ್ತ್ರೀವೇಷದಲ್ಲಿ ಅಂತಃಪುರ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಏರಾಟು ಮಾಡಿದಳು. ಗೆಳತಿಯರು ಬರುವುದು, ನಾಲ್ಕಾರು ದಿನ ಅವಳಿಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಯವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಸೇವಕರು ಯಾರೂ ಅನು ಮಾನಪಡಲಿಲ್ಲ.

ಪುರುಷರು ಯಾರೂ ಕೋಣೆಯ ಹತ್ತಿರ ಬರದಂತೆ ಸೂಚನೆಯಾಗಿ ಅಮರ, ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಕೆಂಪು ಮೆಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟುಬಂದಿದ್ದು. ಸಾದಕ್ ಆಲಿಯು ಉರು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದಮೇಲೆ ಮಾರಿಜಾನ ಎಂಬ ಅರಬ್ಬಿಹೆಂಗಸು ಜಾರಿಡಾ ವನ್ನು ಕಾಣಲು ಬಂದಿರುವಳೆಂದು ಸೇವಕರು ಅರಿತುಕೊಂಡರು. ಈ ಹೆಸರಿ ನಿಂದಲೇ ಅಮರ ಜಾರಿಡಾವನ್ನು ಸೇರಿದುದು.

ಮಾರಿಜಾನ ಅಂತಃಪುರವನ್ನು ಸೇರಿ ಎಂಟು ದಿನಗಳಾಗಿ ಹೋದಿಯತು. ಪ್ರಣಯಿಗಳು ಆಗ ಎಚ್ಚೆತ್ತು ತಮಗಾಗಿ ಕಾದಿದ್ದ ಅಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೆದರು ತ್ವಿದ್ದರು. ಸಾದರ್ ಆಲಿ ಬೇಗ ಉರಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರುವ ಸೂಚನೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಹೊರ ಉರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದು ‘ಬೇಗ ಬಂದುಬಿಡು ವೆನು’ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬಹಳ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಜಾರಿಡಾವಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದು.

“ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವಾರ ಅವರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ” ಎನ್ನುತ್ತಾ ಜಾರಿಡಾ ಅವರನನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡಳು. ಇಬ್ಬರೂ ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ದಿನಗಳನ್ನು ಕಳೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಅವರ ಬಹಳ ಹೆದರಿದ. “ವಿವತ್ತು ನಮಗೆ ಕಾದಿರುವುದು ನಿಜ. ಜೀವ ಮುಗಿದರೂ ಚೆಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಹೃದಯ ಬಡೆದು ಕೊಂಡು ಬದುಕಲಾರೆ” ಎಂದು ಜಾರಿಡಾ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು. “ಓ! ಕೋಮಲ ಜಿಂಕೆ! ನಿನ್ನ ಮೆಲುಮಟಿ ನನ್ನ ಮೃದುತುಟಿಯನ್ನು ಸೋರುತ್ತಿಸಲಿ. ನಿನ್ನ ಚೆಲು ಕೋಮಲ ಕೈ ನನ್ನ ಯೋವನ ಬಳುಕಿನ ಶರೀರವನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ರೋಜಾ ಎಲೆಯ ಮಾದರಿಯಿರುವ ನನ್ನ—ನಿನ್ನ ಕೈಗೆ ಕಬ್ಬಿಣ ಸರಪಳಿ ಬಿಗಿದರೂ ಚೆಂತೆಯಿರದು, ನಾ ನಿನ್ನ ಬಿಡಲಾರೆ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಪ್ರಣಯಿಗಳು ಪ್ರೇಮವಾಹಿನಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಹೋಗಿದ್ದರು. ಕೆಂಪು ಮೆಟ್ಟೆ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ಜಾಗ್ರತ್ತಿಗಾಗಿ ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಜಾರಿಡಾ ಪ್ರಾರ್ಥಿವಾಗಿ ಸಾದರ್ ಆಲಿಯನ್ನು ಮರೆತಿದ್ದಳು.

ಸಾದರ್ ಆಲಿ ಉರಿನಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದ. ಪ್ರೇಯಸಿಯನ್ನು ಕಾಣಲು ಆಶುರದಿಂದ, ದಿವ್ಯವಾಗಿ ಒಪ್ಪವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ತೋಟದ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ನಡೆದುಬಂದ. ಜಾರಿಡಾ ವಾಸಸಾಫ್ಫಾನದ ಮುಂಗಡೆ ಕೆಂಪು ಮೆಟ್ಟೆ ಇರುವುದನ್ನು ಸೋಡಿ ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಆಸಮಾ ಧಾನದಿಂದ ಅಡ್ಡಾಡುತ್ತಿದ್ದು.

“ಒಳಗೆ ಯಾರಿರುವರು?” ಎಂದು ನ್ಯಾಬಿಯಾ ಸೇವಕಳನ್ನು ಅವನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ. ಮಾರಿಜಾನ ಎಂಬ ಗೆಳತಿ ಬಡತಿಯೋದನೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವಳು, ಎಂದು ಸೇವಕಳು ತಿಳಿಸಿದಳು. ಮಾರಿಜಾನ ಹೆಸರು ಕೇಳಿದ

ಸಾದರ್ಕ್ ಆಲಿ ಸಂದೇಹಿಸುತ್ತಾನ್ನು, ತಾನು ಉರಿಸಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಜಾರಿಡಾವಿಗೆ ತಿಳಿಸೆಂದು ಸೇವಕಿಗೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ.

ಜಾರಿಡಾಯಿದ್ದ ಆವರಣದ ಮುಂಭಾಗಿಲು ಭದ್ರವಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿತ್ತು. ಒಳಗಡೆಯಿದ್ದ ಒಡತಿಯನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಲು ಸೇವಕಿ ಸಮಾಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಭಾಗಿಲು ತಪ್ಪಿದಳು. ಅವಳ ಕಿವಿಗೆ ಸ್ತ್ರೀ ಸಹಜವಾದ ಮೃದುವಾತು ಕೇಳಿಸಲಿಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಗಡಸು ಗಂಡಸಿನ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿಸಿತು. ಸೇವಕಳಿಗೆ ನಿಜಸಂಗತಿಯು ಗೊತ್ತಾಗಿ ನಡುಗು ಬಂದಿತು. ಆದರೂ ಯಜಮಾನನ ಕೋವಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಬಾರದೆಂದು, ಜಾರಿಡಾವನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಿ, ಯಜಮಾನರು ಉರಿಸಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಉಸುರಿದಳು.

ಸಾದರ್ಕ್ ಆಲಿ ಚೇಿಗ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರಲಾರನೆಂಬ ನಂಬುಗೆಯಿಂದಿದ್ದ ಜಾರಿಡಾ, ಸ್ವೇಚ್ಚೆಯಿಂದ ನಿಭಯವಾಗಿ ಅವರನೊಂದಿಗೆ ಇದ್ದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಸೇವಕಳಿಂದ ನಿಜಸಂಗತಿ ತಿಳಿದವಳು ಕಂಗಾಲಾಗಿ, ಅವರನನ್ನು ಕೊನೆಯ ಭಾರಿ ಆಲಂಗಿಸಿ, ಬಿಡಾರದಿಂದ ಸ್ತ್ರೀ ಉದುಪಿನಿಂದ ಹೇಳಿ ಹೊರಗೆ ಪಾರಾಗುವಂತೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಳು.

ಸಾದರ್ಕ್ ಆಲಿ ಅಸಮಾಧಾನದಿಂದ, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆನುವಾನದಿಂದ, ಹೊರಗೆ ತನಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದುದರ ಗಮನ ಜಾರಿಡಾವಿಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಬುರುಕ್ ಧರಿಸಿದ ಆರಬ್ಬೀ ಸ್ತ್ರೀವೇಷದಲ್ಲಿಯೇ, ಅವರ ಬಿಡಾರ ದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ತಾನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ಕೆಂಪು ಮೆಟ್ಟು ತುಳಿದು ಹೊರಟು ಹೋದ. ಸಾದರ್ಕ್ ಆಲಿ ಒಡನೆಯೇ ಜಾರಿಡಾವನ್ನು ಕಾಣಲು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಜನಾನಾದಿಂದ ಹೊರಹೊರಟಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ. ಆ ಬಳಿಕ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದ.

“ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಹಳಹೊತ್ತು ಕಾಯಿಸಿದೆನಲ್ಲವೇ?” ಎಂದು ಜಾರಿಡಾ ಎಂದಿನಂತೆ ಸಾದರ್ಕ್ ಆಲಿಯನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡಳು. ಅವನು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅನುಮಾನ ತೋರ್ಚಿಸದೆ “ಹೌದು, ಬಹಳಹೊತ್ತು ಕಾಯಿಸಿದೆ! ನಿನ ಗಾಗಿ ನಾನೆಮ್ಮು ಭಾರಿ ಉದುಗೊರೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದೆ. ಈಗ ಎಲ್ಲ

ಕ್ಕೀಂತಲೂ ಮಿಗಿಲಾದ ವಸ್ತುವೋಂದನ್ನು ನಿನಗಾಗಿ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಸೋಡಲು ನೀನು ಆತುರಪಡುತ್ತಿರುವೆಯಷ್ಟು ! ” ಎಂದನು.

ಜಾರಿಡಾ ಹೃದಯವು ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಬಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತತ್ತು. ಅವಳು ಭಯಭಾಂತಳಾಗಿ ಅವನನ್ನೇ ಸೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಸಾದರ್ಶ ಆಲಿಯ ಸಂಚ್ಛೇಯಂತೆ, ಸೇವಕರು ಬಡಳ ಭಾರವಾದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯೋಂದನ್ನು ಹೊತ್ತು ತಂದು ಅವನಿದ್ದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಹೊದರು.

“ಪ್ರಿಯತಮೇ, ಈ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ವಸ್ತುವಿದೆ. ಅದೇ ನೆಂದು ಬಲ್ಲಿಯಾ? ತೆಗೆದು ಸೋಡು! ” ಎಂದನು.

ಜಾರಿಡಾ ಬೆದರುತ್ತಲೇ ನಡುಗುವ ಕೈಯಿಂದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ತೆರೆದಳು. ಸುರುಳಿ ಸುರುಳಿಯಾಗಿ ತೆಳುವಾದ ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮರೆಮಾಡಿದ್ದ ಗಂಟನ್ನು ಕಂಡು ಬಿಚ್ಚಲಾರಂಭಿಸಿದಳು. ಕಂಡುದೇನು? ಅವಳ ಪ್ರಿಯ ತಮನಾದ ಅಮರನ ಶಿರ, ರಕ್ತದ ಮುಡುವಿನಲ್ಲಿ ತೊಯ್ದಿತ್ತು! ಅವಳ ಎಡೆ ಧಸ್ಸೆಂದಿತು. ಒಡನೆಯೇ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಸ್ತುತಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಗಿಕೊಂಡಳು. ಸಾದರ್ಶ ಆಲಿ ಅವಳ ಕುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ವೋದಲೇ ಜಾರಿಡಾ, ಸೊಂಟದಲ್ಲಿ ನೇತಾಚುತ್ತಿದ್ದ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಹಿರಿದು ತನ್ನ ಎದೆಗೆ ನಾಟಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಳು.

ಮಾತುಗಾರ

ಶ್ರೀವಸ್ತೋಬ್ಜ ಹೆಸರಾಂತ ವಾಗ್ಣಿ. ಅವನ ವಾಕ್ಯಚಾತುರ್ಯಕ್ಕೆ ಜನರು ಮುಗ್ಧರಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅವನ ಮಾತಿನ ಸುಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕು ವಿರೋಧ, ಪ್ರತಿರೋಧ ವಿಚಾರಗಳು ತಾರುಮಾರಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವನ ಸಹಾಯ, ಅನೇಕವೇಳೆ ಜನರಿಗೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಅವನು ಪ್ರಮಾಣ ಪುರುಷನಂತೆ, ತಡೆಯಲ್ಲಿದೆ ಪ್ರವಾಹದಂತೆ ನಿರಾಯಾಸದಿಂದ ನುಡಿಯು ತ್ವಿದ್ವದನ್ನು ಕೇಳಿ, ಬಹಳವಾಗಿ ಹೋಗಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಯೋಚಿಸದೆ, ತಡೆಯಲ್ಲಿದೆ, ಯಾವ ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನೋ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೆಲಸವಲ್ಲ! ಅವನ ಶಬ್ದಕೋಶ ಸವ್ಯಾಧಿಯಾಗಿತ್ತು. ಜನರನ್ನು ತನ್ನ ವಾಕ್ಯರೂಪಿಯಲ್ಲಿ ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಜಾಲವೂ ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಯಾವುದಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಸಭೆಯಲ್ಲಾಗಲೀ ಗಾನಮಂಡಲಿ ಯಲ್ಲಾಗಲೀ ಅವನು ಯಾವಾಗಲೂ ಇರುತ್ತಿದ್ದ. ರಾಜಕೀಯ ಮಂಡಪದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಇ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಯೋಚಿತ ವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ರುಚಿಸುವಂತೆ ಮಾತನಾಡಿ, ಅವನು ತನ್ನ ಸಿಕ್ಕೆದ ಚಾತು ಯರ್ಥದ ಸ್ವರಮಾಲಿಕೆಯಿಂದ ಮನ್ನಣಿಗೇಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಬಹು ದಿನದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೆ ಬಂದ ಈ ಮಾತುಗಾರನಿಗೆ ಸರಿಸಮಾನರಾಗಿ ಯಾರೂ ನಿಲ್ಲಲಾರರೆಂದು ನಿಗದಿಯಾಯಿತು.

ಇವನ ಬಾಯಿನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಪಶಬ್ದ, ಸಿಂಧಾತ್ಮಕ, ತುಳ್ಳಿ ನುಡಿಗಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚುಗಿ, ಇವನು ವಿಷಯದ ಸಾರಾಸಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಗುಣವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನಲ್ಲಿದೆ, ಧರ್ಮಾರ್ಥಿಕಾರಿಯಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ವೇಸುತ್ತಿದ್ದ. ಕಲ್ಪನಾಶಕ್ತಿ ಒಂದು ಅಪೂರ್ವಲಕ್ಷಣ ಮಾತುಗಾರನಿಗೆ ಹಷ್ಟುಗತವಾಗಿತ್ತು. ಕ್ರಮೇಣ ಸಾರ್ವಜ್ಞಿಕ ಮಟ್ಟಿದಿಂದ ಇವನ ಖ್ಯಾತಿ ಸಕಾರಮಂಡಳಿಯ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯಿತು.

ಒಬ್ಬ ಸರ್ಕಾರಿ ಉನ್ನತಾಧಿಕಾರಿಗೆ, ಈ ಮಾತುಗಾರನ ಸಹಾಯ ಒವೆನ್ನು ಬೇಕಾಯಿತು. ಮಾತುಗಾರನ ಪರಿಚಯವೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಾಧಿಕಾರಿಯ ಸ್ಥೋದ್ಯೋಗಿ ಯೊಬ್ಬ ನನ್ನ ಒಂದೂರಿನಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿದ್ದರು. ಸ್ಥೋದ್ಯೋಗಿ ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸ್ಥಳ ಮುಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮುಂಚೆಯೇ ಹತಾತ್ಮಾಗಿ ತೀರಿಯೋದ. ಉನ್ನತಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರ ತಿಳಿದು ಬಹಳ ವಿಷಾದವಾಯಿತು. ತೀರಿಯೋದ ಗಳಿಯ ಸ್ಥೋದ್ಯೋಗಿಯ ಕೊನೆಯ ಸ್ವರಣೀಯ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಲು, ಉನ್ನತಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಮಾತುಗಾರನ ಸಹಾಯ ಬೇಕಾಯಿತು.

ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲದ ಮಾತುಗಾರನನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆಳಿಯಲು ಅಧಿಕಾರಿ ಬಹಳ ಪ್ರಯಾಸಪಡಬೇಕಾಯಿತು ಮಾತುಗಾರನಿಗೆ ವಿರಾಮವೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ತಾನೊಬ್ಬ ಸ್ಪೃತಂತ್ರ ಸ್ಪೃಚ್ಛಂದಪುರುಷನಿಂದು, ತನಗೆಲ್ಲವೂ ತಿಳಿದಿದೆಯೆಂದು, ಅಧಿಕಾರಿವರ್ಗದಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಭಾವವಿದೆಯೆಂದು ನೆಚ್ಚಿ ಮಾತುಗಾರ ಹೇರೆಯುತ್ತಿದ್ದ. ಉನ್ನತಾಧಿಕಾರ ಹೇಗೋಽ ಮಾತುಗಾರನನ್ನು ಒಲಿಸಿ ಸ್ವಾರಕ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದಿದ್ದ. ಸ್ವೇಚ್ಛಾ ಪ್ರವರ್ತಕ ಮಾತುಗಾರನಿಗೆ ಸತ್ತವನ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದ. ಹತಾತ್ಮನ ಕೊನೆಯುಸಿರುಬಿಟ್ಟು ಲೋಕದಿಂದ ಪಾರಾದ ಗಳಿಯನ ಅಂಶಕ್ಕಿರೆಯೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯಲೆಂದು ಅಧಿಕಾರಿಯ ಆಶಯ ವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಪ್ರಕರಣ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮುಗಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತುಗಾರನ ಹೊಸೆ, ವಾಕ್ಯರೂಪ ಮುಖ್ಯವಾಗಿತ್ತು.

ತಲೆತಿರುಕ ಮಾತುಗಾರ ಸತ್ತವ ಯಾರೆಂದು ನೆಟ್ಟಿಗೆ ತಿಳಿಯುವ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗದೆ ಸಮಯಸ್ವಾತ್ಮಕಯಿಂದ, ಜಾಣ್ಯಯ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸುವ ಹವಣಿಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದಬಿಟ್ಟು.

ಶ್ರವಂಸಾರಯೋಜನೆ ದೂರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಹೊಸಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮೃತಶರಿರವನ್ನು ಸುತ್ತಿ, ಸುಗಂಧವನ್ನು ರಚಿ ಶ್ರವದ ಸುತ್ತಲೂ ಜನರು ನಿಂತು ದುಃಖಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸತ್ತವನು ಗಣ್ಯ

ಮನುಷ್ಯನೆಂದಮೇಲೆ ಅವನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯೇ ಸೇರಿದ್ದರು. ಸಂಸ್ಕಾರಕ್ರಮವನ್ನು ಮೊದಲುನಾಡಿ ಸತ್ತುವನ್ ಗುಣಗಾನವಾದಲು ಕರೆದುತ್ತಂದಿದ್ದ ಮಾತುಗಾರನನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿ ಮುಂದೂಡಿದನು. ಮಾತು ಗಾರ ನಿಯಮಿಸಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕಲ್ಲವೆ? ಅವನು ಎತ್ತರವಾದ ಕಲ್ಲುಪೀಠವನ್ನೇರಿ ಮಸಣದಲ್ಲಿ ವಾಕ್ ಪ್ರವಾದ ಹರಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ.

“ಸಾವು ಜನಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಬಂದುದು. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ, ಕರೋರವಾದ, ಉಗ್ರರೂಪದ ಸಾವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದು ದಿನ ಕಾಣಲೇಬೇಕು. ಜೀವ ಜಯಿಸಿ ದಂತಿ ಸಾಯಲೂ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ.....“ವೇದಾಂತ ಪ್ರಕರಣದ ಮಾತು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿಯಿತು.” “ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಮೃತಜೀವಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಕಡೆಯ ಗಾರವ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಸೇರಿರುತ್ತೀರಿ. ಈ ಚಿರಸಿದೆಯಲ್ಲಿರುವ ಜೀವಿ ಖ್ಯಾತಿವಂತ ಧೀರ ಯೋಧ” ಎಂದು ತಡೆಯಿಲ್ಲದೆ ಮಾತಿನಮುಳೆ ಕರೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದ. ಸತ್ತುವ ನಿಜವಾಗಿ ಯೋಧನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನೊಬ್ಬ ಎಳೆಗೂಸಿನಹ್ಯಾದಯಿ ಪ್ರಕ್ಕಲು ಮನುಷ್ಯನಾಗಿದ್ದ. ರಣಭೂಮಿಯ ನೇರಕು ಕೂಡ ಅವನು ಸೋಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಜನ ಮಾತುಗಾರನ ಒಕ್ಕಣಿಕೆ ಕೇಳಿ ಒಬ್ಬರ ಮುಖವನೊಬ್ಬರು ಸೋಡಹತ್ತಿದ್ದರು. ವಾಗ್ನಿ ಮುಂದುವರಿಸಿ “ಚಿರಸಿದೆಯಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಒವ್ವೆನ್ನ ಭಯಾನಕ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಧ್ವ್ಯಯದಿಂದ ಕಾದಾಡಿ ಸಾವಿರಾರು ಜನರನ್ನು ಮೃತ್ಯುಮುಖದಿಂದ ಹಾರುವಾಟಿದೆ” ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ. ಧ್ವ್ಯಯವೇ ಇಲ್ಲದ ಸಾಧುಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಹೀಗೇಕೆ ಮಾತುಗಾರ ಬಣ್ಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆಯಿಂದು ಜನರು ಮರಮರನೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡರು. ದುಃಖ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ತುಟಿಯಾಡಿಸದೆ ಸಿಂತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಸಲ್ಲಿದ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಚಕ್ಕಿತರಾಗಿ ಗೊಣಗುಟ್ಟಿಲಾರಂಭಿಸಿದರು.

ಜೀವತ್ಯಾಗಮಾಡಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಯೋಧನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೊಸದಾಗಿ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಹಿಡಿಯಲೋಸುಗವಾಗಿ ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಮಾತ್ರನಾಗಿದ್ದ. ಈ ಮೊದಲು ತನಗೆ ಮುಂಚೆ ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಿಭಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿಯೋಧನಾಗಿದ್ದ, ಧೀರಪುರುಷನಾಗಿದ್ದ. ಅವನು ಸತ್ತನೆಂದು, ಅವನೇ ಹೊಸಬಟ್ಟಿ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಿದ್ದಿರುವಂತಹ ಶ್ರವನೆಂದು ಅಪಾರ್ಥಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಮಾತುಗಾರ ನಿರ್ಗಳವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದ.

ದೂರದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲುಮಂಟೆವದ ಹಿಂದೆ ಯಾವನು ಸತ್ತನೆಂದು ಮಾತುಗಾರ ಬಣ್ಣಿಸುತ್ತಿದ್ದನೋ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಅಜಾನುಭಾಕು ಮಾತುಗಾರನ ಮುಂದೆ ಕೋವದಿಂದ ಕುದಿಯುತ್ತಾ ಬಂದು ನಿಂತುಕೊಂಡ. ಮಾತುಗಾರನ ಸೂಲ್ಲು ಕಡಿಮೆಯೋರುತ್ತು. ಆವನು ಕಲ್ಲಿನಂತೆ ಜೀತನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡವನಂತೆ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟು.

“ನೀನೇಕೆ ತಡೆಬಡೆಯಿಲ್ಲದೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರ್ಯೇ! ಎಚ್ಚರ ತಪ್ಪಿದವನುತ್ತೆ ಗಳಹುವುದೇಕೆ? ನೀನು ಸತ್ತನನನ್ನು ಸೃಂಖಲಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಸ್ಲಾಪ ಅವನಾನವಾಡಿ, ನನಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಬಾಗಿ ಅವನಾನವಾಡಲು ಯಶ್ವಿಸುತ್ತಿರ್ವೀರ್ಯೇ. ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಕೇಂಡುವಾಡುವುದಿದ್ದರೆ, ಅವನಾನವಾಡಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯಾದ್ದಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಎದುರಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನೀನೆಂತಹ ವಾಗ್ಯ, ಸಿನ್ನ ಜಾಣ್ಣೆಯನ್ನು ಹೊಗಳಬೇಕೋ! ತೆಗಡಬೇಕೋ!” ಎಂದು ನಿಜವಾದ ಯೋಧ ಮಾತುಗಾರನನ್ನು ಚೈನಾಗಿ ಅವನಾನಗೊಳಿಸಿದ.

ಮಾತುಗಾರ ಸೂರ್ಯ, ತಲೆತಗ್ಗಿಸಿ ಮಂಜುಂದಿಂದ ದೂರವಾಗಿ ಮೂಕನಂತೆ ಪಾರಾಗಿಯೋದ.

ಚೆದುರೆಂಗದ ಕಥೆ

ಶ್ರೀಗಾಜಿದ್ವಾ ಆಲಿಷಣನ ಕಾಲ. ಉತ್ತಮೇನಗರ ಇಡೀ ಆನಂದಪಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿತ್ತು. ಬಿರಿಯುಕೊಂಡೆಯೆರೆಸ್ತುದೆ, ಬಾಲಪ್ರದಾರೆಸ್ತುದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸುವಾಸ್ತ್ರಸವಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಮೋಗಿದ್ದರು. ಘರ್ಮಾಪಂಸವದಲ್ಲಿಯೇ ಅಧಿವಾ ಅಭಿರ್ಮು ಸೇವನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಜನರಿರುತ್ತಿದ್ದುದು ನಾವಾಸ್ತಾವಾಗಿತ್ತು. ಕಾಲ ಮತ್ತು ಆವರ ಸಡಿಗೆಯನ್ನು ಯಾರೂ ಅರಿಯಬ ಗೋಜಿಗೆ ಮೋಗಿರ ಲಿಲ್ಲಿ. ಶ್ರೀಮಂತವರ್ಗಾವಿಷಯ, ಚೆದುರೆಂಗ ಆಬಿವಂಜ್ಞಾದುತ್ತಾ ಕಾಲ ಕಳೆಯತ್ತಿದ್ದರು. ಆಬಿದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಡಿ, ಪರಸ್ಪರ ನಾಮಾಧರಿಸಿಸ್ತು ತೋರಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಿಯತೆಯಿತ್ತು.

ಮಿಜಾರ ಸಜ್ಜಾದ ಆಲೆ, ಮಿರ್ ರೋಹೀಕನ್ ಆಲೆ ಎಬಿಬ್ಬಿ ಶ್ರೀಮಂತ ಗೆಳೆಯೆರಿದ್ದರು. ಈ ಗೆಳೆಯುರಿಗೆ ಮನಸೆತನದಿಂದ ಸ್ವಂತಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯಿತ್ತು. ಈ ಹೆಚ್ಚಿಯಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಖುರಬೆಂಬಾರ್ಥಾವಿಷಯ ಭಾರವಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವರು ಹೊತ್ತು ಕರ್ಕೊಂಪುವಾದಕ್ಕೆ ಬಹುಕಾಲ ಆಬಿರುದುತ್ತಾ ಕೂಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಚೆದುರೆಂಗವಾಡು ಕೂಡುತ್ತಿದ್ದೆಯೇ ಹೊತ್ತು ಮಿಂಡನಂತೆ ರಾಯ್ಯು ಮೋಗುತ್ತಿದ್ದುದು ಇವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬೀಕುತ್ತಿರೇಯಾರಲಿಲ್ಲ. ಬೆಳಗು ಬ್ಯಾಗಾದರೂ ಇವರ ಚೆದುರೆಂಗದ ಯಾಸು ಮಾರವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಚೆದುರೆಂಗಸ್ವಿಯರಿಗೆ ಉಂಟಿ, ಸಿಸ್ತ್ರು, ವಿಶ್ವಾಸಿ ಯಾವುದರೂ ಹೇಳಿಕಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ದಿನ ಆಬಿದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಪ್ರಾಂಚದ ಮತ್ತಾವ ವಿಷಯಕ್ಕೂ ಕಿವಿಗೊಡದೆ ಕಾಲಹರಣವಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಬಿಸ್ವಿಯರು ಸ್ಥಳಹಿಡಿದು ಬಲವಾಗಿ ಕುಳಿತುಬಿಟ್ಟಿರೆ, ಸೇವಕರೇನು ವಾಂಬಾಡೆಕು? ಉಂಟಿ ಉಪಚಾರಕ್ಕೆ ಒಡೆಯುರನ್ನು ಯಂತ್ರ ಸಾರಿ ಎಚ್ಚರಿಸಿದರೂ ಕಿವಿಗೊಡದವರು “ಎಲೆಹರಡಿ, ಅನ್ನವನ್ನು ಕ್ಷಿಬಂದುಬಿಡುವೆನು” ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರೇ ಹೊರತು ಹಾಸಿಸಿಂದ ದೂರವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಹಸೆನಿಂದ ಸೇವಕರು, ಉಂಟಿದ ಎಡೆಯನ್ನು ಒಡೆಯುರ ಮುಂದಿರಿಸಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಈ ಜಡುರಂಗಪ್ರಯರಿಗೆ ಹಿರಿಯಕೆನಿಸಿದವರಿರಲ್ಲ. ವಿಸ್ತೃತವಾದ ಒಳಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಟಿಕ್ಕೆ ಕೂಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಟಿದ ನಡುವೆ ಮಾತ್ರ ಸಿಂತು, ಕಾಲಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಚಲಸ್ತಿದ್ದವು. ಇವರು ಸಿಕ್ಕೆಪೂ ಅಟಿಕ್ಕೆ ಕೂಡುತ್ತಿದ್ದರು ಇತರರಿಗೆ ಸರಿಬೀಕ್ಕಿತ್ತಿರಲ್ಲ. “ಈ ಹೊತ್ತು ಕಳೆಯುವ ಮಲ್ಲರು, ಮನೆ ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ” ಎಂದು ಸೇವಕರು ಮೊದಲಾಗಿ ಆಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಬೇಗಂ ಮಿಜಾರ್ ಸಜ್ಜಾದ್ ಆಲಿ ಜಡುರಂಗದ ಆಟ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ರೋಗವೆಂದು ತಿರಸ್ತಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಸಿಕ್ಕೆಪೂ ಮಿಜಾರವನು ಜಡುರಂಗದಾಟಿವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗಳಿಯುವುದು ಅವಳ ಕೆಲಸವಾಗಿತ್ತು. ಮಿಜಾರ ಯಾವುದನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕಿಸುತ್ತಿರಲ್ಲ. ಅವನು ಮುಂಜಾನೆ ಹಾಗಿಗೆಯಿಂದ ಎದ್ದೂಡನೆಯೇ ಒಳಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜಡುರಂಗದ ಹಾಸನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ಹರಡುತ್ತಿದ್ದು. ಬೇಗಂ ಮೊತ್ತಾದವರು ಇರುವು ಮಂಜವನ್ನೇ ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗಲೂ ಆಟಗಾರರು ಆಟ ಮುಗಿಸುತ್ತಿರಲ್ಲ. ಮಿಜಾರನನ್ನು ಬೀಕಿಸುತ್ತಾ, ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಾಯಿದ್ದ ಬೇಗಂ, ಅವನ ಮೇಲಿನ ರೋಹವನ್ನೆಲ್ಲ ಸೇವಕರ ಮೇಲೆ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು.

“ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಟಿಕೆ ಬೇಕೋ, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿ; ಅವರಗ್ಲೀ ಹೆನ್ನತ್ತಿದೆ! ಉಟಿಕ್ಕೊಂಡು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮುಂದೆಯೇ ಎಲ್ಲಿಟಿಕೆ ಬಿಸಾಡಿ ಬಸ್ತು, ತಿಂದಾದರೂ ತಿನ್ನಲ್ಲ, ನಾಯಿ ಬೆಕ್ಕುಗಳಿಗಾದರೂ ಎಸೆಯಲ್ಲ” ಎಂದು ಸಿಟ್ಟಿಸಿಂದ ಆಭರಿಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಬೇಗಂ ತನ್ನ ಪತಿಯ ಸ್ವೇಧಿತನಾದ ಮಿರ್ ರೋಹ ಆಲಿಯನ್ನು “ಮಿರ್-ಪಾತಕಿ” ಯೆಂದು ಖಾಸನಾಮಾಡಿದ ಕರೆಯುತ್ತಾ ಮನಸ್ಸು ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಬೇಗಂ ಒಂದುದಿನ ತಲೆನೋರಿಸಿಂದ ಬಾಧಿಪಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಹಿರಿಯಾ ಎಂಬ ದಾಸಿಯನ್ನು ಕೂಗಿ “ನಮ್ಮ ಮನಸೆವೈದ್ಯರಿಂದ ತಲೆನೋರಿಗೇನಾದರೂ ಓವಂ ಕಳುಹಿಸಬೀಕೆಂದು ಯಜಮಾನರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಬಾ” ಎಂದು ಕಳುಹಿಸಿದಳು. ಬೇಗಂ ಆಳ್ಳಿಯಂತೆ ದಾಸಿ ಹಿರಿಯಾ ಮಿಜಾರವಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದಳು. “ನೀನು ಹೋಗು, ಬಂದುಬಿಡುವೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿಕಳುಹಿಸಿ,

ಪರಿವೇಯಿಲ್ಲದೆ ಆಟಿದಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಬಿಟ್ಟುನು. ಹತಿಗಾಗಿ ಎದುರುಸೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಬೇಗಂ ಸಿಟ್ಟಿಸುವ ಉರಿಯೆತ್ತಾ “ಅವರೆನು ಬರುವಕ್ಕೋ, ನಾನೇ ವೈಷ್ಯರಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೋ, ಕೇಳಿ ಬಾ” ಎಂದು, ಮತ್ತೆತ್ತಿಮ್ಮೆ ಒರಿಯಾವನನ್ನು ಓಡಿಸಿದಳು. ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೂಡಿ ಏನೋ ತಾತ್ರವಿಂದ ಮಿರ್ ನನ್ನು ಸೋಲಿಸಲು ಮಿಜಾರ್ ಹೂಡಿದ್ದ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒರಿಯಾ, ಬೇಗಂ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದ ಸಿಟ್ಟಿನ ವರಾತನ್ನು ಮಿಜಾರ್ ವಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದೆ.

“ಅವಳೇನು ಸಾಯುತ್ತಿರುವಳೇನು? ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಗೆ ಸಾಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರಳಿ!” ಎಂದು ಮಿಜಾರ್ ಕೂಗಿಕೊಂಡ.

“ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರಿಸಿ ಬರಬಾರಿದೆ? ಬೇಗಂ ಮನವನ್ನೋಕೆ ನೋಯಿಸುವುದು?” ಎಂದು, ರೋಷ್ ಆಲಿ.

“ವಕೆ? ಆಟಿದಲ್ಲಿ ಸೀನು ಸೋಲುವುದು ಖಂಡಿತ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀಯೇ” ಎಂದು ಮಿಜಾರ್ ಹಾಸ್ಯವಾಡಿದ.

“ಸೀನು ಗೆಲ್ಲಿವುದು ಖಂಡಿತವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ನಾನು ಕಾಯಿ ನಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿ ಬಾ. ಬೇಗಂ ಮನನೋಯಿಸಬೇಡ” ಎಂದು, ಮಿರ್ ರೋಷ್ ಆಲಿ ಒತ್ತಾಯವಡಿಸಿದ.

“ಸಿನ್ನನ್ನು ಸೋಲಿಸುವವರೆಗೂ ನಾಸಿಂದು ಕದಲಾರೆ” ಎಂದು ಹರಿವಾದಿ ಮಿಜಾರ್ ಕದಲದೆ ಕುಳಿತುಬಿಟ್ಟಿ.

“ಹಾಗಾದಕೆ ನಾನು ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಮುಂಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದು, ರೋಷ್ ಕೃಕಟ್ಟಿದ.

“ನಾನು ವೈಷ್ಯರಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು, ಅವಳ ತಲೆಸೋವಿಗೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ; ನನ್ನನ್ನು ಬೆದರಿಸಲು ಹೂಡಿದ ಆಟವಾಗಿದೆ” ಎಂದು, ಮಿಜಾರ್ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಗೊಣಗಾಡಿದ.

“ಎನೇ ಇರಲಿ, ಬೇಗಂ ಕರೆಗೆ ಪುರಸ್ಕಾರವಿಯುವುದು ಒಳ್ಳಿಯದು” ಎಂದು, ಹೋಷ್ ಆಲಿ.

“ಆಗಲಿ, ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಒಂದು ಕಾಯಿ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಹೋಗುವೆ” ಎಂದು, ಮಿಜಾರ್ ನಿಂತ.

“ಯಾಗಾಗಮ. ಸೀನು ಮೇ೧೧ ಬರುವವರೆಗೂ ನಾನು ಒಷ್ಟುಸುದೇ ಇಲ್ಲ” ಎಂದು ಯಾವುದ್ದು ರೋಹಣ ತಿಳಿ.

ಉಷಾಯೆಗಾಳಿದೆ ಮುಜ್ಜಾರ್ ಬೇಗಂ ಕಾಳಿಬ್ರಾ ಮೋಗಂಡೇಕಾಯಿತು. ಬೇಗಂ ಮುಖ ಭಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ಬೊಮ್ಮ ಕೆಂಪಗಾವ ತಿಳಿನಿಸುತ್ತೆ ಆಗಿ ಮೋಗಂತ್ತು. ಕೋರೆವ ಮಿತಿನಿಸಾರಿತ್ತು.

“ಬ್ರಾಹ್ಮಗೆ ಅಟಿವೆಂದರೆ ತೀರುವ ಪ್ರೀತಿ, ಅಟಿವ ಸಡುವೆ ಯಾರು ಸತ್ತರೂ ಸೀವು ಸೂರ್ಯಾಷಾಧಿಯಾದಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಾಪ್ತಂಚಕ್ಕೆ ಸಿಹ್ಯಂತರದ ಸಿರುಪರ್ವತೋಗೋಗೋಂದ ಏನೂ ನಷ್ಟವಾಗದು” ಎಂದು, ಬೇಗಂ ಕೂಗಾಡಿವರು.

ಮುಜ್ಜಾರ್ ಸಂಕ್ಷೇಪೆಗೂತ್ತಾ “ರೋಹಣ ಸನ್ನಿಸ್ನ್ನ ಬಿಟ್ಟಿಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನ್ನಿಂದ ತಪ್ಪಿನಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಅಧಾರ್ಯಾಧಾರ್ಯಿತು” ಎಂದು, ಸ್ನೇಹಿತನ ಮೇಲೆ ತಡ್ಡಿಸ್ನ್ನ ಹೂರಿಸುತ್ತಾ ವಾತನಾಡಿದ.

“ಅವನ್ನೊಬ್ಬ ಕೂತುಂಬಿವರ, ಸಿರುಮೋಗಿ; ಎಲ್ಲಿರೂ ಅವನ್ನಿಂತೆ ಕೆಲಸಪಿಳ್ಳಿವಾರಪ? ಅವನಿಗೇನು ಮಕ್ಕಳಿಂದು ಬರಲು ಅಧಾರ್ಯಾಧಾರ್ಯಿತು” ಎಂದು, ಕೋರೆವದುವ ಕೂಗಾಡಿದಳು.

“ಅವನು ಯಾವಾಗ ಅಟಿಕ್ಕೆ ಕೂತರೂ ಸುಯೆ, ಸ್ವಜ್ಞಕ್ಕೆ ಅಂಟಿ ಕೊಂಡವನಂತೆ ಕೂರುತ್ತಾನೆ. ನಾನು ನಿವಾರಿಸಲ್ಪಿದೆ ಅವನೊಂದಿಗೆ ಸಿಳ್ಳಿಂಡೇಕಾಗುತ್ತಿದೆ” ಎಂದು, ಮಿಜ್ಜಾರ ಸುಳ್ಳಾಡಿದ.

“ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಯಿಂದೇಕೆ ಅವನನ್ನು ಹೊರಹಾಕಬಾರದು?”

“ಯಾಗಾಗಮ. ನಮ್ಮ ಅಂತಸ್ತಿನವನೇ ಅವನು, ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಪಿರಿಯು; ಬೇಗಂದ ಮೇಲೆ ಗಾರವದಿಂದ ಕಾಣಬೇಕಲ್ಲವೇ?”

“ನನ್ನಿಂದಾಗಲಾರದು! ಅವನಿಗೆ ಕೋರೆ ಬಂದರೆ ಬರಲಿ. ನಾನೇ ಅವನನ್ನು ಹೊರಮೂಡುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು, ಬೇಗಂ “ಹಿರಿಯಾ! ನಡುವನೇ ಯಿಂದ ಜಡಪರಂಗದ ಹಾಸನ್ನು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಾ. ಅಲ್ಲಿರುವವನಿಗೆ ಮಿಜ್ಜಾರ ಆಡಲು ಬರುವುದಲ್ಲವೇಂದು, ಹೋಗಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿ ಬಾ” ಎಂದು ಅಜ್ಞಾನಿಸಿದಳು.

“ಬೇಗಂ ಬೇಡ! ಬೇಡ! ಅನ್ನ ಕೆಲೊಳಾಗಬೇಡ. ನನಗೆ ಅವಶಾಸನಾಗುವಂತೆ, ತತ್ತೆ ತಗ್ಗಿಸುವುತ್ತೆ ಮಾಡಬೇಡ. ಬಿರಿಯಾ! ಮೋಗಬೇಡ ಸಿಲ್ಲಿ; ಸಿಲ್ಲಿ!” ಎಂದವರ್ಕನ್ನು ಮಿಜಾರ ಸ್ಥಳೀಯ.

ಬೇಗಂ ಕೊಂಡ ಇಳಿಮುತ್ತೇ ಇಲ್ಲ. “ಅವರಷ್ಟೇ ಇತ್ತುಷ್ಟೇ ಇಲ್ಲ? ಅವಳು ಮೋಗಲು ಅಡ್ಡಿವಾಡಿವರೆ, ನಾನೇ ಮೋಗಿ ಹೇಳಬರುತ್ತೇನೆ” ಎಂದವರ್ಕು ಒಳಿಮುನೆಯೆ ಕಡೆಗೆ ಧಾರಿಸಿವರಶು. ಅಗ ಮಿಜಾರ ಮುಖದ ಬಣ್ಣ ಬದಲಾಯಿಸಿತು. ಅವನು ಚ್ಯಾನ್ಯಾರಿಂದ ಬೇಗಂನ್ನು ಸ್ನೇಹದುತ್ತಾ ದೇವರಾನೆ ಮೋಗಬೇಡ! ಬೇಗಂ” ಎಂದು, ಕೇಳಿಕೊಂಡ.

ಬೇಗಂ ಅವನ ಕೊರಿಕೆ ಕಿಂಗ್ಸ್‌ಡಾಲ್‌ಲ್ಯಾ. ಕೊಂಡಿಂದ ಉಪ ಯುತ್ತು ಬಂದವರು ಮಿರ್ ಚೋರ್ಕ್ ಆಲ್ ಇಪ್ಪಾ ಕಣಿ ಒಂದು ತದುವೆ ಬಾಗಿ ಸ್ನೋಡಿದ್ದು. ಒಳಿಮುನೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಇನ್‌ರ್‌ತ್ವು. ಮಿಜಾರ ಬೇಗಂನು ಇನ್ನು ಕಾಣಲು ಒಳಗೆ ಮೋರ್‌ಡಾಸನ್‌ಲ್ ಯಾಸಿನ ಸ್ರೇಲ್‌ದ್ವ ಬಂದಿರದು ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಅನುವಾನ ತೋರ್‌ಡಾತ್ ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಮೂರದಲ್ಲಿ ಮಿರ್ ರೋರ್‌ಡ್ ಆಲ್ ಮಿಜಾರಿನ ದಾ ಕಾರ್‌ಕ್‌ರ್‌ರ್‌ರ್ ರುವಂತಿ ಸಿಧಾನವಾಗಿ ತಿರುಗಾಡುತ್ತದ್ದು. ರೋರ್‌ಡ್ ಆಲ್ ಮೂರಗಡೆಯಿದ್ದು ದಾನ್ನು ತಿಳಿದು ಬೇಗಂ, ಜದುರಂಗದ ಯಾಸಿನ ಒಳಗೆ ಬಂದು. ಯಾವನ್ನು ಮೊಗಚಿಯಾಕಿ ಆ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೊರಗೆ ಬಿಸಾಡಿ ಬಂದುಟ್ಟಿದ್ದು. ಕ್ರೈಫಿಂದ ಕುದಿಯುತ್ತಾ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಬಡಿಯುತ್ತಾ ಮರೆಯಾದ ಬೇಗಂನ್ನು ಕಾಡ ರೋರ್‌ಡ್ ಆಲ್, ಇನ್ನು ಸಿಂತು ಫಲಪ್ರಿಯಾದ ಮೊರಬುಬಿಟ್ಟಿನು.

“ಸೀನು ಬಹಳ ಅನರ್ಥವಾಡಿದೆ” ಎಂದು, ಮಿಜಾರ ಬೇಗಂಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿದ. “ಪುನಃ ರೋರ್‌ಡ್ ಆಲ್ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲಿ, ಮೂರದೂದುವೆ. ಸೀನು ಜದುರಂಗವನ್ನು ಸ್ರೀತಿಸುತ್ತಿರುವಷ್ಟೆ ದೇವರನ್ನು ಸ್ರೀತಿಸಿದ್ದರೆ, ದೇವತೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಿರಿ. ಹಗಲೆಲ್ಲಾ ಸೀನು ಆಟವಾಡುತ್ತಿರಿ. ನಾನು ಮಾತ್ರ ಅಡಿಗೆನುನೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಯಿಸುತ್ತಾ ಬೇವರದಿಂದ ಮನಗೆಲಸ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವೆ. ಈಗಲಾದರೂ ವೈದ್ಯರ ಒಳಗೆ ಮೋಗುವಿರೋ ಇನ್ನೂ ಮೊಂದು ತನ ಮಾಡುವಿರೋ!” ಎಂದು, ಬೇಗಂ ಮಿಜಾರವನ್ನು ಆಟದ ಹಿಡಿದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿ ಕೆಲಸ ಹೇಳಿದಳು.

ಮಿಜಾರ್ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊಂಬಿದ್ದು. ಅವನು ವೈಧ್ಯರ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ, ಮಿರ್ ರೋಪ್‌ಕ್ ಆಲಿಯ ಮನೆಗೆ ಬಂದ. ಬಂದವನು, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸದೆದ ಶ್ರುಕರಣವನ್ನು ಲ್ಲಾ ಸ್ಟ್ರೇತಸಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ. ಕಢಿಯನ್ನು ಲ್ಲಾ ಕೇರ್ಲ ಕಟ್ಟಿಕಡಿಗೆ ಹೋಪ್‌ಕ್ ಆಲ್, “ಕುರಿಗಳೆ ಎಸೆದಾಟಿವನ್ನು ಕಂಡೊಡ ನೆಯೀ ಬೇಗಂ ಕೋಪಗೊಂಡಿದ್ದಾ ಇಂದು ತಿಳಿದು ಮನೆಗೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟೆ. ಅದೆಂತಹ ಕೋಪವವ್ವಾ! ಅವರ್ಗೆ ಯಚಿಗೆ ನಲಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಬಿಟ್ಟಿರುವೆ. ಮನೆಗೆಲವನೇ ಅವರ್ ಒಕ್ಕು, ಹೊಗಡೆ ಸೀನು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅವಳ ಅಡಿಯೇನು? ಏನಾದರೂ ಸಲಯೆ, ಹಂಗಸರು ಇಂತಹ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಬಾರದು” ಎಂದ.

“ಹಾಗರಲ್ ಹೋಪ್‌ಕ್, ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಮಾತುಗಳಿಂದೇನು? ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಾವು ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಆಡಲು ಸೇರುವ ಸ್ಥಳ ಎಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳೋಣ” ಎಂದು ಕೇರ್ಲದ ಮಿಜಾರ್.

“ಅದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯೇನು? ನನ್ನ ಇವಿನುನೇ ನಿನ್ನದೇ ಆಗಿದೆ. ಬಾ ಈಗಲೇ ಹಾನನ್ನು ಬಿಟ್ಟೆ ಒಂದು ಆಟವಾಡೋಣ” ಎಂದು ರೋಪ್‌ಕ್ ಆಲ್ ಪುನಃ ಆಟವನ್ನಾರಂಭಿಸಿದ.

“ಬೇಗಂಳ ಕೋಪವನ್ನು ನಾನು ಹೇಗೆ ಶವನಗೊಳಿಸುವುದು? ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಸೇರಿದ್ದಾಗ ದಾಂಡಲೆಯಾಯಿತಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ನಿನ್ನೊಡನೆ ಆಟಕ್ಕೆ ಕುಳಿತನೆಂದು ಅವರ್ಗೆ ತಿಳಿದರೆ ಸಾಕು, ನನ್ನನ್ನು ಜೀವಸಹಿತ ಮುರಿದುಬಿಡುತ್ತಾ ಳೆ” ಎಂದು ಮಿಜಾರ್ ಭೀತಿಯಿಂದ ತಿಳಿಸಿದ.

“ಅವಳು ಕೂಗಾಡುವುದು ಕೂಗಾಡಲಿ. ನಾಶ್ಚೈದು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಪವೀದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮಿಜಾರ್! ಹೇಗಾದರೂ ಆಗಲಿ ಸೀನು ಮಾತ್ರ ಬೇಗಂಳು ಮುಂದೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಹಿಸಿ ಬರುವವ್ವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡ. ನಿನ್ನ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಕುಂದಕ ಬರಬಾರದು. ನಿನಗೆ ಅವಮಾನವಾಗ ದಂತೆ ಅವಳು ವರ್ತಿಸಬಾರದು” ಎಂದು ರೋಪ್‌ಕ್ ಆಲ್ ಮಿಜಾರ್ವಿಗೆ ಖದ್ದಿಯೇಡ.

೨

ವನೋ ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೊಂತ್ತೇ ಬೇಗಂ ಮಿರ್ ರೋಹ್ ಆಲಿ ಪತಿಯನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಒಪ್ಪಳಿ ಮಾರ ಇರಗೊಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವನು ಜಡುರಂಗದಲ್ಲಿ ಉಳಿದು ಮಾರವಾಗಿದ್ದುಗಲೂ ಬೇಗಂ ಅವನನ್ನು ಅಟ್ಟಿ ವಡಿಸುತ್ತಿರಲ್ಲ. ರೋಹ್ ಆಲಿಯ ಸಂತೋಹಕ್ಕೆ ಪಾರವೇ ಇರಲ್ಲ. ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗಂತಲೂ ಮಿಗಿಲಾದ ಒಳ್ಳೆಯವರು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹಮೇಶು ಯಿಂದವನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದು. ರೋಹ್ ಆಲಿ ಜಡುರಂಗದ ಹಾಸನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ಮಿಜಾರಾನಿನೊಡನೆ ಆಟಕ್ಕೆ ಸಿತ್ಯಾಸ್ರಾ ಕೂಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಬೇಗಂ ರೋಹ್ ಆಲಿಯ ಸ್ವೇಚ್ಛವರ್ತನಗೆ ಆಟ್ಟು ಯಾರುತ್ತಾರೆ ಎಂದವರು ದಿನವಹಿ ಸೋಡುತ್ತಾ ಕೂಡುತ್ತಿದ್ದಳು ಸ್ಥಳಬಿಟ್ಟು ಕಡಲದೆ ರೋಹ್ ಆಲಿ ಆಟಕ್ಕೆ ಕೂತುಬಿಟ್ಟು ಮೇಲೆ, ಬೇಗಂಳಿಗೆ ವಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಉಳಿಗಿದವರಿಗೂ ಉಪದ್ರವಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಸಿತ್ಯಾಸ್ರಾ ಯಾವ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿಯೋ ಸಿದ್ಧಿಸುತ್ತಾ ಕಾಲಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಸೇವಕರು, ರೋಹ್ ಆಲಿಯ ಮೊಸ ಏಪಾಡನ್ನು ತಿಳಿದು ಗೊಳಿಗಾಟಿಪಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಆಟಕ್ಕೆ ಕೂಡುತ್ತಿದ್ದ ರೋಹ್ ಆಲಿ ಗಡಿಗೊಂದು ಸಾರಿ ಎಲೆಂಡಿಕೊನೋ ಮತ್ತು ಪುದಕ್ಕೊಂತ್ತೇ ಸೇವಕರನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೂಗುತ್ತಾ ಅವರನ್ನು ಓಡಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದು. ಅವರು ತಾಳಲಾರದೆ “ಯಜವಾನರ ಕರೆಗೆ ಓದಿಟ್ಟಿ ಕಾಲುಗಳು ಬಿದ್ದು ಮೋಗುತ್ತಿವೆ. ಒಡೆಯರ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ನಡೆಯುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಬೆಳಗಿಸಿಂದ ಸಂಚಯವರೆಗೆ ಆಟ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇದುತ್ತದೆ. ಆಟಕ್ಕೆ ಕೂಡುವುದು ಅಪರಾಧ, ಅಲ್ಲದೆ ಜಡುರಂಗವಾಡುವುದು ಶೈಯ ಸ್ವರವಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಆಟಕ್ಕೆ ಮರುಳಾಗಿ ಮನೆನಾರು ಹಾಳು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೇನೋ.....?” ಎಂದು, ಭಯದಿಂದ ಬೇಗಂಳಿ ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಂಡರು.

“ನೀವು ಹೇಳುವುದೆಲ್ಲಾ ನಿಜ. ಅವರಿಗೆ ಆಟದ ಮೇಲಣ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಅವರು ತೊರೆಯರಲ್ಲಾ” ಎಂದವರು ಕೈಹಿಸುಕೊಂಡು ಪಶ್ಚಾತ್ತಾ ಪಪಟ್ಟಿಳು.

ಜರುರಂಗದ ಅಳಿ ಮನೆತನಕ್ಕೆ ಹಾಸಿ, ಎಂಬ ನಾತು ರೋಹಣ ಆಲಿಯ ಮನೆಯವರು ನಾತ್ರಪಲ್ಲಿಯ ಸರೆಮೊರೆಯವರು ಸಹಾ ಆಡಲಾ ರಂಭಿಸಿದರು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತರು ಅಳಿಸ್ತಿರುವಾಗಿ ಕುಳಿತುಬಿಟ್ಟು ಕಾಲಹರಣವಾಡತ್ತಾಬಂದರೆ ಅದು ದೇಶಕ್ಕೆನ್ನೇಭಿಯು ಸಂಕೀರ್ತನಲ್ಲಿದೆ ಮತ್ತೇನು?

ಆಗ ದೇಶಿಸ್ತಿಯೂ ಬಂಧ ವೀಸುವಸ್ಥಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಹಗಲುಹೊತ್ತಿ ನಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯ, ಸುಲಿಗೆ, ದರ್ಶಾಽಷೇಗಳು ಸಿಭರಿಯವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಗ್ರಾಮದ ಸಂಕ್ಷೇಪ್ತಲ್ಲಿ ನಗರಕ್ಕೆ ಹರಡಿತ್ತು. ಶ್ರೀತರು ನಾನಾ ಪ್ರಮೋದ ಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದ ಬೇಸಾಯವನನ್ನು ಸರೆತ್ತಿದ್ದರು. ಈಸ್ತ್ರಿ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪನಿಯ ಕ್ಷೇಮಾಡಬಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ಸಿಕ್ಕಿಬಿತ್ತು. ಕಂಪನಿಯವರಿಗೆ ತೆತ್ತು ಬೇಕಾಗ್ದ್ದ ವಳಿವ ಮೂತ್ರ ಯತ್ನದಂತೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಆಲ್ಯಾವರ್ತನೆಯಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರಾಧಾರ್ಯವು ನಮೂಲಾಗದೆ ಬದಳಿ ನಿಂತಿತ್ತು. ಬೀಗಾಗಾ ಕೊಡ ಬಂದಾಗಿ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಣಿಲವಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಲ್ಲಾ ಕ್ಷೋಭಿ ಕಾಲಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಕಲ್ಪ ರೂಪಾಳುಗಳಾದ ಭೂವನತಿಗಾರರು ರಾಜರನ್ನು ಲಿಜ್ಜಿಟಿಸ್ ದೇವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪಚಾರವನ್ನು ನೂಡಿಸಿದರು. ಏನಾದರೂ ಜನರನ್ನ ಸ್ವಭಾಗಿಸಿ ಪರೇಕ ಬರವೇಯಲ್ಲಿ

ರೋಹಣ ಆಲಿ, ಮಿಜಾರ ಜರುರಂಗದ ಹಾಸಿನ ಮುಂದೆ ತಪ್ಪದೆ ಕೂಡುತ್ತಿದರು. ಅಳಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಒಂದೊಂದು ತಡುವೆ, ಬಯ್ದಾಟು; ಅವರೇ ನಗರು, ಕಾರಾಟುಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲದವು. ಕಪ್ಪು ಕವಿದು ಕತ್ತಲಾದರೂ ಅಳಿವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅವರು ಮಾರವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ತೀರ ಕತ್ತಲಾದಾಗ ಅವರವರು ಮನೆಯ ಕಡಿಗೆ ಮೊಗ ತಿರುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಮನೆ ಸೇರಿ ರಾತ್ರಿ ಕಳೆದಾಗ, ಒಂದಿನದಿನ ಆದಿದ ಅವಾಜ್ಯ ಸಿಂಧ್ಯಾವರೇಖನಗಳನ್ನು ಮರೆತುಬಿಟ್ಟು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಿಜಾರ, ರೋಹಣ ಆಲಿಯ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಪುನಃ ಅಳಿಕ್ಕೆ ಕೂಡುತ್ತಿದ್ದು. ಅಳಿದ ಹಾಸು ಹಾಸಿ. ಪುನಃ ಪುನಃ ಮೊಸ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೂಡಿ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಕೂಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಒಂದು ದಿನ, ನಡುಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆಟ ಬಹಳ ಬಿರುಸಿ ನಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಸೈನಿಕನೊಬ್ಬ ಕುದುರೆಯನ್ನೇರಿ ರೋಹ್ ಆಲಿಯ ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬಂದ. ಅವನು ರೋಹ್ ಆಲಿಯನ್ನು ಕುರಿತು “ಮಿಜಾರ್ ಸಜ್ಜಾದ್ ಆಲಿಯ ಮನೆಯೆಲ್ಲಿದೆ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಚದುರಂಗಪ್ರಿಯರಿಗೆ ತಾವಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಮಾತಿನಮೇಲೆ, ಗಮನವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆಟದ ನಡುವೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಬಂದಂತಹ ಶನಿಯಾವಣವನೆಂದು, ತನಗೇನು ಸೈನಿಕನಿಂದ ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವದೆಂದು ಯೋಜಿಸುತ್ತಾ ರೋಹ್ ಆಲಿ, ಸೇವಕನನ್ನು ಕರೆದು “ಹೊರಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚಬಿಡು, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಜ ಮಾನಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಬಂದಿರುವವನನ್ನು ಕಳುಬಿಸಬಿಡು” ಎಂದು ಆಜ್ಞಾ ಪಿಸಿದನು.

ಸೈನಿಕ “ಒಡೆಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆಲ್ಲಿರುತ್ತಾನೆ?” ಎಂದು. ಕೇಳಿದ. ಸೇವಕನಿಗೂ ಸೈನಿಕನಿಗೂ ಕೆಲವುಕಾಲ ವಾದ ನಡೆಯಿತು.

“ಲಲ್ಲಿದ್ದಾನೋ ತಿಳಿಯದು. ನೀನೇಕೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವೆ” ಎಂದು ಸೇವಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿದ.

ಸೈನಿಕ “ವಿಷಯವನ್ನು ನಿನೊಂದಿಗೆ ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದೊರೆ ನಿಮ್ಮ ಒಡೆಯನಿಗೆ ಆಜ್ಞಾ ಪಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಂದಿ ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಯುದ್ಧ ಸಂಭವಿಸುವ ಹಾಗಿದೆ. ಒಡೆಯನೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಬೇಕು. ಆಗಲೇ ಅವನು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರನ ಖಚಿತವಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವನು” ಎಂದು, ಹೇಳಿದ.

“ಆಗಬಹುದು. ನೀನು ತಂದಿರುವ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಒಡೆಯನಿಗೆ ತಲುಪಿಸಲಾಗುವುದು” ಎಂದು, ಸೇವಕ ಹೊರಡುವುದರಲ್ಲಿದ್ದ.

“ವಾರ್ತೆ ಮುಟ್ಟಿಸಿದರಾಗದು, ಪುನಃ ನಾಳೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವೆ; ನಿನ್ನ ಒಡೆಯನನ್ನು ರಾಜನ ಸಮುಖಿಕ್ಕೆ ಎಳೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ” ಎಂದು, ಹೇಳಿ ಸೈನಿಕ ಹೊರಟುಬಿಟ್ಟು.

ಸೈನಿಕನಿಗೂ ಸೇವಕನಿಗೂ ನಡೆದ ವಾಗ್ವಾದವನ್ನು ರೋಹ್ ಆಲಿ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡು, ನಡುಗುತ್ತಾ ಮಿಜಾರ್ ವಿನ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ

ಒಂದು ನಡೆದ ಸಮಾಜಾರವನನ್ನು ತಿಳಿಸಿ “ಮುಂದೇನು?” ಎಂದು ಭಯ ದಿಂದ ಕುಳಿತುಕೊಂಡ.

ಒಟ್ಟೆಯ ಕಲಣವರೀಕ್ಷೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡ ಹಾಗಾಯಿತು. ನನ್ನನ್ನು ರಾಜ ಕರೆಕಳುಹಿಸಬಹುದು, ನನಗೂ ಭಯವಾಗುತ್ತಿದೆ.”

“ಸೈನಿಕ, ನಾಳೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಪುನಃ ಬರುವನೆಂದು ಹೇಳಿ ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ.”

“ನಾವು ರಣಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಯುವುದು ಖಂಡಿತವೆಂದು ಹೋರುವುದು.”

“ರಾಜನ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕುದೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಾದಿಯೂ ಒಂದಿದೆ. ನಾವು ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವುದೇ ಬೇಡ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಆಟಕೈ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಗೋಮತಿ ತೀರದಲ್ಲಿ ಪಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಯಾರೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸೈನಿಕನು ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಣದೆ ಹಿಂದಿರುಗಬೇಕಾಗುವುದು” ಎಂದು, ಮಿಜಾರ ಹೆದರುತ್ತಿದ್ದ ರೋಹ್ಸ ಆಲಿಗೆ ಧೈಯರ್ ಹೇಳಿದ.

“ಮಿಜಾರ, ದೇವರ ದಯೆಯಿಂದ ಸುಲಭವಾದ ಉಪಾಯ ಸೂಚಿಸಿ ಪಾರುವಾಡಿದೆ. ನೀನು ಹೇಳಂತೆ ಅನುಸರಿಸಿದ್ದರೆ ಮಾರ್ಗವೇ ಇಲ್ಲ” ಎಂದು, ರೋಹ್ಸ ಆಲಿ ತನ್ನ ಸಂತೋಷವನನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ.

ಹೊರಗಡೆ ಬೇಗಂ ರೋಹ್ಸ ಆಲಿ ಸೇವಕನಿಗೆ “ನೀನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಬೆದರಿಸಿದೆ. ಈ ಚಯೆಯ ಜನರನ್ನು ನಾನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕುಣಿಸಬಲ್ಲೆ. ಇವರ ಶಕ್ತಿ, ಸಾಮಧರ್ಯ ಎಲ್ಲಾ ಚದುರಂಗ ಆಟದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ನಾಳೆಯಿಂದ ಇವರು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಡಲು ಕಾರುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದು, ಇನ್ನು ತನ್ನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಆನಂದಪಟ್ಟಿಳು.

ಇ

ಮರುದಿನದಿಂದ ಮಿಜಾರ ಮತ್ತು ರೋಹ್ಸ ಆಲಿ ಪ್ರಾತಃಕಾಲವೇ ಮನೆಬಿಟ್ಟು ಗೋಮತಿ ತೀರಕ್ಕೆ ಹೊರಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಜಮಿಬಾನೆ, ಒಂದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ತುಂಬಾ ಎಲೆಆಡಿಕೆಯನ್ನು ಜತೆಯಲ್ಲಿ ತರುತ್ತಿದ್ದರು. ಮರುಕು ಮಂಟಪವಾಗಿದ್ದ ಒಂದು ಪುರಾತನ ಮಸೀದಿ

ಈ ಆಟಪ್ರಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾದ ಸ್ವಾನವಾಯಿತು. ಈ ಮುರುಕು ಮಸೀದಿ, ಪುರಾತನವಾದದ್ದು. ನವಾಬ್ ಅಸಫಾದ್ದುಲ್ಲಾ ಕಟ್ಟಿಸಿದುದು. ತಂಬಾಕು ಮತ್ತು ಧೂಮ್‌ಪಾನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಡಿಕೊಂಡೇ ಆಟಗಾರರು ನಿತ್ಯವೂ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಸೀದಿಯಲ್ಲಿ ಆಟಕ್ಕೆ ಕೂತೊಡನೆಯೇ ಹೊರಪ್ಪವಂಚವು ಇವರಿಗೆ ಕಾಣಿಸದಂತೆ ಮಾಯವಾಗಿತ್ತು. ಆಟಕ್ಕೆ ಕೂತಾಗ ಮಾತನಾಡದೆ, ತುಟಿ ಅಲ್ಲಾಡಿಸದೆ ಹೊತ್ತು ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಲೋಲರ ಬಾಯಿಂದ ಯಾವಾಗ ಲಾದರೊಮ್ಮೆ “ತಡೆಯಾಯಿತು, ಗತವಾಯಿತು” ಎಂದು, ಆಟದ ಸಂಜ್ಞೆಯ ಮಾತುಗಳು ಹೊರಬಿಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಹಸಿವು ಇವರನ್ನು ಅವ್ಯಾಗಿ ಪೀಡಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವರು ನಿಜವಾಗಿ ಯೋಗಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಯೋಗಿಗಳೇ ಎನಿಸಿದ್ದರು. ನಡುಮಧ್ಯಾಹ್ನ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ರೊಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಂಡು, ಹೊಟ್ಟಿಯ ಪೂರ್ವಕೆ ಮುಗಿಸಿ, ಒಂದೆರಡು ಸಾರಿ ಬತ್ತಿಯನ್ನೇ ಳೆದು ಹಾಸಿನ ಮುಂದೆ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಆಟಕ್ಕೆ ಕೂಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ರಾಜಕೀಯವೂ ಅಪ್ಪೆ, ಸೂತ್ರಗಳೆಲ್ಲಾ ಕಡಿಮೆ ಹೈಣ ಹೈಣವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈನ್ನು ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪನಿಯವರು, ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯೋಽನಗರ ಮುಖಾಂತರ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಜನರು ಭಿತ್ತಿಯಿಂದ ದಿಕ್ಕುಗೆಟ್ಟು ಹೊಗಿದ್ದರು. ಗಲಭಿಯಾಗುವುದು ಲಚಿತವೆಂದು ಪಟ್ಟಣಗರು ಹಳ್ಳಿಯ ಕಡೆಗೆ ಓಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಏನಾದರೇನು? ಚದುರಂಗಪ್ರಯರು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಗಮನಕೊಡದೆ ಸಂಜೆಯವರಿಗೆ ಗೋಮತಿ ತೀರದಲ್ಲಿ ಕಾಲಕಳೆದು, ಕತ್ತಲಾದನಂತರ ಸಂದುಗೊಂಂದುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಮನೆ ಸೇರಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸೈನಿಕನು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದುನೆಂದು ಕಳ್ಳಿರಂತೆ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ತಲೆಮರಸಿಕೊಂಡು ಮನೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಒಂದು ದಿನ ಆಟದಲ್ಲಿ ರೋಫ್ ಆಲಿಯ ಕೈಮೇಲಾಗಿತ್ತು. ಮಿಜಾಫ್ ಸೋಲಿನ್ ಇಳಿತದಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದು. ಆಗ ದೂರದಲ್ಲಿ ಕಂಚೆನಿಯ ಸೈನಿಕರು ಬರುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಕಂಡುಬಂತು. ಅವರು ಲಕ್ಷ್ಯೋಽನಗರಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಹೊರಟು ನಗರವನ್ನು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೈವಶವಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು.

“ದೇವರೇ ಸಹಾಯವಾಡಬೇಕು, ಸೈನ್ಯ ನಗರದ ಕಡೆಗೆ ನುಗ್ಗಿ ತ್ತಿದೆ” ಎಂದು ಸೈನಿಕರನ್ನು ಕಂಡ ರೋಹ್ಸ ಆಲಿ ಕೊಗಿಕೊಂಡ. ಮಿಜಾರ್ ಅಟಮಗ್ನಿ ನಾಗಿದ್ದವನು ಕೊಗಿಗೆ ಬೆದರದೆ ಕಾಯಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಸೋಡುತ್ತಿದ್ದ.

“ಅವರು ನುಗ್ಗಿತ್ತಿದ್ದರೆ ನುಗ್ಗಿಲಿ. ಸೀನು, ಸಿನ್ನ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿ ಸೋಡಿಕೋಣೆ” ಎಂದ.

“ಮಿಜಾರ್ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ಪೋದೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಕೊಂಡು ಕೂಡೋಣೆ” ಎಂದು, ಭಯದಿಂದ ರೋಹ್ಸ ಆಲಿ ಹೇಳಿದ.

“ಅದೆಲ್ಲಾ ಏಕೆ? ಸಿನ್ನ ಕಾಯಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯವಿದು, ಇಗೋ ನಾನು ಇನ್ನೊಂದು ಮನೆ ನಡೆಸಿಬಿಟ್ಟರಾಯಿತು, ಸೋಲುವೆ” ಎಂದು, ಮಿಜಾರ್ ಸ್ತುತಿಯಿಲ್ಲದೆ ವಾತನಾಡಿದ.

“ಸೈನಿಕರು ಏಮ ಸಾವಿರ ಜನರಿದ್ದಹಾಗಿದೆ. ಯುದ್ಧ ನಡೆಯುವ ವಂತಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಫಿರಂಗಿಗಳೊಷನೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ” ಎಂದು ಭಯ ಭಾಂತಿಯಿಂದ ರೋಹ್ಸ ಆಲಿ ನುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ.

“ಸೋಲತಕ್ಕವರು ಸಿನ್ನ ಹಾಗೆಯೇ ಆಡಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನಾನು ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ” ಎಂದು ಮುಂದೆ ಒದಗಬಹುದಾದ ಗಂಡಾಂತರವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಲೆಕ್ಕಿಸದ ಮಿಜಾರ್ ರೋಹ್ಸ ಆಲಿಯನ್ನು ಜರಿಯತೋಡಿದ.

“ಸೀನು ಬಹಳ ಧೃಯಶಾಲಿ! ನಗರ ಕುತ್ತಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಸೀನು ಸ್ತುತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಅಟಿದ ಮನತೆಯಲ್ಲಿದ್ದಿಂದೆ. ನಗರವನ್ನು ಅವರು ಪೂರಾ ಹಿಡಿದಲ್ಲಿ, ನಾನೂ ಸೀನೂ ಮನೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಲಾರವೆಂಬುದನ್ನು ತಳೆಯೆಯಾ? ಎಂದು ರೋಹ್ಸ ಆಲಿ ಎಚ್ಚರಿಸಿದ.

“ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವ ವೇಳೆ ಬಂದಾಗ ಆ ವಾತು. ಅಟಿದ ಕಡೆಗೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಡು. ಸೀನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸೋಲುವೆ” ಎಂದ ಮಿಜಾರ್. ಏನಾದರೂ ರೋಹ್ಸ ಆಲಿ ಮಿಜಾರ್ವನನ್ನು ಅಟಬಿಟ್ಟು ಕದಲಿಸಲಾರದೆ ಹೋದ.

ಸೈನಿಕರು ಅಟಿಗಾರರಿಂದ ಬಹುದೂರವಾಗಿ ಹೊರಟುಹೋದರು. ಆಗ ಹತ್ತು ಘಂಟೆಯ ಸಮಯ. ಇಬ್ಬರೂ ಸ್ವೇಹಿತ ಅಟಿಗಾರರು ನಡೆದು ದನ್ನೆಲ್ಲ ಮರಿತು ಪುನಃ ಅಟಕ್ಕೆ ಕುಳಿತುಬಿಟ್ಟರು.

ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ದನಂತರ “ನಮಗೆ ಈ ದಿನ ಆಹಾರವೆಲ್ಲಿ ಸಿಗುವುದು? ನಿನಗೆ ಹಸಿವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇನು?” ಎಂದು ಮಿಜಾರ್ ರೋಹ್ ಆಲಿಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ.

ಇನ್ನೂ ಭಯಭೀತನಾಗಿದ್ದ ರೋಹ್ ಆಲಿ “ನನಗೆ ಹಸಿವೇ ಆಗದು, ಈ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಗರದಲ್ಲೇನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೋ?” ಎಂದ.

“ಏನೂ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಿತ್ಯದಂತೆ ಜನರು ಉಟ ಮುಗಿಸಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ನವಾಬನೂ ಈ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮೋದದ ಮಹಲಿನಲ್ಲಿರುತ್ತಾನೆ” ಎಂದ ಮಿಜಾರ್.

ಆಟಗಾರರು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮೂರರವರೆಗೂ ಅಡುತ್ತಲೇಯಿದ್ದರು. ಮಿಜಾರ್ ಸೋಲುತ್ತಲೇಯಿದ್ದ. ಹೊತ್ತು ಸೂಚಿಸುವ ಶಾಂತಿಯನರು ನಾಲ್ಕು ಬಡೆದು ಮುಗಿಸಿದ್ದರು. ನಾಲ್ಕು ಫಂಟೀಯಃದನಂತರ ನಗರದಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿಬರುತ್ತಿದ್ದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸೈನಿಕರ ಕಾಲೆನ ಸಪ್ಪಳ ಕೇಳಿಬರು ತೀತ್ತು. ಅವರ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ನವಾಬ್ ವಾಜೀದ್ ಆಲಿಯನ್ನು ಸೆರೆಯಾಳಾಗಿ ಎಲ್ಲಿಗೋ ಒಯ್ಯಾತ್ತಿದ್ದರು. ಗಲಭೆಯಾಗಲೀ ಕಾಗಾಗಲೀ ಯಾವುದೂ ನಗರದ ಕಡೆಯಿಂದ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿರಲ್ಲ. ಗುಂಡಿನಮಳೆ ಸುರಿಸದೆ, ಯಾರಿಗೂ ಸೋಯಿಸದೆ, ರಕ್ತ ಚೆಲ್ಲಿದೆ ರಾಜ್ಯಕ್ರಮಣ ನಡೆದು ಹೋಯಿತು. ಯುದ್ಧ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಹೇಡಿಜನರು ರಾಜನನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದರು. ಹೀದ್ ನವಾಬನನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷರು, ಅವನ ಪ್ರಜೆಗಳು ಮೋದದಲ್ಲಿರುವಾಗಲೇ ಸರೆಹಿಡಿದು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ವರ್ತನೆ ರಾಜಕೀಯ ಅಧಃಪತನವಲ್ಲವೇ?

ಸ್ಕೃತಿ ತಪ್ಪಿ ನೂತನಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಮಿಜಾರ್ “ಶತ್ರುಗಳು ನವಾಬನನ್ನು ಸರೆಹಿಡಿದು ಒಯ್ದಾಡ್ಯಾರೆ” ಎಂದ.

ಮಿರಾ ರೋಹ್ ಆಲಿ “ನಾನು ಕಾಯಿ ನಡೆಸಿರುವೆ” ಎಂದ.

ಮಿಜಾರ್ “ನಿಲ್ಲು, ನಿಲ್ಲು, ಈ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆಟದ ಕಡೆಗೆ ನಾನು ಗಮನವೀಯಲಾರೆ. ನವಾಬ ಈ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುತ್ತಿರ ಬಹುದು” ಎಂದ.

ರೋಹ್ಯ ಆಲಿ “ಅವಸಿಗೆ ಇನ್ನು ಸುಖವೆಲ್ಲಿ, ಸರೆಯಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿ ದ್ವಾನೆ” ಎಂದ.

“ಏನೋ ನಡೆದುಹೋಯಿತು, ನೆನೆಸಿದರೆ ಭಯವಾಗುತ್ತದೆ” ಎಂದ ಮಿಜಾರ್

“ಸೀನು ಆಟದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಬಿಡ್ಡಿದ್ದೀರೆ. ನಾನು ಈಗ ನಡೆಸಿದರೆ ತೀರಿತು, ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರೆ” ಎಂದ ರೋಹ್ಯ.

“ಅಯ್ಯೋ! ಸೀನೆಂತಹ ಹೃದಯವಿಲ್ಲದ ಪ್ರಾಣ. ಕರಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಮರುಗುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ! ಅಯ್ಯೋ! ನಿಭಾಗ್ಯವಾಚಿದ ಆಲಿವಹಾ!” ಎಂದು ಮಿಜಾರ್ ಚೀತಾಳ್ಯರ ಮಾಡಿದ.

“ಸೀನು ಮೊದಲು ನಿನ್ನ ಜಡುರಂಗದ ರಾಜನನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಿದ್ದೀರೆ. ಹೀಗೆ ರಾಜನನ್ನು ಆಮೇಲೆ ನೆನೆದು ದುಃಖವಡುವಂತೆ” ಎಂದು, ಆಟವಾಡುವಂತೆ ರೋಹ್ಯ ಆಲಿ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿದ.

ನವಾಬನನ್ನು ಸ್ಪೇಸಿಕರು ಒಯ್ಯೆಮೇಲೆ ಆಟಿಗಾರರು ಒಹಳ ಮಾತನಾಡಿ ಅನುತಾಪ ತೋರಿದರಷ್ಟು. ಸರೆಯ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೆನೆದು ಮರೆಯು ವುದು ಅವರಿಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ದುಃಖ ಮರೆಯಲು ಪುನಃ ಅವರು ಹಾಸು ಹಾಸಿ ಆಟಕ್ಕೆ ಕುಳಿತುಬಿಟ್ಟರು. ಆಗ ಮಿರಾ ರೋಹ್ಯ ಆಲಿ “ಬಾ, ರಾಜಸಿಗೆ ಶಾಂತಿ ಸವಾಧಾನ ದೊರೆಯಲೆಂದು ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವಾ” ಎಂದು ಕರೆದ. ಅಂದಿನ ಆಟದಲ್ಲಿ ತಾನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸೋತಿದ್ದೀರಿಂದ ಮಿಜಾರ್ ಪಿನ ಮನಸ್ಸು ನೆಮ್ಮೆದಿಯಲ್ಲಿರಲ್ಲಿ. ತಾನು ಸೋತನೆಂದು, ಮುಯ್ಯಿ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅವನು ಹಾತೊರೆಯುತ್ತೆಲೇಯಿದ್ದು.

ಬಿ

ಸಂಜೀಯಾಯಿತು. ಶಿಂಡಿಲವಾದ ಮಸೀದಿಯಲ್ಲಿ ಬಾವಲಿಗಳು ಬಿರುಕಿನಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಕೊಂಡು ಗಡ್ಡಲಮಾಡತೊಡಗಿದವು. ಆಟಪ್ರಿಯರು ಕದಲಡೆ ಆಡುತ್ತೆಲೇಯಿದ್ದರು. ಇಬ್ಬರು ಯೋಧರು ಪರಸ್ಪರ ಕಾದಾಡಿ ರಕ್ತದ ಕಾಲುವೆ ಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಾತೊರೆಯುವಂತೆ, ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಸೋಲಿ

ಸಲು ಎಚ್ಚೆ ರಿಕೆಯಿಂದ ಆಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಿಜಾರ್ ಮೂರುಬಾರಿ ಆಟದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಸೋತುಬಿಟ್ಟು. ನಾಲ್ಕುನೆಯ ಆಟ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಆಟದಲ್ಲಿಯೂ ಓಟ ಸೋಲುಮುಖವಾಗಿತ್ತು. ಏನೇ ಆಗಲೆ ಈ ಬಾರಿ ತಾನು ಗೆಲ್ಲಲೇಬೀಕೆಂಬ ಭಲದಿಂದ ಅವನು (ಮಿಜಾರ್) ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದು. ಆದರೆ, ತಪ್ಪುವಾಗೆದಲ್ಲಿ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಮಿಜಾರ್ ಮುಗ್ಗಿರಿಸುತ್ತಿದ್ದು. ರೋಣ ಆಲಿ ಈ ಬಾರಿಯೂ ಅವನನ್ನು ಸೋಲಿಸುವೆನೆಂಬ ಹೆನ್ನೆಯಿಂದ ಕ್ಯೂತಪ್ಪುತ್ತಾ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದು. ಅವನ ಆನಂದಕ್ಕೆ ಮಿತಿಯೇ ಇರಲೀಲ್ಲ. ಈ ಆಟದಲ್ಲಿ ತಾನು ಗೆದ್ದು ದೇ ಆದರೆ ಗುಪ್ತನಿಧಿಯೊಂದು ತನಗೆ ಕ್ಯೂವರಕವಾಗುವುದೆಂದು ಅವನು ಹಿಗ್ಗಿತ್ತಿದ್ದು. ಈ ಸಂತೋಷ ಸಂಭ್ರಮವನ್ನು ಸೋಡಿದ ಮಿಜಾರ್ ಉದ್ದೇಶ ಗೊಂಡಿದ್ದು. ಮಿಜಾರ್ನ ಸಹನೆ ನಿಾರಿತು. ತಾನು ಸೋಲುವುದು ಖಚಿತವೆಂದು ತಿಳಿದಮೇರೆ ಕೋರಿಗೊಂಡು “ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಕಾಯಿಗಳನ್ನೇ ಇಕೆ ಸ್ಥಳವಲ್ಲಿಟ ವಾಡುತ್ತೀರೆಯೇ? ಆಟದ ವಿಧಾನವೇ ಒಬಲಾಯಿಸುವುದು” ಎಂದು, ಕೊಗಿಕೊಂಡ.

“ನೀನು ಸ್ವಲ್ಪ ಎಚ್ಚೆ ರಿಕೆಯಿಂದ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ನಡಿಸುದಾದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಕಾಯಿಗಳನ್ನೇ ಇಕೆ ತಡೆದು ಸಿಲ್ಲಿಸಿರುವೇ?” ಎಂದ ರೋಣ ಆಲಿ.

“ನೀನು ಗಂಟಿಗೊಂದು ಕಾಯಿ ನಡಿಸುವೇ. ಇದು ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಲ್ಲಿ ನಡೆಯುದು” ಎಂದ ಮಿಜಾರ್. ಅಲ್ಲದೆ, ತಾನು ಸೋಲುವುದನ್ನು ರಿತು ಯಾವುದೋ ತಂತ್ರದಿಂದ ಒಂದು ಕಾಯಿಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮನೆ ನಡಿಸಿಬಿಟ್ಟು.

“ನೀನು ಕಾಯಿ ನಡಿಸಿದುದಾಯಿತು” ಎಂದ ಮಿಜಾರ್.

“ನೀನು ಕಾಯಿ ನಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದ ರೋಣ ಆಲಿ.

“ನೀನು ಸೋಲುವೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ವೋಷದ ಆಟ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆಯಾ?” ಎಂದ ಮಿಜಾರ್

“ಮೋಸದ ಆಟ ಆಡುತ್ತಿರುವುದು ನೀನು – ನಾನ್ನಲ್ಲ. ಗೇಲ್ಲುವುದು, ಸೋಲುವುದು ಅದ್ವಷ್ಟವಾತ್ತದಿಂದಾಗಿ. ಜಗಳ ಆಧಿವಾ ತಂತ್ರದಿಂದ ಏನೂ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದ ಹೋರ್ಣ ಆಲಿ.

“ನೀನು ಈ ಆಟದಲ್ಲಿ ಸೋತೆ” ಎಂದ ಮಿಜಾರ್.

“ಹೇಗೆ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದ ರೋರ್ಣ ಆಲಿ.

“ಹಾಗಾದರೆ ಹಿಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಕಾಯನ್ನು ಇದ್ದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಇಡು” ಎಂದು ಕೂಗಿದ ಮಿಜಾರ್.

“ನಾನು ಇಡುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಹರದಿಂದ ರೋರ್ಣ ಆಲಿ ಹೇಳಿದ.

“ಇಟ್ಟೀ ಇಡಬೇಕು” ಮಿಜಾರ್ ಬಲಾತ್ಮಾರದಿಂದ ಹೇಳಿದ.

ಜಗಳವೆದ್ದು ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಉದ್ದೀಕಗೊಂಡ ಇಬ್ಬರೂ ಬಾಯಿ ತುಂಬಾ ಹೊಲಸುವಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಿದರು. ಮಿಜಾರ್ ರೋರ್ಣ ಆಲಿ ಯನ್ನು ಸೋಡುತ್ತಾ ಕೋಪದಿಂದ “ಸಿನ್ನ ಹಿರಿಯರು ಚದುರಂಗದ ಆಟ ಆಡಿರಲ್ಲ. ಸಿನಗೆ ಹೇಗೆ ಆಟದ ನಿಯಮಗಳು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು? ಆವ ರೆಲ್ಲ ಹುಲ್ಲು ಕೆತ್ತುವವರಾಗಿದ್ದರು. ಸಿನಗೆಲ್ಲ ಆಟದ ತಂತ್ರ ಗೊತ್ತಿದೆ? ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ವಿನಯ ಒಮ್ಮೆಯೇ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಬರಲಾರದು. ಬರೀ ಜವಿಾನು ಗೊತ್ತುವೇಗ ಸಿಕ್ಕಿತೆಂದು ಯಾರೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಜನರಾಗಲಾರರು” ಎಂದು ಪೀಕೆ ವಾಡಿದ.

ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಮಿರ್ ರೋರ್ಣ ಆಲಿ “ಸಿನ್ನ ಹಿರಿಯರು ಹುಲ್ಲು ಕೆತ್ತುವ ಜನರಾಗಿದ್ದಿರಬಹುದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿಸಿಂದಲೂ ಚದುರಂಗವಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯಿತ್ತು” ಎಂದ.

ಮಿಜಾರ್ “ಸೀನು ನನ್ನ ಜೀವಿತವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಾಸಿ ಉದ್ದೀನಾ ಹೃದರ ನಿಗೆ ಅಡಿಗಿ ಬೇರುಸುವುದರಲ್ಲಿ ಕಳೆದೆ. ಈಗ ದೊಡ್ಡ ಗೊತ್ತುವಳಿದಾರ ನೆಂದು ಸೋಗುಹಾಕುತ್ತಿರುವೆ. ನಯ, ನಮ್ಮತೆಯನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ತಿಳಿದೆಯಾ?” ಎಂದು ಕೆರಳಿ ಮಾತನಾಡಿದ.

ಮಿರ್ ರೋರ್ಣ ಆಲಿ “ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರ ಭಾಕ್ಷೀಯನ್ನು ಸೆನೆಸಿ, ಕಳಂಕವನ್ನೇಕೆ ಹಚ್ಚಿತ್ತೀಯೆ? ಅವರು ಏನಾದರೂ ಆಗಿರಲಿ, ನಾವೆಲ್ಲಾ

ರಾಜನ ಸಹಪಾತಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಆಟ-ತಿಂಡಿ ವೇಕೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದುದು ನಿಜ” ಎಂದ.

ಮಿಜಾರ್ “ಸುಳ್ಳನ್ನೇ ಈ ನುಡಿಯುತ್ತೀರೆಯೇ? ಬಡಾಯಿಶೋರ್” ಎಂದು ಕೂಗಿಕೊಂಡ.

ಮಿರ್ ಹೋಷ್ ಆಲಿ “ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡು, ಇಂತಹ ಅವಹೇಳನವನ್ನು ನಾನು ಸಹಿಸೆ. ನನ್ನನ್ನು ಹೀಗೆ ಅವಮಾನಪಡಿಸುವವನ ಕಣ್ಣನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಬಿಡುವೆ” ಎಂದ.

ಮಿಜಾರ್ “ನನ್ನ ಸಾ ಮಧ್ಯ ತಿಳಿಯಬೇಕೆನ್ನುತ್ತೀರೋಯಾ? ಭಾನಾವಿಭ್ರಂಶ ಕಾದಾಡೋಣ” ಎಂದು ಕದನಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ.

“ನಾನೆಂದಿಗೂ ಇಂತಹ ಗೊಡ್ಡು ಬೆದರಿಕೆಗೆ ಹೆದರುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೋಷ್ ಆಲಿ ಕಾದಾಟಕ್ಕೆ ಕತ್ತಿಹಿರಿದು ನಿಂತ.

ಇಬ್ಬರೂ ಕತ್ತಿಹಿಡಿದು ನಿಂತುಬಿಟ್ಟು ರು ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯೋಧರು ತಮ್ಮ ನಡುವಿನಲ್ಲಿಯೇ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ನೇತುಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಮಿಜಾರ್ ಮತ್ತು ಹೋಷ್ ಆಲಿ ಕತ್ತಿಹಿಡಿದು ಕದನಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿಬಿಟ್ಟು ರು. ಇಬ್ಬರೂ ಆಟಪ್ರಿಯರೆ, ಆದರೆ ಹೇಡಿಗಳಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ರಾಜ - ರಾಜಗೌರವ ಎಂಬ ಸಂಕೇತಕ್ಕೆ ಅವರು ಮನ್ನಣಿ ಕೊಡತದ್ದರೂ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಕಾದಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕತ್ತಿಯ ಅಲಗು ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿಯಿಂದ ಹೊಳೆದು ಬೆಳಕು ಬೀರುತ್ತಿತ್ತು. ಕತ್ತಿಯ ಉಣಿಉಟ್ಟಾ ಶಬ್ದ ಕೇಳುತ್ತಿತ್ತು. ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಕಾದಾಟ ನಡಿಯಲ್ಲ. ಏಟು ಏಟಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ, ಪೆಟ್ಟಿತಿಂದು ಇಬ್ಬರೂ ಸತ್ತು ಬಿದ್ದರು. ಶತ್ರುಗಳ ಕೃಂಗಲೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ರಾಜನನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಸಾಹಸ ಪಡದ ಈ ಯೋಧರು, ತಮ್ಮ ಚದುರಂಗದ ರಾಜ-ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಪರಸ್ಪರ ಕಾದಾಡಿ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಪ್ರಿಸಿದ್ದರು.

ಕತ್ತುಲು ಆವರಂಸುತ್ತಾ ಬಂತು. ಚದುರಂಗದ ಹಾಸು ಹಾಸಿದಂತೆಯೇ ಯಿತ್ತು. ಹಾಸಿನಮೇಲೆ ರಾಜ (ಚದುರಂಗದ) ಮುಡಿದ ತನ್ನ ಯೋಧರಿಗಾಗಿ ಕಣ್ಣೀರು ಮಿಡಿಯುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಮುರುಕು ಮಸೀದಿಯ ಕತ್ತುಲ ಬಾವಲಿಗಳು ಸತ್ತುಹೋದವರನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ತಲೆಕೂಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದವು.

ನನಗೆ ಒಂದ ಆಹ್ವಾನ

ರೋಸೆಂದು ಮನೆಯು ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಎದುರಿಗೆ ನಿರ್ವಾಣವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಿರ್ವಿಶುತ್ತಿದ್ದವರ ಅಥವಾ ಮುಂದೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕವರ ಪರಿಚಯ ನನಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೆಸರಾದ ನಾಡಿಗರ ವಂಶದವರು ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವರೆಂಬ ವಿವಯ ನನಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದಿತು. ನಾಲ್ಕುರು ತಿಂಗಳಕಾಲ ಒಂದೇಸಮನೆ ಗೃಹನಿರ್ವಾಣಕಾರ್ಯ ನಡೆದು, ಕೊನೆಗೆ ನಮ್ಮ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿದು ನಿಂತ ಸುಂದರ ಗೃಹವಾಗಿತ್ತು.

ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಮನೆಯವರೊಂದಿಗೆ ಕೊಡುವುದಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಮಾತನಾಡುವುದಾಗಲೀ ಅದು, ನನ್ನ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಕೆಲಸ. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ, ಹೊಸಮನೆಯ ಹೊಸ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನಗೇನೂ ಕುಶಾಹಲವಿರಲಿಲ್ಲ.

ಕಟ್ಟಡ ಮುಗಿದು ರಂಗು ಬಳಿದಿದ್ದರು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಣ್ಣಿದವಾಸನೆ ಆರಿಸಲು ನೀರು ಸುರಿನಿ ಧೂಳು ಅಡಗಿಸಿದ್ದರು. ಗೃಹಪ್ರವೇಶ ನಡೆಯುಬೇಡನೆ? ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆ ಹೊರೆ ತೋರಬೇಡನೆ? ಹಾಗೂ ಸುಧಾರಿಸಿದ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ನಾನಾವಿಧ ಉತ್ಸವ ಮಹೋತ್ಸವ ಆಚರಿಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ?.....ನಾನು ಮುಂಜಾನೆ ಅರನಿದ್ದೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಎದ್ದು ಹೆಡರಿ, ಹೊಸ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಕಿಟಕಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡೆ.

ಹೊಸಮನೆಯಲ್ಲಿ ಓಡಾಟ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಗದ್ದಲ ನಡೆದಿತ್ತು. ಯಾವುದೋ ಗೊತ್ತಾದ ಆಚರಣೆಗೆ ಅವರು ಗದ್ದಲ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವರೆಂಬ ಅಂಶ ನನಗೆ ಆಗ ಹೊಳೆಯಿತು. ಹಬ್ಬ ಹುಣ್ಣೆಮೆಯದಿನ, ನನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಹೆಚ್ಚು ವಿವಯದಲ್ಲಿಯೇ ಉದಾಸಿನ ತಾಳುವವನಿಗೆ ಬೇರೊಬ್ಬರ ಆಚರಣೆಯ ಗೊಡನೆ ಏಕೆ ಬೇಕು? ಓಡಾಟ ನನಗೆ ರುಚಿಸಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಜಡಸ್ವಭಾವದವನಂತೆ ಇದ್ದೆ.

ತೀರ ಯಾಂತ್ರಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚಲನವಲನಗಳು ನೂತನ ಗೃಹದಲ್ಲಿ ಮುಗಿದು ಮರೆಯಾಗಿತ್ತು. ನಾಡಿಗರ ಮುಂದಾಳು ಅದು ಹಾಗೆ ಆಗ ಬೇಕು, ಇದು ಹೀಗೆ ಆಗಬೇಕು ಎಂಬೀ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿದ್ದನು. ಅವರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಗಲಭೆ ‘ಗೃಹಪ್ರವೇಶಾರಂಭ’ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೊಸ ದಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಹೊಸಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವ ಹೊಸ ಆಚರಣೆ ‘ಪ್ರವೇಶಾರಂಭ’ ಅಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೀನು? ನನ್ನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಆರಂಭೋತ್ಸವ ವಿಚಾರ ತೂರಿದ್ದರು.

ಹಲಕೆಲವು ಚಿತ್ರಗಾರರ ಕೃತಿಯನ್ನು ಗೋಡೆಗೆ ನೇಡುತ್ತಾಕಾಕಿ, ಹಾರ ಹಾಕಿ ಬೆಳೆಗಿದ್ದರು. ಆ ‘ಶೈತಕ್ಷೇತ್ರ’ದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮೊದಲಾಗಿ ಸುಣಿದ ಧೂಳು ಆರಿಸಲು, ಪನ್ನೀರುಹೊಳೆ ಹರಿಸಿದ್ದರು. ನಡೆದು ಹೊಗಲು ಹಾದಿಬಟ್ಟು, ರತ್ನಗಂಬಳ ಹಾಸಿ ಅತಿಥಿಗಳ ಹಾದಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬರುವವರಿಗಾಗಿಯೂ ಮೊದಲು ದೇವರಿಗಾಗಿಯೂ ಅರ್ಷಿಸುವ ಪೂಜಾಘಳದ್ವಷ್ಟು ಸಿದ್ಧವಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಹಬ್ಬಿ, ಉತ್ಸವ, ಆರಂಭೋತ್ಸವ ಮುಂತಾದ ವಿಶೇಷ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಆಹ್ವಾನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಸಹಜವಲ್ಲವೇ? ಈಗ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಆಹ್ವಾನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ತೀರ ಸಾವಾನ್ಯ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಬಳಕೆ ಬಂದಿದೆಯಲ್ಲವೇ? ಹಾಗೆಯೇ ಸಿರಿವಂತ ರಾದ ನಾಡಿಗರ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ‘ಆಹ್ವಾನ’ ಪತ್ರಿಕೆ ಅಭ್ಯಾಸಿ, ಅತಿಥಿಗಳಿಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಪತ್ರಿಕೆ ಹಂಚುವ ವಹಿಯನ್ನು ನಾಡಿಗರ ಒಡೆಯ ನಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಉಳಿದವರು ಇತರ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಮಗ್ನಿ ರಾಗಿದ್ದರು.

ಮೂರು ದಿನ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಕರೆಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅತಿಥಿಗಳಿಗೆ ‘ಆಹ್ವಾನಿಕೆ’ ತಲುಪಿರಬಹುದು. ಪತ್ರಿಕೆಗಳೇನೋ ಬಹಳ ಒಡೆಯ ನಿಂದ ವಾಯವಾಗಿದ್ದವು. ಗೃಹಪ್ರವೇಶ, ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು.

ಹಿಂದಿನ ಸಂಜೀ, ನಾನು ಆರು ಘಂಟೆಯ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಅಂಚೆ ಕಳ್ಳಿರಿಯ ಕಡೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಹೊತ್ತು ನಿಂದಿದಂತೆ ಕಂಡಿತು. ಬರೆದು

ತಂದ ಕಾಗದ, ನಾಳೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಾಡಿದ್ದಾದರೂ ವಿಳಾಸದಾರರಿಗೆ ಸೇರಿದರೆ ಮುಗಿಯಿತೆಂದು ನಾನು ಕಾಲುಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೆ. ಹಿಂದೆ ನನ್ನನನ್ನ ಯಾರೋ ಅನುಸರಿಸಿ ಬರುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಕಂಡಿತು. ನೋಡಲು, ನಾಡಿಗರ ಹೈಕೆ ಯಾರೋ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲಿದ್ದವರು ಅನುಸರಿಸಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು.

‘ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಎದುರಿಗೆ ವಾಸವಾಡುತ್ತಿರುವವರು ತಾವೇ! ’ ಎಂದು ಮಾತನಾಡಿಸುತ್ತೂ ಅಂಚೆ ಆಫೀಸಿನವರೆವಿಗೂ ನನ್ನೊಡನೆ ಬಂದರು. ಇತರ ಯಾವ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಹೇಳಿದೆ ಯಾವುದೋ ಮಾತಿನ ಭರದಲ್ಲಿ ನಡೆದುಬಂದರು. ಅಂಚೆ ಆಫೀಸಿನ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಖೆಗಳೂ ಹೊತ್ತು ವಿಾರಿದ್ದ ರಿಂದ ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಅಂಚೆಟಿಕೆರ್ಟು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಿಗದೆಂದು ನಾನು ನನ್ನ ಕಾಗದಕ್ಕೆ ಮನೆಯಿಂದ ತರುವಾಗಲೇ ಟಿಕೆರ್ಟು ಅಂಟಿಸಿದ್ದೆ. ಆ ಕಾರಣ ಅಂಚೆ ಡಬ್ಬಿಗೆ ಕಾಗದ ತುರುಕಲು ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚುವೇಳೆ ಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕಾಗದ ಡಬ್ಬಿ ಸೇರಿತು.

ಆಫೀಸಿನವರೆವಿಗೂ ನನ್ನೊಡನೆ ಬಂದ ಗೆಳೆಯರು, ಟಿಕೆರ್ಟು ಮಾರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿದುದನ್ನು ನೋಡಿ ನಿರಾಶಾದರು, ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅಂಚೆಟಿಕೆರ್ಟು ಉಳಿದಿವೆಯೋ ಎಂದು ಕೇಳಿ ನಿರಾಶಾದವರು ಶತಪಥ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನು ಮನೆಯ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿದ್ದೆ.

ಮುಂಜಾನಿಗೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಎದುರುಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಮಂಗಳ ವಾದ್ಯಗಳು ಆರಂಭವಾಗಿ ಆತಿಥಿಗಳ ಹಿಂಡು ಗೃಹಪ್ರವೇಶ ನಡೆಸಿತ್ತು. ವಾದ್ಯಗಳು ನಾನು ತೂರಿಕೆಯಿಂದ ಎದ್ದೀರುವಂತೆ ಮಾಡಿ ನಿದ್ರೆ ಕೆಡಿಸಿತ್ತು. ಸತ್ಯಾರ, ವಿನಯ, ಶಾಸ್ತ್ರಸೂತ್ರಗಳು ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ನಡೆದು, ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವರನ್ನು ಬೆರಗುಗೊಳಿಸಿತು. ಮಂಗಳ ಮುಂದುವರಿದು, ಗೃಹ ಪ್ರವೇಶ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರಲು, ನಿಯಮಿತಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬೀದಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಅಂಚೆಯೆನನು ನನಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡನು.

ಕಾಗದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕಾಗದವನ್ನೇ ನಿರೀಕ್ಷಿಸದ ನಾನು ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ನನ್ನ ಮನೆಯ ಕಡೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಅಂಚೆಯೆನನ್ನು ಕುತ್ತಾಹಲದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅವನು ಮನೆಗೆ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿದುದಲ್ಲದೆ, ನನಗೆ ಬಂದ

ಕಾಗದವನ್ನು ಕೈಗಿತ್ತು. ನಾನು ಬೆದರಿದೆ. ಕಾಗದದ ಒಕ್ಕುತ್ತೆ ತಿಳಿಯಲು ಅಶುರದಿಂದ ನಾನು, ಕಾಗದ ಕೈಸೇರಿದಕೂಡಲೇ ಅಂಚೆಯವನನ್ನು ಮರಿತೆ. ನನ್ನ ಕೈಗೆ ಕಾಗದವಿತ್ತು ಅಂಚೆಯವನು ಕೈಯೊಡ್ಡಿ ನಿಂತಿದ್ದು. ಪಿಕಿಂಟು ಹಜ್ಜುದೆ ಕಾಗದವನ್ನು ಡಬ್ಬಿಗೆ ಹಾಕಿದ ಅವರಾಧಕಾಗಿ ನಾನು ಅವನಿಗೆ ಕಾಣಿಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಬಂದೂವರಾಣಿ ಅವನಿಗೆ ಸಂದಾಯ ವಾಯಿತು.

ಕಾಗದ ಒಡೆಮನೋಡಿದೆ. ಕಾಗದವಲ್ಲ ಅದು – ಆಹ್ವಾನಪತ್ರಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಎದುರುಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅತಿಧಿಗಳನ್ನು ಒಡೆಯರು ಸ್ವಾಗತಿಸು ಶ್ರೀದ್ವಾಗಲೇ ಮಂಗಳವಾಢ್ಯಗಳು ಮೌಳಗುಶ್ರೀದ್ವಾಗಲೇ ನನ್ನೀಂದ “ಆಹ್ವಾನಪತ್ರಿಕೆ” ಬಂದೂವರಾಣಿ ಕಾಣಿಕೆ ಪಡೆದಿತ್ತು. ಇದೆಲ್ಲವೂ ಹಿಂದಿನ ಸಂಜೀ ಆಗುಂತಕೆ ಗೆಳೆಯರ ಅವಸರದ ಕೆಲಸವೆಂದು ನಾನು ತೀವ್ರಾನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡೆ.

ಗಂಡು - ಹೆಣ್ಣು

ಒಹಳ ಹಿಂದೆ, ಗಂಡು ತೀರ ಹುಚ್ಚುತನದಿಂದ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನ ಸ್ವಾರ್ಥಬುದ್ಧಿಗೆ ಮಿತಿಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು, ಸ್ತ್ರೀಯೆಂದರೆ - ಹೆಣ್ಣುಂದರೆ ತೀರ ಅಸಡ್ಡೆಯಿಂದ, ಅತಿ ಕೀಳಿಂದು ಭಾವಿಸಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ. ಅಲ್ಲದೆ, ಹೆಣ್ಣುನ ಕೈಯನ್ನು ಕಬ್ಬಿಣದ ಸರಪಳಿಯಿಂದ ಬಿಗಿದು, ಅವಳು ತನಿಷ್ಯಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಂತೆ, ಮನೆಗೆಲವಗಳಿಗೆ ಅಡಚಣೆಯಾಗದಂತೆ ಬಂಧಿಸಿದ್ದೆ.

ಹೆಣ್ಣು ಸಹ, ಗಂಡು ತನ್ನನ್ನು ಭಾವಿಸಿರುವಂತೆ ಸೇವಕಳೆಂದು - ತೊತ್ತೆಂದು ತಿಳಿದು ಅವನ ಸಹವರ್ತಿನಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಳು. ಅವಳು ಸೇವಕಳೆಂದು ವರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಳು. ಅವಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಾವನೆಯಿದ್ದಿತೋ ಯಾರೂ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣು ಮನೆಗೆಲಸ ವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟು, ಮೆಚ್ಚುಗೆಯಿಂದ ವಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮನೆಯನ್ನು ಚೊಕ್ಕಿಟ್ಟವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅಡಿಗೆಮಾಡಿ; ಇರುಳಾದಕೂಡಲೇ ದೇವರೆಂದು ದೀಪ ಹೊತ್ತಿಸಿಟ್ಟು, ಮನೆಯನ್ನೂ ಗಂಡನ್ನೂ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿಟ್ಟು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರಲೇಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಗಂಡಿಗೆ ಆಹಾರ, ಪಾನಿಯ ಮತ್ತು ದೇವರ ಪೂಜೆಗೊಳ್ಳುವ ಪ್ರವರ್ತನೆ ಮನುಳವನ್ನು ತಂದು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಹೆಣ್ಣು ಇಮ್ಮೆವಾಡಿದರೂ ಸ್ವಾರ್ಥಬುದ್ಧಿಯ ಗಂಡು, ಈ ಸೇವಯನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತಾರದೆ, ಅಲಕ್ಕುದಿಂದಲೇ ಹೆಣ್ಣುನ್ನು ಎಂದಿನಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ. ಸ್ವಾರ್ಥಬುದ್ಧಿಯ ಪರವಾವಧಿ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತರ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಮುಟ್ಟು. ಗಂಡು ಸ್ವಾರ್ಥ ತುತ್ತತುದಿಯಿಂದ “ಇಷ್ಟೆಲ್ಲವೂ ಇವಳಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಲೇ ತಿಳಿಯದೇ! ಗಂಡಿಲ್ಲದೆ ಇವಳಿಗೆ ಉಳಿಗಾಲವೇ ಇಲ್ಲ” ಎಂದು, ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ.

ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತರ ಪರಮಾತ್ಮ ಈ ಗಂಡಿನ ವರ್ತನೆ ಗ್ರಹಿಸಿ ತಲೆದೂಗುತ್ತಾ ಈಗ ಇವನನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಆಟವಾಡಿಸೋಣ” ಎಂದು ಮನಸ್ಸುಮಾಡಿದ.

ಗಂಡು ತನ್ನ ಯಾವುದೋ ಬಯಕೆಯ ಬೇಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ಪರ

ಮಾತ್ರ, ಅವನ ಹೆಣ್ಣುನ್ನು ಗಂಡಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಡಗಿಸಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು. ಹೆಣ್ಣು, ಗಂಡಿನ ದೃಷ್ಟಿನ್ನೇಶಾಲ್ಪದಿಂದ ದೂರವಾಗಿ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟುಳು.

ಆದಿನ ಗಂಡು ಮನೆಗೆ ಬಹಳ ಹಸಿವಿನಿಂದ ಅತಿ ಬಾಯಾರಿಕೆ ಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತೆ ಬಂದಿದ್ದು. ಬಂದಿದ್ದವನು, ನಿತ್ಯವೂ ತನಗಾಗಿ ಸಿದ್ಧ ವಾಗುತ್ತಿದ್ದ ವಸ್ತುಗಳ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿದ. ಯಾವ ವಸ್ತುವೂ ಅವನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳಲಿಲ್ಲ. ಆಹಾರ, ಪಾನೀಯ, ದೇವಾಪೂಜಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಅಣಿಯಾಗಿಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿಯಿತು. ಅಲ್ಲದೆ, ಅವನ ತೊತ್ತಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡಿಗೆ ಗೋಚರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಹಸಿವಿನಿಂದ ತಲ್ಲಣಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಗಂಡು, ಭಯಂಕರವಾಗಿ ಗರ್ಜಿಸುತ್ತಾ ಅತಿಯಾಗಿ ಮುದ್ದಿನಿಂದ ಬೆಳೆದ ಸೊಕ್ಕಿದ ಮಗು ಯಾವುದೋ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುವಿಗೆ ಕಾಡಿ, ತಲೆಗೂಡಲನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಅತ್ತು ಹರಮಾಡುವಂತೆ, ಹೆಣ್ಣುನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೂಗಿ ಕರೆಯುತ್ತಾ ರೇಗಾಡಿದ.

ಹೆಣ್ಣಿನ ಬದಲಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತೆ ಗಂಡಿನ ಮುಂದೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು “ಏಕೆ ಕೂಗಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರ್ಯೇ ?” ಎಂದು ಮಧುರವಾಗಿ ಕೇಳಿದ.

“ಕಾರಣವೇನೇಂದು ತಿಳಿಯೆಯಾ ? ನನಗೆ ಆಹಾರ, ಪಾನೀಯ, ಪೂಜಾದ್ವಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನಿಭಾಂಗ್ಯ ಆ ಹೆಣ್ಣಿಲ್ಲ ?” ಎಂದು ರೇಜಿಸಿದ.

“ಇಪ್ಪೇರ್ಯೇ ! ಅವುಗಳನ್ನೇ ಲಾ ನಿನಗೆ ಒದಗಿಸಿದರಾಯಿತಲ್ಲವೇ ?” ಎಂದು, ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತೆ ಕೇಳಿದ.

“ಹೊದು” ಎನ್ನುತ್ತಾ ಗಂಡು ಗೊಣಗಾಡಿದ.

ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನ ಪ್ರವೇಶದಿಂದ ಗಂಡಿಗೆ, ನಿತ್ಯವೂ ಒದಗುತ್ತಿದ್ದ ಆಹಾರ, ಪಾನೀಯ, ಪೂಜಾದ್ವಯಗಳು ಕಾಣಿದ ಕೈಮೂಲಕ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ದೊರಯಲಾರಂಭನಾಯಿತು. ಆದರೆ, ಹೆಣ್ಣು ಮಾತ್ರ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ.

ಗಂಡು ತೀರ ಮಾರ್ಪಿಕವಾದ, ವಿವರಿಸಲಾಗದ, ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೈಬಿಟ್ಟುಹೋದಂತಹ ವಸ್ತು—ಹೆಣ್ಣುನ್ನು ಕಾಣಿದೆ; ಉಳಿದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಾಣಿ ತ್ತಿದ್ದು. ಆಹಾರ, ಪಾನೀಯ, ಪೂಜಾದ್ವಯಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ

ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನಿರ್ಜೀವ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಕಂಡವು. ಕೊನೆಗೆ ಆಹಾರ ಪಾನೀಯಗಳು ಅವನಿಗೆ ಬೇಸರವಾಯಿತು. ರುಚಿಯನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಂಡವನಂತೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕೃರಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದ. ಮಧುರವಿಲ್ಲದ ಪಾನೀಯ, ರುಚಿಯಿಲ್ಲದ ಆಹಾರ, ಸುವಾಸನೆಯನ್ನು ಅಂದವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಂತಹ ಹೊವು ಗಂಡಿನ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಹೇಗೆ ಪಡೆದಿತು? ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಂದೋದಗುತ್ತಿದ್ದ ಆ ವಸ್ತುಗಳು ತನ್ನನ್ನು ಕೆಣಕಿ ಹಾಸ್ಯಮಾಡುತ್ತಿವೆಯೆಂದವನು ತಿಳಿಮುಕೊಂಡ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಈ ಎಲ್ಲ ಕೈವಾಡವು ಅಥವ್ಯೀಯ ಹೃದಯವಿಲ್ಲದವನಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಕೂಗಾಡಿದ.

ಒಂದು ದಿನ ಗಂಡು ನಿತ್ಯದ ದುಡಿತ ನುಗಿಸಿ, ಬೇಸತ್ತು ಜಡನಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದ. ವಸ್ತುಗಳಿಲ್ಲವು ಎಂದಿನಂತೆ ಅವನಿಗೆ ಸಿಧ್ಯವಾಗಿದ್ದವು. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಹಾಗೆ ಹುಂಟ್‌ಆವೇಶದಿಂದ ಗಂಡು ಆಹಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚೆಲ್ಲಿ, ಪಾನೀಯವನ್ನು ಸುರವಿ, ದೇವರಿಗಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದ ಪುಷ್ಪವನ್ನು ಕಿತ್ತಾಡಿ ರಾಕ್ಷಸ ನಂತೆ ಪ್ರಳಯವನ್ನೇ ಮಾಡಿದ.

ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತರ ಗಂಡಿನ ಮುಂದೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು “ಹೀಗೇಕೆ ಮಾಡುತ್ತೀಯೆ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದ.

ಗಂಡು ಗುಡಿಗುಡಿಸುತ್ತು “ಹೃದಯವಿಲ್ಲದ ಈ ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದೇನು? ನನಗೆ ಯಾವುದೂ ಬೇಡ. ಹೆಣ್ಣುನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡು” ಎಂದ.

ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತರ ಗಂಡಿನ ಮಾವಾಡನ್ನು ಕಂಡು ಹಸನ್ನುಖಿಡಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಹೆಣ್ಣುನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿದ.

ಆಂದಿಸಿಂದ ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣುನ್ನು ಕಬ್ಬಿಣದ ಸರಪಳಿಯಿಂದ ಬಂಧಿಸದೆ, ಆ ಬಂಧನವನ್ನು ಹರಿಸಿ ಕ್ಕೆಗಳೆರಡಕ್ಕೆ ಬಂಗಾರದ ಬಳೆಯನ್ನು ತೊಡಿಸಿದ. ಮುತ್ತಿನಮಾಲೆಯನ್ನು ಹೆಣ್ಣಿನ ಕೊರಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಹೆಚ್ಚು ಶೋಭಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದ. ತಾನು ಪಾರ ಕಲಿತಂದಿಸಿಂದ ಗಂಡು, ಸಂಕುಚಿತ - ಸ್ವಾರ್ಥ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ತೊರೆದು, ಹೆಣ್ಣುನ್ನು ಹೃದಯಕ್ಕಷ್ಟಿಕೊಂಡ. ಅವನು ಕೊನೆಗೆ ಭಾವವರವಶನಾಗಿ “ನೀನು ನನ್ನ ತೊತ್ತಲ್ಲ, ಮಧುರಗಿತದ ನುಡಿ. ನನ್ನ ಇಡೀ ಬಾಳಬಯಲನ್ನು ತುಂಬಿ ಮೆರೆಯುವಂತಹ ಹೆಣ್ಣಿಂದು” ಹೇಳಿದ.

ದುರಂತ ಪ್ರಕರಣ

ತೆಂಪು ನೆಳಲಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪಹೆಚ್ಚೆ ಅಡಿಯಿಟ್ಟು ಮುಂದೂಡಿತ್ತು. ಬೀಡನಾ ಪ್ರದೇಶದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೀಳವಾದ ವೃಕ್ಷಶಾಖೆಗಳ ಮನೋಹರವಾದ ದೃಶ್ಯ ಬೆಳೆಗಿತ್ತು. ಸಂಧ್ಯೆ, ಆಳನೊಟೆದಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡೆಯಾಗಿ ಕಂಡು ಭವನ, ಬಯಲು, ಹುಲ್ಲುಗಾವಲೆನ್ನು ದೆರಿಸು ಅರಯಿಸಿ ಮೇರೆಯುತ್ತಿದ್ದುಳು. ರವಿ, ವಿಾಯಲು ಹೊರಟಿರುವವನನಂತೆ ದಿಗಂತದಲ್ಲಿ ತೇಲುತ್ತಾ ಮೇರೆಯಾಗು ತ್ತಿದ್ದನು. ಹೀಗೆ ಶಾಂತಿ ಸಮೃಜನ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಬೀಡನಾ ಪ್ರದೇಶದ ವಿಶಾಲ ಭವನವೈಂದರಿಂದ, ವಂಗಕವಿ ರಾಧಾಮೋಹನರು ಎಂದಿನಂತೆ ಸಂಚೇ ಬಯಲಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಾಡಲು ತೆರಳಿದ್ದರು.

ಪಾಟ್ಲೂ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ವರ್ಷ ಅಧ್ಯಾತ್ಮರಾಗಿದ್ದ ಕೀರ್ತಿಗಳಿಸಿ, ಸಿವೃತ್ತರಾಗಿ, ಈಗ ತಮ್ಮ ರೈತಾಪಿ ಜನರೊಂದಿಗೆ ಉಳಿದು ಕಾಲ ಯಾವನೆಮಾಡಲು, ಬೀಡನದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದರು. ಹಳ್ಳಿ, ತಿಟ್ಟು, ಬಯಲು ನೆಳಲೆನ್ನು ದೆಸಾವಧಾನಚಿತ್ತದಿಂದ ತಮ್ಮ ಎಂದಿನ ಮೇಚ್ಚೆಗೆಯ ಸಾಫ್ಟನಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದರು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕವಿಗೆ ಸಂತೋಷ ನೆಮ್ಮಡಿ ತರುವ ವಸ್ತುವು ಹಾಸಿಗೆ ಹಿಡಿದು ಮಲಗಿತ್ತು. ಅವರ ಪತ್ತಿ ಮಾಲತೀದೇವಿಯ ಯಾವಜ್ಞೆ ಇವವೂ ಸೇನಾವೃತ್ತಿಗೆಂದು ಟೊಂಕಟಿಟ್ಟಿ ನಿಂತಿದ್ದುಳು. ಮೋಹನ ರಿಗೆ ಆಕೆಯ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಅರ್ಥಸಮ್ಮಾತಿಕ್ಯಾಗಿ ತೋರಿ ಸಹಾಯಕ ವಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಹಾಸಿಗೆ ಹಿಡಿದು ರೋಗಸಿಂಡಿತಭಾಗಿ, ಕವಿಯ ಅಶಾಂತತೆಗೆ ಕಾರಣಭಾಗಿದ್ದುಳು.

ಗೂಢಭಾವವೈಂದು ಕಡೆ, ಅಶಾಂತತೆಯ ನೆಳಲೊಂದು ಕಡೆ, ಕವಿಯ ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ತುಮ್ಮುಲಯುದ್ಧ ನಡೆಸುತ್ತಿತ್ತು. ದಾರಿ ನಡೆದು ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮೋಹಕ ತಾಣ ಸೇರಿ ಅನೇಕ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಭಾವಸವನಾಧಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ತಂಪುನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸಿ ಭವನಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ಇವರ ನಿತ್ಯದ ಪರಿಪಾಠ ಮತ್ತು ಕಾಷ್ಯವನದ ವಿವರಣೆ. ಭವನ ಬಿಟ್ಟು ಮೋಹನರು ಹೊರಟಿರೆಂದರೆ ಪ್ರದೇಶದ ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಅವರಿಗೆ ದಾರಿಬಿಟ್ಟು,

ಕೈಮುಗಿದು ತಾವಾಗಿಯೇ ದೂರವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಧಾಮೋಹನ ರೆಂದರೆ ಬೀಡನ ನೆಲೆಯ ಜನರಿಗೆ ಅತಿಶಯ ಪ್ರೀತಿ.

ಕವಿಗಳು ಶಾಂತಪ್ರಿಯರು, ಪ್ರೇಮಿಗಳು, ಸಾಂದರ್ಭೋಪಾಸನೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಮರೆತು ತಲ್ಲಿನರಾಗುವುದು ಅವರ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಬಳ್ಳಿಲತೆಗಳೂ, ಬೆಳಿದ ಹೂಗಿಡಗಳೂ ಮೋಹನರಿಗೆ ಗಂಭೀರ ಶಾಂತತೆಯನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದವು. ನೆಲೆಯು ಮೆಚ್ಚುಗೆಯಾಗಿತ್ತು. ಇತರ ಬಾಹ್ಯವುವಹಾರವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಮಹಾಯೋಗಿಗಳಂತೆ ಧ್ಯಾನಿಸಿಸ್ತುರಾಗಿ ಉಳಿದು ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಪತ್ತಿ ಮಾಲತಿದೇವಿಯ ರೋಗಪೀಡನೆ ಅವರ ಸ್ವಲ್ಪತಿಗೆ ಬಂದಿತೆಂದರೆ ಬೀಸ್ತು ರಾಗಿ ಕಳೆಗುಂದುತ್ತಿದ್ದರು.

ಭವನದಲ್ಲಿ ಪತ್ತಿ ಶುಶ್ರಾವೆಯು ಮುಂಜಾವಿನಿಂದ ಸಂಜೆವರೆವಿಗೂ ಮೋಹನರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಹಾಯಕಳಾಗಿ ಅವರ ಕುಮಾರಿ ಮೃಜಾ ಲಿನಿಯು ತಾಯಿ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ತಾನೂ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದಳು. ಆಗಾಗ್ಯ ಭವನ ಮೂಲೆ ಸೇರಿ ದುಃಖ ತೋಡಿಕೊಂಡು ಕಣ್ಣೀರು ಮಿಡಿದಹಾಗೆ ದಿನ ತಲ್ಲಿತ್ತು. ದೀರ್ಘ ನರಕಳಿಕೆಯ ಫಲವಾಗಿ ಮಾಲತಿಯೇವಿಯು ಮೃತ್ಯು ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹಾಯ್ದು, ಕವಿ ಮತ್ತು ಕುವರಿಯನ್ನು ದುಃಖಕ್ಕೆ ಈಡು ಮಾಡಿಟ್ಟು, ನೆಮ್ಮೆದಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದುಃಖಾಲಿ ತೂರಿದ್ದಳು.

ವಿಯೋಗದುಃಖದ ಹೊರ ಮೋಹನರನ್ನು ವಾರಫಡಿಸಿತು. ಕುಳಿತಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದು ಯಾವುದೋ ಬಗೆಹರಿಯದ ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳಗಿ ಕಂದಿಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ದೀರ್ಘಕಾಯ ಕುಗಿಯೋಗಿ, ಸುಕ್ಕಿಬಿದ್ದು, ಗೆಲುವು ಹೊಗದಲ್ಲಿ ಜಾಡ ವಿರಕ್ತಭಾವ ಎದ್ದು ಮೂಡಿತ್ತು. ತಲೆಗೂದಲನ್ನು ಹರಡಿಕೊಂಡು ಯಾವುದನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ತಾವೇ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ, ಅಖಂಡವಾದ ಸೊಂಪನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೃತಿಗ್ರೇಮ ಉಲ್ಲಾಸದಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದ ಮೋಹನರು, ಸೊಂಪಿನ ಮಧ್ಯ ತಂಪು ಈಗ ಹೀರಲಾರದೆ ಅಲೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ವಯಸ್ಸು ಮೇರಿ, ದುಃಖ ಬೀಡುವಾಡಿಕೊಂಡು, ದೃಷ್ಟಿಪಥವನ್ನು ಮಂಜುವಾಡಿತ್ತು. ಯಾರ ಸಹಾಯವೂ ಬೇಡದೆ ಸ್ವೇಚ್ಚೆಯಾಗಿ ಕಾಷ್ಟ ವಿಹಾರದಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದ ಕವಿಗೆ, ಸಹಾಯಕರೊಬ್ಬರು ಅವರ ಜೀವನ ಸಂಜೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಯಿತು. ದಾರುಣದುಃಖ ನುಂಗಿಕೊಂಡು ಮೃಜಾಲಿನಿ

ತಂದೆ ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲಾದರೂ ಸುಖಿಸಲೆಂದು, ಆತನ ಕೋರಿಕೆಯಂತೆ ಅನುಸರಿಸಿದ್ದು ಇಂ.

ಬೀಡನ ಪ್ರದೇಶದ ಒಕ್ಕುಲಿಗರು ತಮ್ಮ ಒಡೆಯನಿಗೆ ತೋರುತ್ತಿದ್ದು ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ತೊರೆದಿದ್ದರು. ಕವಿ ಅಂಥನಾಗಿ ಭವನ ದಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದಾಗ ಅವರು ಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಶಿಶ್ವ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮೋಹನರ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾಶವಾಯಿತು. ಈಗ ಕವಿ ಚೀತನವಿಹಿನನಾಗಿ ಭವನದಲ್ಲಿ ನಿಂತಾಗ, ಆಚರಣೆ ಸಡಲಿತಲ್ಲದೆ ರೈತಾಷಿ ಜನರು ಅಡ್ಡದಾರಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದರು. ಕಲಹ, ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಮತ್ತು ಒಳಜಗಟ ತಲೆಹಾಕಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಭೀಕರವಾಗಿ ರೂಪುಗೆಂಡಿದ್ದವು.

ಕೃಷಿಗೆ ಮಳೆಯು ನುಖಾಧಾರ. ಬೀಡನ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ‘ವರ್ಷಧಾರೆ’ ಪೂಜೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ‘ವರ್ಷಮಂಗಳ’ ಉತ್ಸವವು ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಮೊದಲಾಗಿ ಮೋಹನರು ನೆಲೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಈ ಹಬ್ಬಿವನನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದರು. ಉತ್ಸವ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಹೇರಳ ಹಣವ್ಯಯವನ್ನಾಡಿ ವಿಚ್ಛಿಂಭಣೆಯಿಂದ ಉತ್ಸವ ಸೆರವೇರಿಸಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ‘ವರ್ಷಧಾರೆ’ಯು ನೆಲೆಯನ್ನು ಆವರೊಕಿಸುವಂತೆ ಚೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪೂಜೆ ಮಹಿಮೆಯಿಂದಲೊಂದೆ ಎಂಬಂತೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಳೆಯಾಗಿ ಕೃಷಿಗೆ ಏಳಿಗೆಯಾಗಿತ್ತು.

ಒಂದು “ವರ್ಷಮಂಗಳ” ಉತ್ಸವ ದಿನದ ಸಂಚೆಯಲ್ಲಿ ಮೋಹನರು ಕಳಿಗುಂದಿ ಭವನ ಕೋಣೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಉಳಿದು ಕರುಣಾಮಯವಾಗಿ ದುಃಖಗಿತಿಯೊಂದನ್ನು ತೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೈಭವ ಉತ್ಸವ ಹೊಡಿಗೆ ಆರಂಭವಾಗಿತ್ತು. ಮೃಜಾಲಿನಿ ದೂರದ ಒಂದು ಕಿಟ್ಟಿಕೆಯ ಹತ್ತಿರ ನಿಂತು ತಂದೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಮರುಗಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದು ಇಂ. ಉತ್ಸವ ಭರದಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುತ್ತಾ, ನಿಯಮ ನೀತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹಾರಾಟವಾಡುತ್ತಾ ಆದಂಬರದಲ್ಲಿ ಮೇರಿದ ರೈತರು ಕೂಗಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಚೆ ಮುಗಿದು ಇರುಳಾಗಿತ್ತು.

ದೀಪ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಎತ್ತಿ ಮನಸ್ಸು ಬಂದ ರೀತಿ ಹಚ್ಚಿಹಸುರೊಂದಿಗೆ ಶಂಕಣೆಯಲು ನೆಲೆಯವರು ಮೊದಲುಮಾಡಿ ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮೈಮರೆದರು.

ಬಹುಲ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ದೀಪವೇಂದು ಉರುಳ ಹೊತ್ತಿಕೊಂಡು ಜ್ಯೋತಿ ಯಾಗಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನುಂಗಿ ಸವಿದುನೋಡಿತ್ತು. ಹಾಹಾಕಾರದ ಕೂಗುಳ ಗದ್ದಲ ಸದ್ದು, ಕೇಳಬಂದು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಎಚ್ಚರಿಸಿದಾಗ, ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಗಮನಿಸದ ಮೋಹನರು ಗಲಭಿಗೆ ದೂರವಾಗಿ ಭವನದಲ್ಲಿ ಬೇಸತ್ತು ಮಲಗಿ ದ್ವರು. ಕೂಗಿಗೆ ಕಾರಣ ತಿಳಿಯಲು ವೃಣಾಲಿನಿ ಮಂಟಪದೆಡಿಗೆ ಧಾವಿಸಿ ದಳು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಹೊಡಿದಾಟ, ಬಡಿದಾಟವು ಕಾರಣವಾಗಿ ಹಬ್ಬಿಹುಯಿಲಲ್ಲಿ ಉರುಳಿತು. ಉತ್ತಮವಾಳುಗಳ ಮೋರಾಟದ ನಡುವೆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಬಿದ್ದು ವೃಣಾಲಿನಿಯು ಜ್ಯೋತಿಸಿದಳು.

ನಡುರಾತ್ಮಿಯ ಲೀಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೆಲೆಯು ತಣ್ಣಿಗಾದಾಗ ರಾಧಾಮೋಹನ ನರ ಮಗಳನ್ನು ರೈತರು ಕೊಲೆಗೈದಿದ್ದರು. ಉಪಚರಿಸಲು ಕೈಮಾರಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ನಿರಾಶರಾಗಿಹೊಗಿ ಭವನಕ್ಕೆ ಶರೀರವನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ನಡೆದು ಸದ್ದಿಲ್ಲದ ರಾತ್ಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೃತ್ಯ ನಡೆಸಿದ್ದರು. ಮೋಹನರು ನಿದ್ರೆಯಿಂದಿಚ್ಚಿತ್ತು ಕುಮಾರಿಯ ಹೆಸರಿಡಿದು ಚೀತ್ಯಾರಮಾಡಿದರು. ಮೂಕರಾಗಿ ನಿಂತ ಆಳುಗಳು ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಮರುಗಿ ತಲೆತಗ್ಗಿಸಿ ಕಳೇಬರಹವನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟು ಸರ್ವವನ್ನೂ ವಿವರಿಸಿ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವಟ್ಟಿರು.

ಇಡೀ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಂದರ ಹಿಂದೆ ಒಂದಾಗಿ ದುಃಖದಾವರಣ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೊಂದ ಮೋಹನರು ದುಃಖದ ಎಲ್ಲೆ ಮಾರಿ ಚೀತ್ಯಾರಮೂಡಿ ಮೂರ್ಖೆಹೊಡರು. ಜೀವನಸಂಚಯಲ್ಲಿ ವೃತ್ಯ ಸುಳಿದು ತನ್ನೊಡನೆ ಅವರನ್ನು ಸೇಳಿದುಕೊಂಡು, ಬೀಡನದ ಜನರು ತಮಗಾಗಿ ನಂದಿಹೊಡಿ ಜೀವಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದನು.

ಅಂದವಾದ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ

* ಉಷ್ಣ ಪ್ರೇಸ್ *

ಆಳು, ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ, :: :: ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.
ಒಮ್ಮೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಭೇಟಿಕೊಡಿ.

